

Dejan Romih:
»Na odru ne
mislim na
stres, ampak
na doživetje!«

str. 26-27

Dobili bodo nov vrtec str. 9

PRILOGA

TV SPORED

novi tednik

Tednik za Savinjsko regijo / št. 2 / Leto 77 / 13. januar 2022 / Cena 2,90 EUR / www.novitednik.si

Kdo bo plačal sanacijo Celjske kotline?

Po novem predlogu zakona o sanaciji Celjske kotline bi degradirana območja sanirali v desetih letih, ukrepi naj bi stali 23 milijonov evrov, večino bi morala plačati Cinkarna Celje. Jasno je, da je za potrditev zakona, ki bi občutno izboljšal življenjske pogoje Celjanov, nujen politični dogovor, kjer ni prostora za politične barve. Razen za zeleno.

str. 3

novi tednik

Darilo za
nove naročnike
**MESEC
BREZPLAČNEGA
BRANJA
IN PREDPASNIK**

str. 48

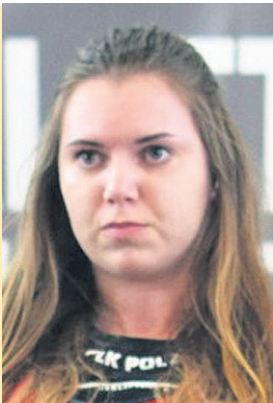
Ponovno sojenje o umoru
v Tekáčevem str. 14-15

Nekdanji delničarji
Thermance izgubili tožbo str. 4-5

ZADETKI

»Organizatorji tekmovanj opravljajo dopinski nadzor tako na tekmah kot zunaj njih. Pred evropskim prvenstvom smo jim morali posredovati podatke, kje vse se nahajamo, da so lahko naključno opravili testiranje pred tekmovanjem.«

Nuša Železnik, slovenska rekorderka v dvigovanju uteži

»Zelo je pomembno, da kot ustvarjalec vsebin delaš tisto, kar si na začetku – za ljudi, za zabavo. Šele potem pridejo različna sodelovanja. Ker če deluješ obratno, potem nisi več ustvarjalec vsebin, ampak samo še reklama.«

Robert Kladnik, ustvarjalec vsebin na omrežju TikTok

»Vsi smo v osnovi divjaki, družba nas je civilizirala. Nekateri imajo v sebi več odstotkov civiliziranega, drugi malo manj. Se pa to ves čas spreminja. Tudi sam ne vem vedno, na kateri strani zares sem.«

Jaka Hliš, kitarist, pevec in športnik

»Meni se zdi najbolj zanimivo iskati odgovore na vprašanje, kaj glasbeno delo sploh je. Ali so note, glasbeni zapis, vse, kar je? Če glasbeni zapis uničimo, bo namreč vseeno ostal spomin, ostala bo izkušnja.«

Dejan Romih, pianist, študent kraljevega konservatorija v Bruslju

»Slediti je treba življenju in kar prinese, sprejeti ter narediti največ, kar se da iz tega.«

Sonja Pungertnik, avtorica uspešnice Misliš resno?

Zaradi preprečevanja vdorov okužbe v bolnišnico

Hitri test, čeprav ste cepljeni

Zaradi strmega povišanja števila okuženih z novim koronavirusom, med katerimi že tudi na Celjskem prevladuje različica omikron, so spremenili tudi organizacijo dela v zdravstvu. Tako boste morali ne glede na to, da ste cepljeni z vsemi odmerki cepiva, za nekatere specialistične preglede v Splošni bolnišnici Celje opraviti hitri antigenski test.

SIMONA ŠOLINIČ

»Pri nekaterih specialističnih pregledih in posegih obstaja večja nevarnost za prenos okužbe. To so pregledi ali posegi, pri katerih je večja nevarnost nastanka aerosola (endoskopski posegi na dihalih, zgornjih prebavilih, posegi v stomatologiji, pregledi pri ORL-specialistih ali maksilofacialnih kirurjih), ter pregledi, pri katerih sta bolnik in zdravstveni delavec z obrazoma v neposredni bližini (okulistični pregledi). V skladu s smernicami strokovne svetovalne skupine Ministrstva RS za zdravje pri bolnikih, ki so naročeni na te preiskave, hitri antigenski test opravijo na dan zdravstvene obravnave pri izvajalcu te storitve, in sicer tudi pri bolnikih, ki izpolnjujejo pogoje PCT,« so nam odgovorili v celjski bolnišnici.

Bolnike, ki morajo pred pregledom ali posegom kljub izpolnjenemu pogoju PCT opraviti hitri test, s tem seznanijo že v vabilu na pregled. »Prav tako v njem dobijo navodila, naj na testiranje pridejo v bolnišnico, in sicer uro pred časom pregleda. Poleg teh testiranj opravljamo testiranja tudi za bolnike, ki potrebujejo nujne zdravstvene storitve. Testiranje za bolnike v bolnišnici izvajamo od ponedeljka do petka od 6. ure do 13.30 v zabojniku pred bolnišnico, nato v urgentnem centru,« še dodajajo v bolnišnici. Poudarjajo še, da če je test opravljen neposredno pred pregledom ali posegom, so možnosti za okužbo manjše.

Spremenjena priporočila

Nacionalni inštitut za javno zdravje je objavil tudi priporočila, da ob tveganem stiku v primeru zmanjšanja števila razpoložljivih zdravstvenih delavcev posameznemu delavcu, ki ne kaže znakov bolezni, ni treba v karanteno. Ta priporočila predvidevajo tri obdobja organizacije v zdravstvenih ustanovah. Tretje obdobje organizacije dela je, ko je število razpoložljivih zdravstvenih de-

lavcev manjše in je zmožnost zagotavljanja zdravstvene oskrbe ogrožena. Priporočila predvidevajo, da po tveganem stiku z osebo, okuženo s koronavirusom, zdravstveni delavec nosi običajno zaščitno delovno opremo glede na delovno mesto in skrbno spremlja svoje zdravstveno stanje naslednjih štirinajst dni. Karantena za delavca v tej fazi torej ni predvidena.

Če zdravstveni delavec v štirinajstih dneh po tveganem stiku zbolí, navodila poudarjajo, da mora nemudoma prenehati opravljati delo, ki je tvegano za prenos okužbe na bolnike in sodelavce. Ob tem naj v skladu s protokolom zdravstvene ustanove delavec opravi test na koronavirus. Tretja faza je v celjski bolnišnici že razglašena. »Vendar bomo odločitve glede vključenosti zaposlenih, ki so imeli visoko tvegan stik,

v delovni proces sprejemali individualno. To bo odvisno od izpostavljenosti in značilnosti delovnega procesa,« pravijo v bolnišnici. Ob tem pojasnjujejo, da lahko takšni zaposleni delo opravljajo pod določenimi pogoji, kot so redno testiranje, zaščita s posebno osebno varovalno opremo in samozaščitno vedenje med odmori za malico in v garderobi.

Nadaljevanje pregledov?

Programi, ki so bili zaradi epidemije začasno prekinjeni, bodo v zdravstvu ponovno postopoma uvajali, kar pomeni, da bodo enako storili tudi v celjski bolnišnici. V Celju trenutno delujeta dva covidna oddelka, začeli so tudi sproščati nekatere preglede, ki jih do zdaj zaradi epidemije začasno ni bilo. Prednost imajo predvsem operativni posegi, saj so bili najbolj okrnjeni. Toda nekateri anesteziologi in medicinske sestre so še vedno prerazporejeni na druge oddelke. Ob tem v bolnišnici dodajajo, da mnogi zaposleni niso mogli izkoristiti dopustov, nekateri so celo pristali v bolniškem staležu zaradi izgorelosti.

V bolnišnici pričakujejo zaradi več okužb ponovno rast števila okuženih. (Foto: AS)

Dovolj bo manj ocen

Učenci v osnovnih šolah bodo ob koncu tega šolskega leta lahko imeli manj ocen pri posameznih predmetih, kot je to veljalo doslej. Takšen sklep je sprejelo ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter z njim z okrožnico seznanilo šole. Razlog so epidemiološke razmere.

Tako bodo učitelji pri predmetih, za katere sta določeni največ dve uri tedensko, znanje učenca ocenili najmanj dvakrat v šolskem letu, pri čemer večina ocen ne sme biti pridobljena na podlagi pisnih izdelkov.

Če predmet, za katerega je s predmetnikom določeno manj kot dve uri tedensko, v šolah izvajajo po fleksibilnem predmetniku, bodo znanje učenca ocenili najmanj enkrat. Pri predmetih, za katere sta s predmetnikom določeni več kot dve uri tedensko, bodo znanje učenca ocenjevali najmanj trikrat v šolskem letu. Tudi v tem primeru večina ocen ne sme biti pridobljena na podlagi pisnih izdelkov. Ob tem na ministrstvu opozarjajo, naj znanje učencev pri vseh predmetih učitelji ocenjujejo celo šolsko leto in ne samo v obdobju, ko predmet izvajajo. Učenci, ki zaradi odsotnosti v prvem ocenjevalnem obdobju pri posameznem predmetu niso pridobili nobene ocene, jo lahko pridobijo do konca tega šolskega leta.

Zavod RS za šolstvo je ob tem pripravil priporočila za ocenjevanje znanja in izvajanje pouka.

TC

ČETRTEK	PETEK
3 -6	7 -5
SOBOTA	NEDELJA
6 -3	7 -3

Vir: ARSO

Za sanacijo onesnaženega območja Stare in nove cinkarne bi moralo podjetje, če bo predlog zakona sprejet, v naslednjih desetih letih nameniti 16 milijonov evrov.

Zemljino pri dveh vrtcih je država že zamenjala. Trenutno ureja okolico še dveh igrišč. Po napovedih in zastavljenem načrtu bi morali do konca leta zemljino urediti tudi še pri drugih vrtcih. Po novem predlogu zakona bi bilo treba podobne posege v naslednjih letih izvesti tudi na drugih površinah, kjer se pogosto zadržujejo otroci.

CELJE – Se bo politika odločila za zeleno in podprla sanacijo?

Onesnaževalec naj plača

Vodja nepovezanih poslancev (NP) Janja Sluga je v družbi nekdanjega okoljskega ministra Jureta Lebna in direktorice zasebnega Inštituta za okolje in prostor Cvetke Ribarič Lasnik predstavila tretji predlog Zakona o sanaciji Celjske kotline, ki ga je po poletnih usklajevanjih, predvsem s celjsko občino, jeseni ponovno vložila v parlamentarni postopek. Po novem predlogu bi degradirana območja sanirali v desetih letih, ukrepi naj bi stali 23 milijonov evrov, večino bi morala plačati Cinkarna Celje. Jasno je, da je za potrditev zakona nujen politični dogovor, kjer ni prostora za politične barve. Razen za zeleno.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

V tretje gre rado, pravijo in tako tudi celjska nepovezana poslanka Janja Sluga pričakuje, da bo predlog njenega zakona o ureditvi degradirane območja Celjske kotline tokrat sprejet. Kot je povedala na ponedeljkovi novinarski konferenci, so podpise za podporo zakonu že prispevale poslanske skupine LMS, SAB, SD in NP, podpirala naj bi ga tudi Levica. Glede na to, da je sanacija Celjske kotline tudi del koalicijske pogodbe, si Sluga težko predstavlja, da bi koalicija tik pred parlamentarnimi volitvami glasovala proti. Kot še poudarja, bi s sprejetjem tega zakona vse naslednje vlade zavezali k ukrepanju.

Za grehe je treba plačati

Po poslankinih besedah je zdaj vsebina zakona dovolj dobro dopolnjena in predvsem iz-

vedljiva. Predlog zakona tako predvideva več ukrepov, med drugim nadaljevanje sanacije tal, predvsem na igriščih osnovnih šol in drugih javnih površin, kjer se zadržujejo predvsem otroci. Zakon predvideva tudi uvedbo humanega biomonitoringa za otroke med prvim in devetim letom. Poseben poudarek je, kot je še pojasnila Sluga, namenjen osveščanju ljudi o tem, kje v Celju je zemlja primerna za pridelavo vrtnin in kje ni. Zakon naj bi poskrbel tudi za vodotoka Hudinjo in Voglajno ter za tamkajšnje razlivno območje, kjer so bile zabeležene tudi kritično presežene vrednosti težkih kovin.

Največja sprememba dopolnjenega predloga je, da dosledneje sledi načelu, da onesnaženje plača onesnaževalec. »Poleti je evropsko računsko sodišče izdalo poročilo njihovega pregleda o uresniče-

vanju tega načela v evropskih državah. Priporočilo je, naj države to načelo dosledneje uveljavljajo,« je dejala Sluga.

Tako predlog zakona predvideva, da bo sanacijo območja nove in Stare cinkarne plačala cinkarna. »Gre za območji, kjer je nedvoumno dokazano, kdo je okoljsko škodo povzročil,« je jasna poslanka.

Celotna vrednost sanacije Celjske kotline je ocenjena na približno 25 milijonov evrov, v ta znesek je že vključena zamenjava onesnažene zemljine pri celjskih vrtcih. Vrednost teh projektov, ki naj bi bili končani do konca letošnjega leta, znaša 2,5 milijona evrov.

»Prve analize o onesnaženosti tal v Celjski kotlini so bile narejene že leta 1987. 35 let se razen sanacije celjskih vrtcev ni naredilo nič. A smo vsi vedeli, da sta ogrožena okolje in zdravje ljudi. Vsi smo samo čakali. Ker težke kovine ne bolijo, ne pečejo in jih ne okusimo. A nam škodijo,« je opozorila Cvetka Ribarič Lasnik

16 milijonov evrov naj bi za sanacijo območja Stare in nove cinkarne v desetih letih plačalo podjetje Cinkarna Celje, sedem milijonov bo za druge ukrepe, če bo zakon seveda sprejet, prispevala država.

V celjskem podjetju, kjer so do zdaj vedno zavzeli stališče, da ne morejo plačevati za grehe predhodnice sedanje tovarne, za zdaj novega predloga ne komentirajo. Poslanka je ob tem prepričana, da ocenjeno plačilo v desetletnem obdobju ne bi smelo ogroziti delovanja in delovnih mest

v podjetju, ki se zadnja leta »baha« z dobičkom.

Težke kovine, tihi ubijalci

Direktorica Inštituta za okolje in prostor Cvetka Ribarič Lasnik je dejala, da je po vseh teh letih čakanja res že skrajni čas za sanacijo Celjske kotline: »Prve analize onesnaženosti tal v Celjski kotlini je že leta 1987 opravil profesor Lobnik z ekipo,« je spomnila. »35 let se ni, razen lani, ko se je začela sanacija celjskih vrtcev, naredilo nič. A smo ves ta čas vsi vedeli, da to je problem in da sta ogrožena okolje in zdravje ljudi.« Ponovno je poudarila,

da je največja težava onesnaženost s težkimi kovinami: »Problem teh je, da ne pečejo, jih ne okusimo ali kako drugače zaznamo, a nam škodijo.«

Pristojna komisija državnega sveta je posodobljen predlog že podprla, državni svet ga bo obravnaval na plenarni seji 21. januarja. Vladni odbor za gospodarstvo je v torek sprejel mnenje, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Pristojni parlamentarni odbor državnega zbora pa je o njem razpravljajl včeraj.

Ob tem je dejala, da bi morala podjetja, ki služijo na račun okolja, v ceno svojih izdelkov že všteti tudi strošek sanacije. »Vprašanje, ali bi bili potem njihovi izdelki še dobičkonosni?«

Izvedba škripa

Že ves čas prizadevanja Janje Sluga, da bi Celje za odpravo starih okoljskih bremen dobilo tudi zakonsko osnovo, podpira Jure Leben, nekdanji okoljski minister, ki je za služen, da je država prevzela

stroške in izvedbo projektov zamenjave onesnažene zemljine na igriščih celjskih javnih vrtcev. Prepričan je, da je tudi na ministrstvu še veliko rezerve: »Moja izkušnja je, da je na ministrstvu mogoče narediti toliko, kolikor se ministru da.« Kot pravi, ga preseneča, da se po toliko letih prizadevanja številnih, predvsem civilnih iniciativ in v zadnjih letih tudi politike, ni prav veliko naredilo. »Vsaj že dve leti poslušamo, da potrebujemo sistemski zakon, da bomo rešili degradirana območja v Sloveniji. Mislim, da se premalo zavedamo, kaj sistemskost pomeni. To pomeni, da potrebujemo enake vhodne podatke za vse kritične točke. Teh podatkov marsikje še ni, za zbiranje pa bi gotovo potrebovali več let. Za Celje te podatke imamo. Ravno zato je ta zakon treba podpreti,« pravi.

Kdo je kriv za počasne in skromne premike? Leben pušči usmeri tako na ministrstvo kot tudi na lokalno oblast, ki da je bila ves čas na tem področju premalo dejavna. Prepričan je, da če bi vsi odigrali svoje vloge,

kot je treba, bi bilo danes stanje zagotovo drugačno.

Eni podpirajo, drugi ne komentirajo

Če je predhodni predlog razburil predvsem Mestno občino Celje, bo ta najverjetneje več prahu dvignil pri Cinkarni Celje, kjer ga za zdaj ne komentirajo.

Medtem celjska občina praviljen predlog zakona v celoti podpira in je pri njegovem nastanku tudi aktivno sodelovala. »Mestna občina Celje podpira vsa prizadevanja za sanacijo s težkimi kovinami onesnaženih območij v naši občini. Pred leti smo s sredstvi iz občinskega proračuna zamenjali onesnaženo zemljino na igriščih dveh celjskih javnih vrtcev. Veseli smo bili, da je ministrstvo za okolje in prostor prepoznalo, da je sanacija igrišč, na katerih se igrajo otroci, nujna, in da je prevzelo projekt. Sanacija zemljine na vseh igriščih celjskih javnih vrtcev naj bi bila letos končana,« so sporočili iz celjske občine. Kot so še pojasnili, že izvajajo tudi sanacijo na območju na Teharjah, kjer so odloženi odpadki neopredeljenega porekla. V pripravi je tudi dogovor za začetek izvedbe ustreznih strokovnih podlag sanacije oziroma remediacije opuščenega industrijskega območja Stara cinkarna.

Foto: Andraž Purg – GrupA

Skupen nastop naključje ali napoved?

Ker smo januarja zakorakali tudi v super volilno leto, se razumljivo poslanka Janja Sluga in nekdanji okoljski minister Jure Leben, ki je že pred časom ustanovil Stranko zelenih dejanj (Z.dej), nista mogla izogniti vprašanju, ali je skupen nastop v podporo zakonu napoved nadaljnega političnega sodelovanja.

Janja Sluga, ki jo mnogi povezujejo z Robertom Golobom, o svoji politični prihodnosti ostaja skrivnostna, čeprav je odločitev o tem že sprejela. »To je odločitev, ki ne zadeva samo mene, je odločitev široke skupine ljudi, kjer smo se dogovorili, da za zdaj teh stvari javno ne bomo komentirali. Tega dogovora se držim.« Glede sodelovanja z Juretom Lebnom pa je dejala, da je sam ponudil podporo na poti do sprejetja zakona, saj se zaveda njegove pomembnosti tako za Celje kot za celotno Slovenijo.

»Naša stranka že od začetka zagovarja sodelovanje. Z Janjo Sluga sodelujeva pri tej vsebini že od leta 2018. Zavedam se, da je treba dvigniti operativnost na ministrstvu. Vse politične stranke pozivam, naj vzamejo leto 2022 za leto sodelovanja in združevanja, ker nas aprila vse čaka zelo težka skupna naloga. Moramo biti proti politiki ustrahovanja, deljenja, saj je čas, da skupaj pošljemo gospoda Janeza Janšo v politični pokoj,« je dejal Leben.

Jure Leben

Janja Sluga

Cvetka Ribarič Lasnik

Višje sodišče zavrglo izpodbijanje sklepov seje skupščine avgusta 2014

Nekdanji delničarji Thermane izgubili tožbo

Pravdanje med laško Thermano in njenimi nekdanji malimi delničarji, ki je trajalo kar sedem let, je končano. Višje sodišče v Celju je odločilo, da so vsi sklepi, ki so bili sprejeti na seji skupščine avgusta 2014 in zaradi katerih so mali delničarji vložili izpodbijno tožbo, veljavni. V Thermani so s takšnim razpletom zadovoljni, saj je sodišče, kot navajajo, zaščitilo pravne in ekonomske interese družbe. Nekdanji mali delničarji napovedujejo nove sodne postopke.

JANJA INTIHAR

Na seji skupščine avgusta 2014 so takratni največji delničarji Thermane sprejeli letno poročilo za leto 2013. V njem je bila na novo ocenjena vrednost nepremičnin družbe, ki je vodila v slabitve, te pa v 25-milijonsko izgubo. Sledili sta razglasitev plačilne nesposobnosti in uvedba prisilne poravnave. Večino terjatev do Thermane je prevzela Družba za upravljanje terjatev bank ter jih pretvorila v kapital in postala skoraj 100-odstotna lastnica podjetja. Vsi drugi delničarji, veliki in mali, so bili razlašeni, le Borutu Dolarju ter podjetjema KM Inštalacije in Remont je uspelo obdržati

225 delnic, kar je bila kapljica v morju drugih 12 milijonov delnic v lasti slabe banke. A je ta tudi 225 delnic konec leta 2019 prevzela in lastnikom ponudila odpravnino v višini 2,15 evra za delnico.

Sodišče ugodilo pritožbi Thermane

Mali delničarji se s cenitvijo, ki jo je naročila takratna uprava Thermane, niso strinjali. Bili so prepričani, da je bila insolventnost ustvarjena umetno. Zato so vložili izpodbijno tožbo na sklep o sprejetju letnega poročila ter tudi na sklep o podelitvi razrešnice upravi in nadzornemu svetu.

Po sedmih letih se je končalo pravdanje Thermane in nekaterih njenih nekdanjih malih delničarjev. Lastnica družbe ostaja Družba za upravljanje terjatev bank. (Foto: SHERPA)

Po njihovem prepričanju sta oba ravnala v škodo lastnikov. Pri tem so navedli, da za odločanje o letnem poročilu niso dobili pravih informacij in jim je bila torej kršena pravica do

obveščenosti. V izpodbijni tožbi so zahtevali tudi opredelitev letnega poročila kot ničnega.

Prvostopenjsko sodišče je sredi lanskega leta njihovo

zahtevo o ničnosti zavrnilo, priznalo pa jim je, da jim je bila kršena pravica do obveščenosti. Odvetnik malih delničarjev Borut Soklič je takrat dejal, da takšna odločitev sodišča prav-

zaprav ne pomeni še nič, je pa dobro izhodišče za nadaljnje postopke.

Thermana se je na sodbo pritožila in višje sodišče je njeni tožbi ugodilo. Sodniki so namreč tožbo v delu, ki se je nanašal na izpodbijnost sklepov seje skupščine avgusta 2014, zavrgli. »Višje sodišče je pritrdilo našim argumentom, da tožeče stranke za takšno tožbo nimajo izkazanega pravnega interesa. Opredelilo jo je kot nedovoljeno, na kar se je ves čas postopka sklicevala naša družba in uspela,« so sporočili iz Thermane. Višje sodišče malim delničarjem ni dalo prav tudi glede ničnosti oziroma je odločitev sodišča prve stopnje ostala nespremenjena. »Odločitev višjega sodišča pomeni, da je pravdna zadeva pravnomočno končana in so sklepi, ki jih je družba sprejela na seji skupščine 29. avgusta 2014, veljavni,« so v svojem sporočilu še poudarili v Laškem.

Mali delničarji presenečeni

Odvetnik Borut Soklič pravi, da nekdanji mali delničarji takšne sodbe niso pričakovali, saj je daleč od pravičnosti, ki bi jo moralo zasledovati sodišče. Sodba jih preseneča predvsem glede ničnosti, zato bodo pri vrhovnem sodišču vložili predlog za dopustitev revizije. »Izgubili smo nepomembno bitko, to je Pirova zmaga Thermane,« še pravi Soklič. »Male delničarje zdaj čaka še pravdanje v odškodninski tožbi, ki so jo zaradi neupravičene razlastitve vložili pred tremi leti.«

Naložite si aplikacijo in nas spremljajte, kjerkoli ste.

Kmalu brez glasovalnih pravic?

Zakon o ukrepih Republike Slovenije za krepitev stabilnosti bank v 28. členu določa, da »Družba za upravljanje terjatev bank izgubi glasovalne pravice v ciljni družbi oziroma banki, če v šestih letih od pridobitve vrednostnih papirjev ali deleža teh ne odsvoji«. Slabi banki, ki se ji bo v skladu z zakonom življenjska doba iztekla letos, doslej ni bilo treba priglasiti koncentracije. Izguba glasovalnih pravic naj bi ji grozila v primeru Cinkarne Celje, ne pa tudi Thermane.

Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) je malo manj kot 100-odstotni delež v Thermani uradno pridobila januarja 2016, decembra 2019 je postala lastnica še drugih delnic. V slabi banki pojasnjujejo, da odvzem glasovalnih pravic v Thermani ni mogoč, saj je v skladu z Zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence in Zakonom o ukrepih za krepitev stabilnosti bank koncentracijo z laškim zdraviliščem priglasila agenciji za varstvo konkurence. To je storila v začetku leta 2020, ko je z iztisnitvijo manjšinskih delničarjev pridobila dodatne delnice in postala edina delničarka Thermane. Agencija je v odločbi, ki jo je izdala septembra 2020, zapisala, da je koncentracija DUTB in Thermane skladna s pravili konkurence. Drugače je s Cinkarno Celje. Marca letos bo preteklo šest let, odkar je slaba banka pridobila malo manj kot 13-odstotni lastniški delež v tej družbi. Če torej do marca teh delnic ne bo prodala, bo izgubila glasovalne pravice. Po neuradnih informacijah naj bi zato že kmalu začela postopek prodaje.

Neuspešni vsi poskusi prodaje

Slaba banka je delnice cinkarne prodajala že večkrat, večinoma z drugimi državnimi lastniki celjske družbe, a so bili vsi poskusi neuspešni. Leta 2014 je malo manj kot 73 odstotkov delnic prodal konzorcij, ki ga je vodila državna Modra zavarovalnica, v njem so bili še SDH, DUTB, dve banki ter dve družbi za upravljanje. Konzorcij je prodajni postopek ustavil oziroma končal, kot razlog je navedel, da ponudbe niso izpolnile njegovih pričakovanj. Za nakup delnic so se potegovali štirje kupci, med njimi tudi poljski kemični velikan Azoty, a naj bi nerešena okoljska vprašanja v cinkarni močno vplivala na konkurenčnost postopka in višino prejetih ponudb. Člani konzorcija so takrat napovedali, da bodo še naprej iskali rešitve, ki bi odpravile okoljske težave in omogočile boljšo prodajo delnic.

Leta 2017 je manjši konzorcij, ki ga je vodila DUTB, poskušal prodati 25-odstotni delež cinkarne, a tudi iz tega ni bilo nič. Nato je sredi leta 2018 prevzemno namero objavil luksemburški Anatol, ki je del avstrijske skupine Martens Management Group. Anatolova namera je dvignila veliko prahu, tudi zaradi cene, saj so Avstrijci za delnico cinkarne nameravali plačati 220 evrov, kar je bilo krepko pod takratno borzno ceno. Lastniki ponudbe niso sprejeli. Slaba banka je nazadnje poskusila prodati svoj delež v cinkarni konec leta 2020. Ponudbo je poslal le en vlagatelj, a jo je slaba banka zavrnila.

JI

Družba za upravljanje terjatev bank ima v družbah na Celjskem 100-odstotni lastniški delež v Thermani, 12,8-odstotnega v Cinkarni Celje in 4-odstotnega v Termah Olimia. Je tudi lastnica manj kot pol odstotka vseh delnic Elektra Celje.

Tecos s partnerji razvil nov material iz reciklirane plastike in zavrženih časopisov

Odpadni časopisni papir kot sestavni del avtodomov

Razvojni center orodjarstva Slovenije Tecos je s petimi partnerji iz Slovenije, Španije, Finske in Poljske sodeloval pri projektu Ceplafib, v katerem so uspešno razvili nov kompozitni material iz reciklirane plastike, okrepljen z vlakni zavrženega časopisnega papirja. Nov trpežen in okolju prijazen material že uporabljajo pri proizvodnji priznanih avtodomov slovenskega proizvajalca.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Vsako leto po vsem svetu nastane približno 275 milijonov ton plastičnih odpadkov. Do zdaj smo jih le devet odstotkov reciklirali in približno 12 odstotkov sežgali, preostalih 79 odstotkov se jih kopiči na odlagališčih ali je zapuščenih v naravi. Vendar sta tako plastika kot časopisni papir dragoceni surovini, primerni za ponovno uporabo. Po več kot treh letih raziskav, v katerih je pomembno vlogo odigral tudi Tecos, je raziskovalcem uspelo razviti trajnostno

alternativo za reševanje problema plastike za enkratno uporabo, zahvaljujoč razvoju novega materiala, ki so ga poimenovali ceplafib. Gre za reciklirano plastiko in vlakna iz zavrženega časopisnega papirja. Iz tega so izdelali več prototipov trajnostnih izdelkov za gradbeno in transportno industrijo: shranjevalne škatle, zaščitne pokrove za cevi, pritrdilne in zaščitne dele za avtodome in zvočno-izolativne panele ter dekorativne plošče za fasade stavb.

Razvit trpežen in okolju prijazen material je že vključen v masovno proizvodnjo. Slovenski razvojni center orodjarstva letno za novomeško podjetje proizvede približno 150 tisoč novorazvitih distančnikov za dvojni pod v avtodomih.

Kot so pojasnili v Tecosu, ki ima sedež v Celju, po koncu projekta razviti izdelki ne ostajajo zgolj na ravni prototipov, saj so nekateri že vključeni v masovno proizvodnjo. »Za Adrio Mobil na letni ravni proizvedemo približno 150 tisoč novorazvitih distančnikov za dvojni pod v avtodomih,« pojasnjujejo v orodjarskem razvojnem centru in dodajajo, da so zdaj dejavnosti usmerjene predvsem v povečanje proizvodnih zmogljivosti za pripravo kompozitov, s čimer sta pogojeni tudi nadaljnja proizvodnja izdelkov in širitev materiala v druge aplikacije in sektorje.

Ceplafib je del programa Life, finančnega instrumenta Evropske unije, ki je namenjen izključno okoljskim ciljem v obdobju 2014–2020 s proračunom v višini 3,5 milijarde evrov. Podpira manjše projekte, katerih cilji so izmenjava najboljših praks, testiranje tehnologij in pospeševanje izvajanja ustrezne politike in zakonodaje EU. Trenutni dogovor o novem programu Life za obdobje 2021–2027 je komisija potrdila 15. januarja lani. Sporazum določa proračun v višini 5,4 milijarde evrov, od tega bo 64 odstotkov namenjenih ohranjanju okolja.

Konec stečaja Polzele šele prihodnje leto

Sodišče je ugodilo predlogu stečajnega upravitelja Zlatka Hohnjeca in konec stečaja tovarne nogavic na Polzeli z 31. decembra 2021 prestavilo na 30. april 2023. Kot pojasnjuje upravitelj, mu v prvotno postavljenem roku ni uspelo prodati vsega premočnega in nepremičnega premoženja podjetja.

Tovarna nogavic Polzela je šla v stečaj konec leta 2016, stečajni upravitelj Zlatko Hohnjec je potem še leto in pol ohranjal proizvodnjo. Čeprav je bilo poslovanje uspešno, je tovarno moral zapreti. Malo več kot 52 tisoč kvadratnih metrov velik tovarniški kompleks mu je po štirih neuspešnih poskusih uspelo prodati šele lani sredi leta. Za malo manj kot dva milijona evrov ga je kupilo podjetje Sem Invest iz Ločice ob Savinji. Hohnjec je takrat

pričakoval, da bo stečaj Polzele lahko končal v letu 2022, a se je izkazalo, da bo za prodajo premoženja, ki je še ostalo v stečajni masi, potreboval več časa.

Prodati mora še približno trideset manjših zemljišč okrog tovarniškega kompleksa, njihova skupna likvidacijska vrednost znaša 200 tisoč evrov. Zemljišča, ki so vredna manj kot 15 tisočakov, bo prodajal neposredno, za druga bo moral pripraviti dražbe. Hohnjec pričakuje, da mu bo vsa zemljišča uspelo prodati še letos. Po načrtu, ki ga je pripravil, naj bi že do sredine leta prodal drugo opremo in umetniška dela ter terjatve do petih podjetij. Poplačilo vseh upnikov predvideva v marcu 2023.

JJ

Drugo življenje za plastiko in časopisni papir

Od 275 milijonov ton plastičnih odpadkov, ki letno nastanejo po svetu, se jih na odlagališčih in v naravi kopiči skoraj 80 odstotkov. Zato partnerji projekta za odpravo plastike za enkratno uporabo predlagajo nov pristop krožnega gospodarstva.

Zavedanje o potrebi po predelavi materialov se povečuje, saj raziskovalci postopoma odkrivajo vedno več področij uporabe, pri čemer so poliolefini še posebej privlačni v linijah za recikliranje zaradi njihove masovne uporabe. Plastika je dragocen vir, ki ga je treba ponovno uporabiti, zato je recikliranje plastičnih materialov odločen dejavnik krožnega gospodarstva.

prednost. »Nov kompozit je namreč za približno 35 odstotkov cenejši od standardnih čistih PP/PE-polimerov in za skoraj 50 odstotkov ugodnejši v primerjavi z lesnimi WPC-kompoziti, ki so trenutno na voljo na trgu,« pojasnjujejo v Tecosu in dodajajo, da je lahko kompozit zaradi cenovne dostopnosti konkurenčna alternativa tako z vidika stroškovne optimizacije kot tudi mehanskih lastnosti. »Seveda se z nižanjem cen osnovnega materiala pocieni tudi lastna cena končnih produktov, kar občutijo tudi končni kupci.«

Foto: Tecos

Okolju prijazno in ceneje

Čeprav gre za inovacijo, ki je za nameček še okolju prijaznejša, je cena, kot pojasnjujejo pri Tecosu, v primerjavi z nekaterimi drugimi materiali, ki so jih proizvajalci do zdaj uporabljali za tovrstne izdelke, ugodnejša.

Nov kompozitni material, katerega osnova je reciklirana polipropilenska ali polietilenska matrica, okrepljena z vlakni rabljenega časopisnega papirja, ima odlične mehanske lastnosti. Material zagotavlja 40 odstotkov večjo natezno trdnost, skoraj 200 odstotkov večji modul elastičnosti in poleg tega zagotavlja splošno ekonomsko

POSTANI DEL EKIPE SIP MORDA IŠČEMO RAVNO TEBE

Se vidiš na katerem delovnem mestu spodaj?
Želiš biti del uspešne zgodbe? Potem ne odlašaj in se prijavi!

- Prodejni administrator za francoski trg
- Tehnik v oddelku podpore
- CNC operater v proizvodnji
- Procesni in končni kontrolor kakovosti
- Varilec v oddelku za ročno in robotsko varjenje
- Kalilec v oddelku mehtanske obdelave
- Tehnolog - programer laserskega razreza
- Ključavničar v proizvodnji

Podrobnosti delovnih mest si oglej s skeniranjem zgornje QR kode in če se najdeš v opisu, pošlji svojo prijavo na e-naslov kadri@sip.si ali preko pošte na: SIP Strojna industrija d.d., Juhartova ulica 2, 3311 Šempeter v Savinjski dolini

@SIPSlovenia

Robustno spravilo travinja

www.sip.si

CELJE – Kako bodo stroške zmogli potrošniki?

Cene plina letijo v nebo

Svetovni trg energentov je po lanskem poletju dobesedno podivjal. Cene plina in elektrike so vedno višje, nihanja so nepredvidljiva in razmerja cen posameznih energentov, ki so bila glede energetske vrednosti v preteklosti še primerljiva, so zdaj porušena. »Samo cena nafte je ostala v mejah normale, medtem ko je veleprodajna cena plina dvignila do nepredstavljivih višin in je dvakrat višja od cene nafte,« ugotavlja mag. Aleksander Mirt, direktor Energetike Celje, ki v Celju ne zagotavlja le daljinskega ogrevanja, ampak je tudi sistemski operater distribucijskega omrežja za zemeljski plin in zagotavlja oskrbo z njim. Na tem področju je zadnje čase vedno več težav in neznank, s katerimi se srečujejo ne le v Energetiki, ampak po vsej Sloveniji in v Evropi. Posledice nihanja cen bodo seveda slej ko prej čutili potrošniki, saj bodo za ogrevanje s plinom morali odšteti precej več.

TATJANA CVIRN

»Zaenkrat so posamezni dobavitelji zelo previdni pri postavljanju cen za široko potrošnjo, čeprav se novim razmeram povsem ne morejo izogniti. Tudi Energetika je bila prisiljena na začetku leta krepko povišati ceno zemeljskega plina, da bi vsaj deloma ublažila visoke stroške nabave,« pojasnjuje Aleksander Mirt. V Celju so tisti, ki se ogrevajo z zemeljskim plinom, podražitev v manjšem obsegu občutili že v decembru in januarju, februarja, ko bodo dobili položnice za januar, pa bodo le te še do-

datno višje. Nadaljnje gibanje cen bo odvisno od razmer na nabavnih trgih in ko bo le mogoče, bo Energetika svoje cene zopet znižala, napoveduje sogovornik. »Nekaj plina smo kupili vnaprej, a večje količine je pri plinu težko na-

baviti, saj je prisotno veliko neznank, od temperaturnih razmer, cenovnih gibanj do porabe odjemalcev in njihovega števila, ne smemo pa pozabiti tudi epidemije in nihanje porabe plina v povezavi z njo. Sicer pa takega nihanja v veleprodajni ceni ni nihče pričakoval.«

Na veleprodajno ceno ni mogoče vplivati

Kaj je vzrok tega dogajanja? »Dejavnikov je več,« povzema Mirt, ki spremlja razmere v Evropi in pri nas. Podjetja, kot je Energetika, skušajo krmari v teh nepredvidljivih razmerah, na katere nimajo vpliva. »Najprej je v času pandemije velik del gospodarstva in proizvodnje obstal. Takrat so veleprodajne cene energentov padle na zgodovinsko nizke ravni. Po prvem obdobju pandemije, ko je gospodarstvo spet oživelo, je bilo povpraše-

V Sloveniji uporablja zemeljski plin približno 140 tisoč odjemalcev (www.zemeljski-plin.si). Uporaba ZP za ogrevanje ni tako razširjena kot na primer v Veliki Britaniji ali Nemčiji. V Evropski uniji je trg zemeljskega plina odprt in vsak odjemalce se lahko odloči za menjavo dobavitelja. V pomoč mu je lahko primerjalnik cen na spletni strani Agencije za energijo, kjer so zbrane vse ponudbe vseh slovenskih dobaviteljev.

Mag. Aleksander Mirt, direktor Energetike Celje: »Potrošnikom za zdaj ne preostane drugega kot varčevanje. Zavedam se, da je za mnoge to velika težava in da lahko rast cen pahne v revščino marsikatero družino. Pravih rešitev ni na vidiku, čeprav se s tem ukvarjajo v večini evropskih držav.« Država napoveduje kot pomoč socialno ranljivim skupinam uvedbo energetskih bonov. (Foto: TC)

vanje po plinu bistveno večje od ponudbe. Oskrba Evrope s plinom je bila manjša zaradi tehničnih težav, manjše lastne proizvodnje in zato, ker se v preteklosti v Evropi ni več vlagalo v tehnologijo pridobivanja plina. Nazadnje je k težavam prispevalo neaktiviranje ruskega Severnega toka S2 kot posledica napenjanja

Na spletni strani Energetike Celje lahko uporabniki plina najdejo nasvete za njegovo racionalnejšo uporabo in nižje stroške.

mišic med ZDA in Rusijo, svojo priložnost so ob tem dobili tudi špekulanti. Cene plina in elektrike so začele rasti. 24. decembra je bila cena plina na borzi za dan naprej več kot 171 evrov za megavatno uro, kar je skoraj tisočkrat več kot leto prej. Pred novim letom je ob otoplitvi cena nekoliko padla, nato je po novem letu spet poskočila. Skoki niso normalni, gre za več deset evrov dviga cen čez noč, včasih pa je cena zemeljskega plina nihala le za nekaj centov. Nihče od dobaviteljev več ne ve, kaj se bo dogajalo v prihodnje.«

Slovenija svojega plina nima in je odvisna od uvoza ter evropskih cen, ki se večinoma oblikujejo na borzah. »Težava je, da imamo občutek, da ni več realnih predpostavk, na osnovi česa oblikovati ceno,« ugotavlja Mirt, ki je po drugi strani zadovoljen, da vsaj na področju daljinskega ogrevanja Celje nima toliko težav, saj je proizvodnja toplote le v manjši meri vezana na plin (pretežno vir je toplotna, tudi furnirnica Merkscha ...) in so cene med najnižjimi v Sloveniji.

Napovedi so nehvaležne

Kaj se bo dogajalo v prihodnosti, tako ne ve nihče, predvidevanja so, da cene v letu 2022 ne bodo bistveno padle oziroma da bodo ostale

na relativno visokih ravneh. Zelo verjetno bodo nenormalno visoke cene plina za sabo potegnile tudi cene nafte ter posledično vseh drugih energentov, dokler ne bo med njimi znova prišlo do novega ravnovesja. Vse pa je odvisno od zime in verjetno od certificiranja in zagona Severnega toka S2. Računa pa se tudi na večje količine utekočinjenega zemeljskega plina (LNG) iz ZDA, meni Mirt.

Verjetno je za dobavitelje trenutno najtežja situacija v Veliki Britaniji, kjer je prenehalo poslovati že več lot 30 dobaviteljev in največji je imel kar 1,7 milijona odjemalcev. Tudi v Nemčiji se z vzpostavitvijo nujne oskrbe kupcev propadlih dobaviteljev sooča vse več tako imenovanih lokalnih dobaviteljev, ki morajo prevzemati dobavo kupcem propadlih podjetij, čeprav zanje nimajo kupljenega plina in so tako izpostavljeni borznim nihanjem. Prav tako prihaja do manjših ali večjih korekcij maloprodajnih cen po vsej Evropi.

V Sloveniji tovrstne težave še ne odmevajo, a na dolgi rok bo tako visoke stroške težko zdržati, opozarja sogovornik in dodaja: »Če bodo tveganja tako velika, bo vprašanje, kako bodo zdržala manjša podjetja. Verjetno bodo prisiljena v celoti povišane stroške prevladati na kupce v obliki povišanja maloprodajnih cen.«

Napaka pri priklopu jeklenke je lahko usodna

Ali lahko priklop novega štedilnika na plinsko jeklenko res opravi vsak sam, če zna rokovati z ustreznim orodjem in za to ne potrebuje usposobljenega strokovnjaka? Pristojni zatrjujejo, da je področje ravnanja z utekočinjenim naftnim plinom pri nas dobro urejeno, a bralkine izkušnje niso takšne. Ob menjavi štedilnika je želela strokovni priklop na plinsko jeklenko z ustrežno garancijo, da je izvajalec preveril vse potrebno za varno delovanje. Ker živi v bloku, se ji je to zdelo nujno ne le zaradi lastne varnosti, ampak tudi zaradi vseh okoli nje. A je imela kar precej težav, da je našla usposobljenega izvajalca.

Če je včasih veljalo, da je podjetje, ki je prodajalo plinske jeklenke, poskrbelo tudi za strokovni priklop in varnostni pregled, zdaj ni več tako. V podjetju Butan plin na določenih bencinskih servisih in prodajnih mestih ponujajo zeleno jeklenko. To pripeljejo tudi na dom in v tem primeru jo lahko stranki brezplačno zamenjajo, če to želi. Ko gre za prvi priklop novega štedilnika ali preverjanje vse potrebne napeljave, tega ne opravljajo, ampak se je treba obrniti na serviserja. »V svoji ponudbi imamo opremo – kompletne cevi in regulatorja za priklop – sicer pa te storitve ne izvajamo, lahko le svetujemo, na koga se lahko uporabnik obrne, če jo potrebuje.«

Podobno so zapisali v družbi Petrol, ki prodaja plin v jeklenkah na 250 prodajnih mestih v državi. Priklopov jeklenk Petrol ne izvaja.

»Nekoč so sosedi v bloku zbrali 29 evrov za pregled štedilnika in jeklenke pri starejši dementni sosedu, saj so se bali, da ne bi bilo kaj narobe.«

Kdaj ste nazadnje poklicali strokovnjaka, ki je preveril cev in regulator plina? (Foto: TC)

Več kot le menjava jeklenke

Za odgovor, zakaj je to področje prepuščeno dobri volji

posameznikov, smo zaprosili ministrstvo za infrastrukturo. Po oceni Inšpektorata RS za infrastrukturo je področje utekočinjenega naftnega plina (UNP) pri nas dokaj dobro urejeno s Pravilnikom o utekočinjenem naftnem plinu (Ur. l. RS, št. 22/91). Preverjanje skladnosti s tehničnimi zahtevami iz navedenega pravilnika je v pristojnosti energetskih inšpektorjev. »Vsako leto na tem področju opravimo relativno veliko inšpekcijskih nadzorov, saj se zavedamo potencialnih nevarnosti pri uporabi UNP. Nadzore opravljamo večinoma v polnilnicah UNP, pri distributerjih, na prodajnih mestih ter pri večjih uporabnikih, ki UNP skladiščijo v podzemnih ali nadzemnih rezervoarjih, v bližini javnih objektov in kjer se zadržuje več ljudi. Na področju uporabe UNP v jeklenkah v postopkih inšpekcijskih nadzorov do zdaj nismo ugotovili večjih nepravilnosti.«

Ob tem na inšpektoratu priznava, da pravilnik ne predpisuje pogojev za osebo, ki sme opraviti zamenjavo jeklenke, prav tako niso predpisane zahteve za nadzor stanja napeljave od jeklenke do trošila. Za to je odgovoren lastnik oziroma uporabnik, pojasnjujejo in dodajajo, da imajo distributerji in prodajalci plina v jeklenkah na svojih spletnih straneh objavljena navodila, kako varno zamenjati jeklenko.

Vse lepo in prav, pravi bralka, ki zna jeklenko zamenjati sama, z milnico preveriti, ali

morda kaj spušča, in seveda pred tem vsakokrat menjati tesnilo. »A poseg v nov štedilnik je vendarle več kot to!«

Inšpektorat odgovarja: »Lastniki oziroma uporabniki, ki se zavedajo potencialne nevarnosti, ali tisti, ki nimajo ustreznega orodja in znanja, naj zamenjavo prepustijo strokovnjaku. Priporočljiv, a ne predpisan, je vizualni pregled gibke povezovalne cevi in regulatorja, ki ju je priporočljivo v primeru ugotovljenih mehanskih poškodb zamenjati.«

Za večjo varnost

Vse je torej odvisno od osveščenosti lastnika. Bralka je pri iskanju strokovnjaka ugotovila, da se večina ukvarja s plinsko napeljavo, plinskimi pečmi in podobnim, ne pa s priklopom štedilnika na jeklenko. Očitno se to ne splača.

S tem se strinja tudi Igor Aškerc iz Celja, ki ima podjetje Eurodonosi, v okviru katerega že nekaj let izvaja tudi tovrstne priklope in varnostne preglede po vsej Sloveniji. Priznava, da posebne konkurence na tem področju ni. »Težava je, ker obstajajo predpisi o tem, kako mora biti to področje urejeno, a ni nobenih kazni, če priklop na jeklenko ni opravljen strokovno. V večstanovanjskem bloku je to lahko sploh težava, ker ni enotne prakse, čeprav gre za ravnanje z nevarnimi snovmi. Preventivni pregled v vseh gospodinjstvih, kjer uporabljajo plin, bi moral biti opravljen vsaki dve leti. Na pet let je

Igor Aškerc: »Nekateri mislijo, da napeljava zdrži vse življenje. A ni tako, pri delih v kuhinji se lahko kaj poškoduje, imel sem celo primer, ko je polh pregrizel cev.« (Foto: TC)

dobro menjati cev in regulator plina,« svetuje sogovornik, ki z izdajo računa za opravljen pregled nudi garancijo svoje storitve za dve leti, kar je po njegovem mnenju velika odgovornost, ki mnoge odvrača od tega dela. »Pri dimnikarjih je to bolje urejeno, dimnikarja moraš spustiti v stanovanje, da preveri napeljavo. Pri plinu je vsak dolžan sam to urejati.« Po dveh letih Aškerc s pomočjo klicnega centra stranko obvesti, da je čas za ponovni nadzor. Nekateri lastniki se bojijo stroškov, a so ti v primerjavi z morebitno katastrofo, ki jo lahko povzroči plin, minimalni. Preventivni pregled znaša 29 evrov, priklop na štedilnik z namestitvijo cevi in regulatorja plina ter z nastavitvijo gorilnih šob pa 69 evrov.

TC

Velenjska občina bo v tem in naslednjem letu znatno sofinancirala številne programe, s katerimi želi preprečiti širjenje socialnih stisk. Pomemben proračunski del bo namenjen tudi področju športa in razvoju športne infrastrukture v občini. (Foto: arhiv NT/Andraž Purg – GrupA)

VELENJE – Še naprej subvencionirana ogrevanje in pomoč na domu

Za manj socialnih stisk in enakomeren razvoj

Tik pred decembrskimi prazniki so velenjski mestni svetniki na zadnji seji lani sprejeli proračuna za to in prihodnje leto. Soglašali so, da bo občina v tem letu za subvencioniranje različnih programov namenila več kot dva milijona evrov, pri čemer se je občina tudi zavezala, da se cene storitev, na katere lahko vpliva, ne bodo zvišale. Za subvencioniranje stroškov oskrbe z vodo in s toplotno energijo bo Mestna občina Velenje v letu 2022 namenila 1,168 milijona evrov in za subvencije vrtca več kot pol milijona evrov. Svetniki so na omenjeni seji potrdili tudi predlagano ceno in dvig odstotka subvencije za socialnovarstveno storitev pomoč na domu.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Velenjska občina za letos načrtuje približno 55 milijonov evrov prihodkov in od-

hodkov, prihodnje leto naj bi bili obe postavki nižji za približno pet milijonov evrov.

Tretjino proračuna bo občina, tako pravi župan **Peter Dermol**, namenila za izvedbo

pomembnejših naložb. »Veselimo se projekta gradnje urbanega parka, začetka gradnje oskrbovanih stanovanj, vodovoda Črnova, ureditve parkirišča za Staro Namo in drugih projektov, ki izboljšujejo kakovost življenja v našem mestu.«

Priprava proračuna za to in prihodnje leto je bila zagotovo nekoliko lažja, potem ko so si občine v pogajanjih z vlado izposlovale dvig povprečnin. Poleg višjega zneska iz naslova povprečnin

Dodatna subvencija storitve pomoč družini na domu

Svetniki so sprejeli tudi novo ceno socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu, ki jo je predlagal Dom za varstvo odraslih Velenje. Po zakonu je občina dolžna plačati vsaj polovico ekonomske cene, v Velenju je bila storitev že doslej 80-odstotno subvencionirana. Z novim sklepom se bo občinska subvencija še povišala, kar pomeni, da bo občina krila kar 86 odstotkov povprečne cene na uporabnika. Za dodatno subvencijo k ceni storitve bo iz občinskega proračuna namenila še 65 tisoč evrov.

Cena socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu, ki jo plača upravičenec ali zavezanec, znaša za delovne dni 10,10 evra na uro, v nedeljskem času 12,60 evra na uro in za praznične dni 13,23 evra na uro. Mestna občina Velenje bo v skladu s socialno lestvico prispevala subvencijo, tako da bo povprečna cena za uporabnike znašala 4 evre.

bodo v letu 2022 v Velenju na podlagi novih izračunov ministrstva za finance prejeli še dodatnih 163 tisoč evrov za uravnoteženje razvitosti občin.

Župan je svetnike pred sprejetjem proračunov seznanil z nekaterimi spremembami, ki so jih zapisali glede na predloge in pripombe po prvem branju. Tako je občinska uprava med drugim za 111 tisoč evrov povečala sredstva za splošno proračunsko rezervacijo. Več denarja je namenjenega tudi za delovanje svetov krajevnih skupnosti, saj si v občini želijo, da bi se vsa področja enakomerno razvijala.

Za financiranje projektov v tem in prihodnjem letu v Velenju pričakujejo precejšnjo pomoč države in evropske skupnosti. Letos naj bi iz naslova državnega in evropskega proračuna ter drugih evropskih mehanizmov pridobili 1,7 milijona evrov, prihodnje leto 3,4 milijona evrov državnega in evropskega denarja, načrtovana je tudi zadolžitev v višini 3,3 milijona evrov.

Še več podpore socialnim programom

V velenjski občini poudarjajo, da želijo tudi v tem in

vseh prihajajočih letih podpirati različne programe ter projekte, ki lajšajo socialne stiske ljudi. »Več kot 1,3 milijona evrov bomo namenili za izvajanje projektov »socialne košarice«. Več kot 2 milijona evrov bomo iz proračuna namenili za različne subvencije in tako ohranjali cene storitev,« je poudaril župan.

Ob tem Dermol poudarja, da bo kljub velikim subvencijam, ki so načrtovane v proračunu, občina še vedno zagotavljala denar tudi za različne interesne skupine. »V proračunu nismo zmanjševali sredstev za delovanje naših javnih zavodov, neprofitnih organizacij, krajevnih skupnosti in mestnih četrti. Prislужnili smo njihovim potrebam in marsikje sredstva tudi povečali. Sredstva so namenjena programu športa, cestnega prometa, spodbujanju stanovanjske gradnje, razvoju turizma, delovanju sistema za zaščito in reševanje, programom za mlade, osnovno šolstvo, socialno varstvo materialno ogroženih, umetniške in knjižničarske programe, socialno varstvo starejših, pomoč v osnovnem šolstvu, ravnanju z odpadki, spodbujanju razvoja malega gospodarstva,« našteva župan.

Blagoslov kapele v Zadobrovi pri Škofji vasi

Upokojen celjski škof msgr. Stanislav Lipovšek je v nedeljo, 3. oktobra 2021, ob sodelovanju domačega župnika Janka Ivanciča, vojniškega župnika Antona Pergerja, ljubljanskega paroha in arhierejskega namestnika Srbske pravoslavne cerkve v Sloveniji Aleksandra Obradovića, mariborskega paroha Sava Kosojevića, celjskega paroha Gorana Šljivića ter ob prisotnosti duhovnikov Dekanije Celje – Nova Cerkev blagoslovil ekumensko kapelo v Zadobrovi. Postavila jo je družina Vojislava Rakanovića iz Zadobrove.

Ob tem se družina zahvaljuje vsem prisotnim pri blagoslovu kapele. Posebna zahvala tudi vsem sodelujočim pri organizaciji. Kot je dejal msgr. Stanislav Lipovšek, naj vse spremljajo obilen Božji blagoslov, varstvo božje matere Marije ter priprošnja svetnikov, ki so upodobljeni na kapeli. Družina Rakanović želi vsem vse dobro v letu 2022.

novi tednik

Vedno
z menj!

radio celje

ŠENTJUR – Neodvisni župani in podžupani so se povezali v klub

Ne želijo le opazovati dogajanja v državi

57 prvih mož in žena občin se je minuli ponedeljek pridružilo novonastalemu klubu neodvisnih županov in podžupanov. Pobudo zanj je dal kočevski župan dr. Vladimir Prebilič. Na prvem srečanju, ki je bilo v Ipavčevem kulturnem centru v Šentjurju, je sodelovalo več županov s Celjskega, ki so odločeni, da bodo bolj vplivali na skladen regionalni razvoj in na decentralizacijo. To bodo skušali doseči z dejavnejšim vključevanjem v državno politiko, kjer preigravajo tri možnosti.

TINA STRMČNIK

Med udeleženci smo med drugim opazili župana Štor Mirana Jurkoška, župana Podčetrčka Petra Misjo, župano Kozjega Milenco Krajnc in župana Šmartnega ob Paki Janka Kopušarja. Gostitelj prvega srečanja je bil šentjurski župan mag. Marko Diaci. Dejal je, da več kot petdeset županov, ki so se pridružili klubu, zastopa skoraj četrtino državljanov. Tem neodvisnim županom ni vseeno, kaj se dogaja v državi in kako bo vodena. Še eno od področij, kjer želijo večji vpliv, je regionalni razvoj.

Zakaj je potreben nov klub, če se kot župani povezujejo že

pod okriljem tako skupnosti kot Združenja občin Slovenije? »Omenjeni združenji pri naslavljanju vseh težav nista najbolj uspešni. S klubom želimo nagovoriti odločevalce, a tudi župane, ki se povzpnejo v državno politiko, da ne pozabijo na problematiko lokalne samouprave in neskladnega regionalnega razvoja.«

Tudi pobudnik kluba dr. Vladimir Prebilič je dejal, da se razlike med urbanim delom države in podeželjem ves čas povečujejo in neodvisne župane zelo skrbijo. Da bi to spremenili, med drugim zahtevajo vzpostavitev ministrstva za regionalni razvoj in

lokalno samoupravo. »To, da hodimo od enega ministra k drugemu, slednji pa nas pošilja k tretjemu, ni rešitev,« je dejal. Dodal je, da neodvisne župane motita način vodenja države ter pomanjkanje dialoga, dostojanstva in strpnosti.

Z lastno stranko ali vsak po svoje

Ker ne želijo biti le opazovalci tega, kar se dogaja, razmišljajo bodisi o ustanovitvi samostojne politične stranke bodisi o sodelovanju s katero od političnih strank. Tretja možnost je, da bi se kandidati iz kluba županov sami opredelili do tega, kje in kako želijo kandidirati. Ne glede na to, katero pot bodo v klubu izbrali, bodo vztrajali pri zavezah o nujnosti decentralizacije države, boljši ureditvi financiranja občin, ureditvi statusa župana, ki zajema različna vprašanja, od določanja višine plač do uvedbe odpravnin. Zavzeli se bodo tudi za to, da lokalna samouprava v državi ne bi bila razumljena kot problem in da bi bilo sodelovanje bolj

še zlasti na področju črpanja evropskih sredstev.

Zavzemajo se tudi za ponovno združljivost županske in poslanske vloge. Ko vlogi nista bili združljivi, se državni zbor po njihovem prepričanju ni ukvarjal s kopico pomembnih vprašanj. Poleg tega stranke zelo obvladujejo svoje poslance. »Tega je bilo bistveno manj takrat, ko so bili župani poslanci. Če je kdo imel obe vlogi, se je lažje odločal samostojno, saj so njegove poteze spremljali volivci v lokalnem okolju in stranka ni imela tako neposrednega vpliva na njegovo odločanje.«

Župan Hrastnika Marko Funkl je omenil, da se želijo člani kluba županov vključiti v vse volitve, ki se obetajo letos. »Če ne drugače, tako, da povemo, kaj so naše zahteve, ki jih bo morala katerakoli vlada vključiti v koalicijsko pogodbo.« Dodal je, da ni prav, da stranke ustanavljajo posamezniki, ampak mora iti politika od spodaj navzgor.

Foto: PM

Nove javne sanitarije na voljo še ta mesec

CELJE – Meščanom in obiskovalcem mesta kmalu ne bo več treba skrbeti, kam na veliko ali malo potrebo. Mestna občina je namreč v jugozahodnem vogalu pritličja Celjskega doma, kjer je bila nekoč cvetličarna, uredila nove javne sanitarije. Namenu jih bo predala predvidoma ta mesec. Javne sanitarije se bodo imenovala Toilet in bodo brezplačne. Občani in obiskovalci mesta jih bodo lahko uporabljali podnevi, invalidi pa s pomočjo posebnega ključa 24 ur na dan.

Gradbena dela so se začela konec oktobra, izvajalo jih je podjetje Mika dom. V zadnjih dneh so bila opravljena še zadnja obrtniška dela, nameščena je bila oprema. Vrednost naložbe je znašala približno 90 tisoč evrov, Mestna občina Celje je sredstva zagotovila v občinskem proračunu. Toilet v Celjskem domu bo vzdrževalo javno podjetje Zelenice, v sanitarijah bodo omogočeni tudi SOS klici.

V Mestni občini Celje pravijo, da nameravajo v mestu vzpostaviti tudi več sanitarnih enot, ki bodo opremljene z vso potrebno infrastrukturo. Prva je predvidena pri hotelu Turška mačka. Ob tem v celjski občini dodajajo, da lahko trenutno invalidi in drugi občani ter obiskovalci v središču mesta uporabljajo javne sanitarije na mestni tržnici, ki jo upravlja družba Simbio. Za obiskovalce Šmartinskega jezera so javne sanitarije na voljo v bližini Brkatega soma. Odprte so vsak dan od 7. do 19. ure, vzdržujejo jih v Zelenicah, kjer ugotavljajo, da so precej obiskane.

BA, foto: MOC

Javne sanitarije v Celjskem domu bodo odprte od 7. do 21. ure. Dostop bo iz Razlagove ulice.

Voda spira zemljo

CELJE – Stanovalci v Pečovniku pod Celjsko kočo se pritožujejo zaradi težav na delu pohodne poti, ki vodi na to znano izletniško točko. Neprimerno urejeno odvodnjavanje poti v bližini Trobiševe bukve je krivo, da je v mrzlih dneh tam vse ledeno, v toplejših pa voda spira zemljo s skal, ki bodo zaradi tega počasi začele ogroziti spodnje hiše. Stanovalci zato želijo, da bi občina Celje ustrezno uredila odvodnjavanje poti.

TC

Del poti na Celjsko kočo. Vidi se cev odvodnjavanja, ki je speljana kar na pot, kjer je zaradi tega vse manj zemlje in so skale vse bolj gole. (Foto: IT)

Drsanje kot popestritev

Spodnjesevinjčani lahko po novem drsajo tudi v Braslovčah. Drsališče je na osrednjem prireditvenem prostoru. (Foto: TT)

ŽALEC, BRASLOVČE – Od prejšnjega tedna je drsanje mogoče v Braslovčah na osrednjem prireditvenem prostoru, medtem ko lahko ljubitelji tovrstnega zimskega športa v središču Žalca uživajo že od začetka decembra.

Za dogajanje ob odprtju braslovškega drsališča je poskrbel Zavod za izobraževanje, kulturo, šport in turizem 3 jezera. Osrednjo vlogo je imel navihan pingvinček, v katerega se je prelevila Jasmina Roter Jager. Zbrane je nagovoril braslovski župan Tomaž Žohar, ki je poudaril, kako pomembno je v teh težkih časih zagotoviti prijetno, čeprav okrnjeno druženje za vse generacije občanov. Drsanje, ki bo mogoče do 6. februarja, je brezplačno. Nad dogajanjem bdi Turistično društvo Braslovče, ki obenem skrbi tudi za izposojno drsalk. Brezplačno je mogoče drsati tudi na Šlandrovem trgu v Žalcu. Za izposojno drsalk je treba odšteti dva evra. Direktor Zavoda za kulturo, šport in turizem Žalec mag. Boštjan Štrajhar pravi, da so z obiskom drsališča zelo zadovoljni. »V skladu z veljavniimi ukrepi je na drsališču omejeno število obiskovalcev. Ob konicah se nam je večkrat zgodilo, da so morali obiskovalci počakati, preden so lahko začeli drsati, kar pomeni, da je bilo zanimanja več, kot smo lahko sprejeli drsalcev.«

ŠO

Nov vrtec bo zrasel v zahodnem delu Žalca na praznem zemljišču v bližini znanih samopostrežnih trgovin. Avtor 3D-vizualizacije, ki je sestavni del projekta idejne zasnove za pridobitev projektnih pogojev, je Matic Lašič iz družbe Efekt arhitektura.

V novi vrčevski zgradbi bo prostor za približno 170 otrok v devetih igralnicah. (Avtor: Matic Lašič)

ŽALEC – Dobili bodo nov vrtec

Pogodba podpisana, gradnja se lahko začne

Prostorske stiske v Vrtcih Žalec bo konec septembra 2023. Takrat je rok za dokončanje gradnje novega vrtca v zahodnem delu Žalca na zemljišču v bližini znanih samopostrežnih trgovin. Občina Žalec ga bo zgradila na podlagi javno-zasebnega partnerstva v sodelovanju z velenjskim podjetjem Esotech. V novem sodobnem vrtcu, za katerega bodo temeljni kamen položili letos poleti, bo v devetih oddelkih prostor za približno 170 otrok. Trenutno je v žalskih vrtcih, ki delujejo na enajstih mestih po vsej občini, vpisanih 829 otrok.

ŠPELA OŽIR

»V Žalcu je v razmahu večstanovanjska in individualna gradnja. Priseljujejo se družine, vedno več je otrok. Če želi-

mo v vrtec sprejeti vse, imamo premalo prostora, zaradi česar smo se odločili za gradnjo novega vrtca, ki ne bo samo to, temveč tudi večnamenski prostor za medgeneracijsko druženje,« je v torek po podpisu pogodbe z zasebnim partnerjem izpostavil žalski župan Janko Kos.

Občina bo z gradnjo nove vrčevske zgradbe izpolnila prostorske pogoje. »V skladu s pravilnikom morajo biti za posameznega otroka zagotovljeni trije kvadratni metri igralnih površin, česar žalski

vrtci ne dosegajo. Če ne bi imeli soglasja ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki dopušča izvajanje programa predšolske vzgoje pod normativnimi pogoji, bi brez varstva ostalo 170 otrok,« je pojasnila vodja urada za negospodarske javne službe mag. Nataša Gašber Sivka.

Tudi večnamenski prostor

V sodobnem vrtcu, ki naj bi ga namenu predali ob občinskem prazniku prihodnje leto, bo v devetih igralnicah prostor

za prav toliko otrok. Osrednji večnamenski prostor z garderobami bo v popoldanskem času na voljo članom različnih društev. Kuhinja bo pripravljala obroke za vse vrčevske enote in zunanje uporabnike, kar se je v času epidemije, ko je vrtec kuhil obroke za socialno šibkejšo občano, izkazalo kot zelo pomembno. Okolica zgradbe, kjer bodo sprehajalne površine in parkirna mesta, se bo spajala z ostalimi obstoječimi in načrtovanimi družbenimi vsebinami v tem delu Žalca. »Lokacija vrtca je izjemna. Na tem mestu je že zdaj dnevno varstvo za starejše, načrtovana je še gradnja oskrbovanih stanovanj,« je povedal Kos in dodal, da se je občina za javno-zasebno partnerstvo odločila, ker lahko tako breme naložbe prerazporedi na več let.

Leta 2038 v občinsko last

Med dvema ponudbama je za zasebnega partnerja izbrala

velenjsko gradbeno podjetje Esotech. »Se posebej smo veselili, ker je projekt v domačem lokalnem okolju, kjer, če sem odkrit, najraje delamo. Naše podjetje je trenutno prisotno na večini trgov zahodnega Balkana. Vsak posel, ki ga pridobimo doma, je izjemno pomemben,« je ob podpisu pogodbe povedal predsednik uprave Marko Škoberne in dodal, da jim javno-zasebna partnerstva niso tuja. Esotech je tako do zdaj zgradil že dva vrtca, prvega v Šoštanju in drugega v Vinski Gori. Vrtec v Žalcu, ki bo občino stal malo manj kot trinajst milijonov evrov, bo začel graditi zgodaj jeseni in ga dokončal v letu dni. Gradbeno podjetje bo na podlagi koncesijske pogodbe vrčevsko zgradbo nato upravljalo še petnajst let, kar pomeni, da bo skrbelo za ustrezne obratovalne razmere in vzdrževalna dela. Po izteku petnajstletnega koncesijskega obdobja bo zgradba leta 2038 prešla v občinsko last.

Mestni park v beli preobleki. Kdaj tudi na smuči?

CELJE – Kot smo že poročali, sta se celjska občina in javno podjetje ZPO, ki upravlja športno-rekreativne površine v občini, odločila, da bosta v mestnem parku uredila progo za smučarski tek in sankališče. Podjetje je za namen zasneževanja konec lanskega leta za 80 tisoč evrov kupilo dodatno opremo, poleg dveh snežnih topov še hladilni stolp in visokotlačno črpalko. Žal narava načrtom ni sledila, zato pripravljavcem proge ni uspelo pripraviti v predvidenem času. Čeprav ima del mestnega parka v teh dneh nekoliko bolj zimsko podobo, je za zdaj še nemogoče napovedati, kdaj bo tam mogoče uživati tudi na smučeh.

Nizke temperature v zadnjih dneh so sicer omogočile izdelavo snega, a tega za ureditev tekaške proge še ni dovolj. Kot je povedal Ivan Pfeifer, direktor ZPO Celje, je izdelava večje gmote snega, ki nastaja v središču parka, namenjena skladiščenju snega, od tod pa ga bodo potem nanесли na predvideno tekaško progo. Najprej bodo poskušali pripraviti manjši krog za tek na smučeh, ko in če bodo razmere dovoljevale izdelovanje večje količine snega, pa tudi večjega.

Snežna gmota sredi parka je sicer že postala sankališče, a kot poudarja direktor ZPO Celje, se obiskovalci sankajo na lastno odgovornost. Zamišljeno je namreč, da bi po ureditvi

tekaške proge za sankališče zasnežili najprej hriček pri igralih v mestnem parku.

Dežurajo in čakajo na mraz

Očitno si Celjani želijo novo rekreacijsko pridobitev v mestu, saj je zanimanje za projekt veliko. A brez pomoči narave žel ne gre, pravi Pfeifer. »V podjetju podrobno spremljamo vremenske razmere in dežuramo na prizorišču. Trenutno napoved ni najbolj obetavna, pričakujemo, da bi lahko večje količine umetnega snega spet proizvajali danes in jutri.« Za zdaj je torej še nemogoče napovedati, kdaj bo proga pripravljena.

LKK, foto: Andraž Purg – Grupa

Nova snežna topova za zdaj nista imela zadostne podpore narave. Kdaj bo približno 450 metrov dolga proga za tek na smučeh zares pripravljena, je za zdaj težko napovedati. V podjetju ZPO upajo, da bodo večje količine snega lahko proizvajali danes in jutri. Se pa zato lahko otroci že sankajo, čeprav snežni kup ni namenjen temu.

Na Visti že tečejo

Kar ni uspelo Celjanom, je Velenjčanom. Ti so pri pripravi mestne proge za tek na smučeh že lahko uporabili izkušnje iz pretekle zime. Na zadnji dan leta 2021 so tako s pomočjo tehničnega snega odprli osvetljeno tekaško progo, dolgo 380 metrov. V teh dneh, ko so bile temperature dovolj nizke, so s snežnim topom naredili dovolj snega, da je od torka za smučarski tek na voljo še dodatnih 180 metrov urejene proge.

Od danes je na voljo za uporabo tudi sankališče, kjer lahko najmlajši naredijo tudi prve smučarske zavoje. Smučarski park na Visti je osvetljen, mini smučišče in sankališče pa sta zaradi večje varnosti ločena z naletno mrežo.

Na tekaško progo, kjer je mogoče teči v obeh tehnikah, tako klasični kot prosti, se je mogoče podati vsak dan med 8. in 20. uro.

Vsi, ki bi se želeli preizkusiti v tem tudi med Slovenci vedno bolj priljubljenem športu in še

nimajo svoje opreme, si jo lahko izposodijo. Cena za izposajo tekaškega kompleta znaša šest evrov. Za opremo so poskrbeli pri velenjski športni zvezi.

LKK
Foto: MOV

Tekaško progo in sankališče je velenjska občina uredila v sodelovanju s Športno-rekreativnim zavodom Rdeča dvorana, Smučarskoskalskim klubom Velenje, Športno zvezo Velenje in Zavodom za turizem Šaleške doline. Občina je za ta projekt namenila 25.000 evrov.

V Velenju so mestno progo za smučarski tek že uspeli pripraviti. Tekaci se lahko na njej preizkusijo tako v klasični kot prosti tehniki.

Delo umetnice Sare Filipovič tesno povezano z Almo M. Karlin

Znana celjska popotnica v ilustrirani in animirani obliki

Alma M. Karlin, svetovna popotnica, pisateljica in poliglotta, je zaslovela zaradi svoje poti okoli sveta. Njen lik in delo že nekaj let navduhuje celjsko umetnico Saro Filipovič. Ilustracije z Almino junaško podobo razstavlja na velikih panojih v atriju Celjskega mladinskega centra, sodelovala je tudi pri postavitvi digitalnega kotička v celjskem turistično-informacijskem centru. Želi si, da bi Alma nekoč zaživela še v risanki.

LUKA ŽERJAV

Umetnica Sara Filipovič sprva ni niti sama dobro vedela, zakaj si je kot navdih izbrala to znano domačo svetovno popotnico. »Celjska umetniška četrt je dobila svojo prodajno polico v turistično-informacijskem centru, zato sem začela iskati načine, kako bi ustvarila izdelke, ki bi nosili moj pečat in bi bili dovolj umetniški, a

hkrati tudi komercialno zanimivi za morebitne kupce,« je pojasnila Filipovičeva, ki se je najprej lotila Celjskih grofov, a je niso navdušili. »Zdeli so se mi že »prežvečenik«. Ženske teme so me že od nekdaj zanimala, zato se mi je zdela Alma zelo zanimiva in mi je bila bliže kot Celjski grofi, ki so zgodovinsko gledano že oddaljeni. Navdušila

me je s svojo zgodbo in mi je bila blizu tudi kot ženska, ki si je morala sama tlakovati pot v družbi. Zanimiva se mi zdi celotna zgodba o njenem življenju, zato sem se lahko z njo poistovetila.« Ker mlada celjska umetnica ni želela narediti samo Alminih podob, jih je oplemenitila v sodelovanju z blogerko Zalo Bojovič, ki se je takrat odpravila v svet, natančneje po Alminih poteh. »Ona je pisala blog, jaz sem risala razglednice z Almo na različnih koncih sveta,« še dodaja sogovornica, ki od leta 2019 vsako leto izda tudi koledar z Alminimi podobami in ga opremi z razglednicami, ki ponazarjajo njeno ljubezen do potovanja.

Ilustrirana na panojih, animirana v tiku

Sara si je od nekdaj želela, da bi njeno Almo lahko videlo še več ljudi, po možnosti na večjem formatu. Priložnost za razstavo je dobila v Celjskem mladinskem centru, kjer je Almina podoba razstavljena na velikih panojih in nalepkah velikih oken v atriju centra. »Na tej razstavi sem združila Almo, ki sem jo najprej ustvarila in je v ilustracijah na koledarjih potovala po svetu, z Almo, ki se spreha po Celju. Nekatere vedute in stavbe v knežjem mestu še stojijo, na primer Krekov trg kot srce mesta. Vidimo tudi nekatere podobe, ki jih v mestu ni več, ali za Celje

Sara v družbi ilustrirane Alme na dvorišču Celjskega mladinskega centra (Foto: Andraž Purg – GrupA)

zgodovinsko pomembne točke, kot je recimo Petriček, ki skriva tako veselo kot žalostno zgodbo iz preteklosti. Zanimivo preteklost je imel tudi nekdanji Hotel Pošta. V tej razstavi sem se osredotočila na Celje in njegovo zgodovino,« nam je o temi razstave, ki bo v atriju mladinskega centra na ogled najmanj do konca januarja, zaupala Sara Filipovič, ki so ji od nekdaj zanimivejši veliki formati, saj z njimi lahko izkoristi večje površine.

V različnih čustvenih stanjih

Turistično-informacijski center Celje je od decembra

bogatejši za novo doživetje – digitalni kotiček Alme M. Karlin. Novo digitalno doživetje v turistični destinaciji Celje so sodelujoči razvili v sklopu izvajanja evropskega projekta Celje XR – razvoj edinstvenih turističnih doživetij z uporabo XR-tehnologij in vključevanjem digitalizacije kulturne dediščine knežjega mesta ter izboljšanjem pristojnosti turističnega in gostinskega kadra. Pri razvoju animacije so sodelovali s Saro Filipovič: »Prosili so me, ali lahko uporabijo moj lik Alme, saj jo želijo približati tudi mlajšemu občinstvu. Pri animaciji in scenariju nisem imela odločilne vloge,

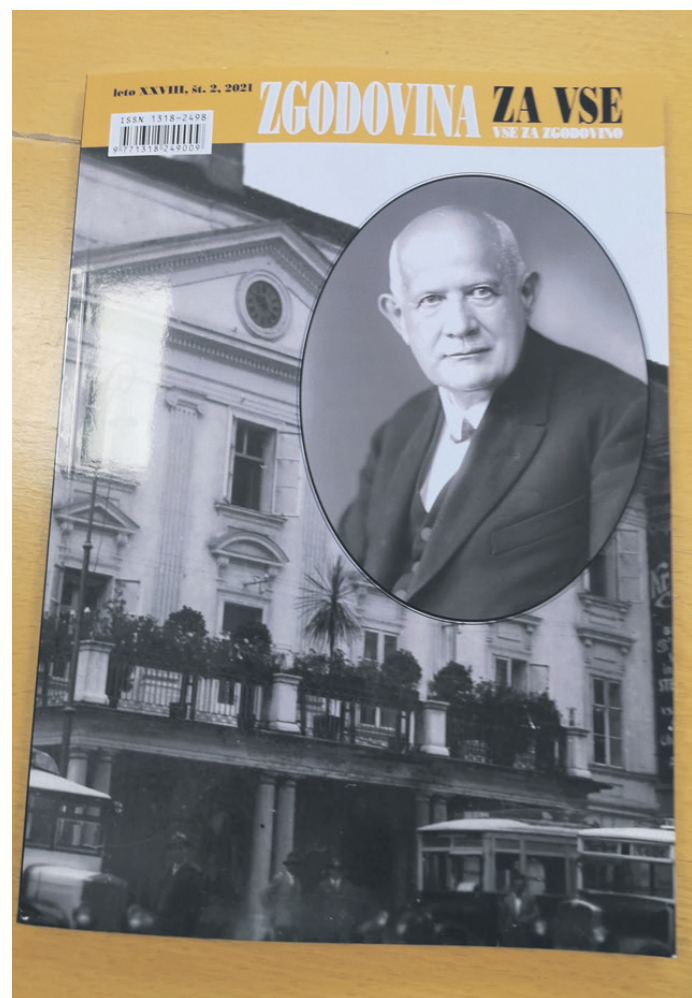
ampak sem bila zadolžena za Almino upodobitev. Ozadja za razliko od panojske razstave nisem narisala jaz. Sama sem glede na scenarij in zgodbo narisala Almo v različnih čustvenih stanjih, ki so uporabljena v animaciji.«

Filipovičeva si želi, da bi v Celju uredili trajno spominsko sobo ali muzej, namenjena Almi M. Karlin. »Sicer mi zelo ustreza, da smo z animacijo naredili, da se je Alma začela premikati, saj imam že kar nekaj časa željo, da bi naredila o njej risanko, s katero bi še naprej skrbela za ohranjanje njenega pustolovskega in odprtega duha.«

Sara in animirana Alma v celjskem tiku (Foto: osebni arhiv)

O samozavestnem, smelem in garaškem županu

Zadnja lanska številka revije Zgodovina za vse, ki jo že skoraj tri desetletja izdaja Zgodovinsko društvo Celje, tokrat vsebuje razprave, ki so jih priznani slovenski zgodovinarji konec septembra predstavili na simpoziju o življenju in delu dr. Jure Hrašovca, prvega slovenskega župana v Celju. Znanstveni simpozij z naslovom In te sanje so postale resnica je organiziralo Zgodovinsko društvo Celje z Muzejem novejšje zgodovine Celje.

Simpozija in odkritja spominske plošče, posvečene dr. Juru Hrašovcu, pred Muzejem novejšje zgodovine Celje so se udeležili tudi štirje njegovi pravnuki. Simpoziju je prisostvovalo 30 poslušalcev. Za vse udeležence je bil ob koncu organiziran voden ogled razstave Dr. Juro Hrašovec – prvi slovenski župan Celja v Pokrajinskem muzeju Celje. Vodil je avtor razstave mag. Damir Žerič, ki v istoimenski razpravi v reviji povzema vsebino razstave. Ta odstira glavne poudarke Hrašovčevega

delovanja – boj za enakopravnost slovenskega jezika, boj za ustanavljanje slovenskih šol, vpetost v ustanavljanje in delovanje slovenskih finančnih zavodov, povezovalno vlogo pri slogastvu in obdobje njegovega županovanja.

O Hrašovcu in razmerah

Urednik tokratne številke Zgodovine za vse je dr. Aleksander Žižek iz Zgodovinskega arhiva Celje. Ugotavlja, da je Celje po prvi svetovni vojni potrebovalo samozavestnega, smelega, podjetnega in garaškega »očeta«. Hrašovca so imenovali starosta celjskih Slovencev, saj je bilo njegovo udejstvovanje tesno povezano z mejniki nacionalnega boja Slovencev. S svojo življenjsko energijo ter več kot šestdesetletnim javnim delovanjem zato presega lokalne okvire in predstavlja eno najpomembnejših osebnosti prve polovice 20. stoletja pri nas, ugotavlja Žižek.

Dr. Jurij Perovšek piše o izvolitvi dr. Jura Hrašovca za župana leta 1921. Na tem

mestu je ostal do leta 1927. V času njegovega županovanja so v Celju uredili ceste, obnovili mostove in javne zgradbe, postavili sodobno javno razsvetljavo, odpirali nove mestne dele, uredili mestne finance ter občinska podjetja postavili na trdno in samostojno podlago.

Dr. Vlasta Stavbar v svojem prispevku obravnava delovanje Hrašovca v njegovem celjskem obdobju v času habsburške monarhije. Prispevek predstavi tudi politično sliko Celja ob prelomu stoletja, ko se je Hrašovec preselil v Celje.

Dr. Bojan Cvelfar predstavlja Jugoslovansko-češkoslovaško ligo v Celju, ustanovljeno leta 1926, ki si je za cilj zadala krepitev vezi in prijateljstva na vseh področjih med novoustanovljenima jugoslovansko in češkoslovaško državo. Ves čas njenega obstoja je bil njen predsednik dr. Juro Hrašovec, ki je bil poleg prof. Janka Orožna tudi njena gonilna sila.

Zgodovinarji so se v razpravah lotili tudi širših pro-

cesov v prelomnem obdobju po letu 1918 in po nastanku nove države. Dr. Jure Gašparič ugotavlja, da so bili odvetniki, kamor je sodil tudi Hrašovec, na čelu nacionalnega gibanja. Prispevek pokaže, da so se po letu 1918 mnogi soočali z včasih nemogočo uskladitvijo med načelnimi hotenji po čimprejšnji vključitvi v novo državo in premnogimi vezmi s staro. Izr. prof. dr. Bojan Balkovec piše o imenovanju občinskih vodstev ob nastanku Države SHS, ko so bili imenovani gerenti, ki so nadomestili prej izvoljene župane. Doc. dr. Jernej Kosi je preučil vključevanje Prekmurja v nov državni okvir. Dr. Filip Čuček je analiziral prevratno dobo na Spodnjem Štajerskem skozi prizmo delovanja mariborskega deželnozborskega poslanca Heinricha Wastiana. Prof. dr. Andrej Studen se je lotil preustroja celjskega šolstva po letu 1918, ko so nekdanje nemške šole preuredili v slovenske, za nemške učence in učenke pa so ustanovili nemške vzporednice.

TC

Festival Račka 2022: Pregledna razstava in serija performansov

Po resničnih dogodkih

Večletni projekt Festival Račka, ki se osredotoča na razmerje med seksualnostjo in umetnostjo, bodo organizatorji obeležili s pregledno razstavo izbora umetniških del, ki so nastala v slovenskem prostoru od devetdesetih let prejšnjega stoletja do danes, ter s serijo performansov, pripravljenih posebej za to izvedbo festivala. Tokrat bo poudarek na zaprtju in ne odprtju festivala.

LUKA ŽERJAV

Začetek festivala in razstave je bil sicer predviden jutri, a so se zaradi trenutnih epidemioloških razmer organizatorji odločili, da dogodka od odprtju ne bo in bodo namenili poudarek zaprtju festivala, ko bodo sredi aprila pripravili serijo performansov, ki jih bodo pripravili Saša Bezjak, Olja Grubič, skupina IvAnKe, Iztok Klančar in Tatiana Kocmur. Razstava, poimenovana Po resničnih dogodkih: prostori in artikulacije seksualnosti, predstavlja različne vsebine in prostore seksualnega, ki so se izoblikovali v sodobnem slovenskem ustvarjalnem polju, ter različne načine umetniških pristopov. Na razstavi sodeluje 43 umetnikov in dva umetniška kolektiva. Razdeljena je v tri vsebinske sklope, in sicer telo, osvoboditev in intima, in je z mediji – od slike, objekta, risbe, fotografije, videa in instalacije do performansa – postavljena v Galeriji sodobne umetnosti, Likovnem salonu Celje in Galeriji Račka. Kustosinji razstave sta **Irena Čerčnik** in **Maja Hodošček**.

Politični vidik spolnosti v Galeriji sodobne umetnosti

»V zadnjih treh desetletjih, zaznamovanih s prehodom iz socializma v kapitalizem, z vojnami na Balkanu, s kulturno kolonizacijo vzhoda ter nedavno z resnimi učinki globalnega segrevanja, je začela sodobna umetnost tudi skozi seksualnost obravnavati razsežnosti političnega v osebnem in vsakdanjem življenju. Pri umetnosti, ki se ukvarja s seksualnostjo, ne gre več za upodobitve golega telesa in spolnega akta niti se ne razpravlja o razliki in meji med erotično umetnostjo in pornografijo, kar je bila prej v slovenskem prostoru prevladujoča oblika naslavljanja spolnosti. Umetniška dela izhajajo iz razumevanja seksualnosti kot družbene konstrukcije ter skozi performativne prakse in predstavitev telesnosti raziskujejo (sodobne) oblike intimnosti in (nove) prostore užitka, pogoje seksualnega dela in poti do sprememb,« sta o tematikah razstave, ki je na ogled v

Galeriji sodobne umetnosti, zapisali kustosinji.

Galerija Račka in telo

Drugo polovico devetdesetih let na Slovenskem zaznamujeta obrat k telesu in prodor umetniških del, ki kritično in pogosto radikalno naslavlja vprašanja telesnosti in seksualnosti. Uveljavita se body art performans z uporabo lastnega telesa v naslavljanju seksualnosti ter brisanje meje med umetnostjo in pornografijo z vključevanjem pornografskih elementov. Tem temam bodo na festivalu namenili razstavní prostor v edini slovenski erotični galeriji Račka.

Intima v Likovnem salonu Celje in izdaja zbornika

»Zadnje desetletje oblikuje kulturo sodobnih razmerij, ko se intimni odnosi in koncepti spolnosti bistveno spreminjajo zaradi razširjenosti tehnologije in razpršenosti družbe in smo priča vedno večji negotovosti na področju seksualnosti, ki jo poskuša razrešiti vedno bolj razširjen terapevtski diskurz. Začasnost in hipnost sodobnega časa nagovarjata tudi polje umetnosti, priča smo raznoliki umetniški produk-

Kustosinji razstave **Maja Hodošček** in **Irena Čerčnik** pred Galerijo sodobne umetnosti Celje

ciji, ki odseva sodobne zagate seksualnosti in se dotika novih konceptov intime,« sta tematiko dela razstave, ki bo na ogled v Likovnem salonu Celje, opisali kustosinji.

Ob zaprtju razstave bo izšel tudi obširnejši katalog, ki bo zajemal pogled na dogajanje v zadnjih treh desetletjih ter pregled performansov, ki so se odvijali na Festivalu

Račka. Besedila za katalog so prispevali Katja Kobolt, Slađana Mitrović in Domen Ogriajenšek, oblikovala ga bo Neža Penca.

Foto: Andraž Purg – GrupA

V verze ujela družbene spremembe

V Narodnem domu odmevala saksofon in klavir

Včeraj zvečer se je v celjskem Narodnem domu nadaljeval glasbeni abonma Zavoda Celeia Celje. Nastopila sta saksofonist Oskar Laznik in pianist Tadej Horvat, ki bi v Celju sicer morala nastopiti že v lanski sezoni.

Oskar Laznik je diplomiral na Akademiji za glasbo v Ljubljani in končal podiplomski študij na Visoki šoli za glasbo in ples v Kölnu. Njegov repertoar obsega tako standardna dela za saksofon kot transkripcije del iz baroka, klasicizma in romantike. Deluje tudi kot profesor saksofona in komorne glasbe na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana. Tadej Horvat je po študiju v Ljubljani uspešno končal specialistični študij klavirja v Bernu. Sodeluje z uveljavljenimi slovenskimi glasbeniki in deluje kot korepetitor na konservatoriju za glasbo in balet ter na Akademiji za glasbo v Ljubljani. V Celju sta se včeraj zvečer predstavila s prav posebnim sporedom opernih parafraz, obiskovalci so lahko slišali tudi repertoar francoske in nordijske glasbe. Organizatorji so se letos odločili za privlačno novost, ki omogoča brezplačen ogled vseh abonmajskih koncertov, torej tudi včerajšnjega. »Vsi koncerti bodo v tej sezoni brezplačni. Pol obveznosti v sklopu programa zaradi ustavljenega javnega življenja nismo izpolnili, zato želimo tako nagovoriti čim širši krog ljudi. Verjamem v pozitiven odziv, hkrati je to dobra iztočnica za tiste, ki želijo na koncerte,« je ob predstavitvi abonmaja razkril umetniški vodja **Nenad Firšt**. Naslednji koncert v okviru abonmaja bodo pripravili 23. marca, ko bosta v Celju gostovala Miloš Avramović na harmoniki in violončelist Wolfgang Panhofer.

LŽ

Vsestranska ustvarjalka **Ivanka Uduč** je ob sodelovanju Občine Šentjur in tamkajšnje knjižnice izdala pesniško zbirko z naslovom **Od decembra do decembra in naprej**. V verze je ujela svoje občutenje dogajanja med letoma 2020 in 2021, ki ju je zaznamovala epidemija koronavirusa.

Na občnem zboru društva upokojencev jo je šentjurski župan mag. Marko Diaci spodbudil, naj kaj napiše tudi na temo sprememb, ki jih je v življenja prinesla nova epidemija. »Njegove besede so mi sedle v dušo in po dveh dneh sem napisala prvo pesem z naslovom **Raj na zemlji**. Mislim, da sem v njej zajela bistvo, ki sem ga z drugimi pesmimi le še razvijala,« je povedala.

Še zdaleč si ni predstavljala, da bo epidemija trajala tako dolgo. Če je najprej v svoje verze še ujela nekaj optimizma, tudi besedno zvezo »še vedno živim«, so občutki, ki jih lahko razberemo v njenih delih, sčasoma bolj črnogledi. V obdobju, ko je bil na primer ustavljen javni promet, je nastala Otožna pesem. Pesnica, ki živi na Planini pri Sevnici, je namreč doma ob cesti, mimo katere vsak dan vozi avtobus. Ko ga zasliši, se orientira, koliko je ura. V dneh, ko ob svojem domu ni

Na predstavitvi pesniške zbirke sta se **Ivanki Uduč** (v sredini) pridružili direktorica Knjižnice Šentjur **Tatjana Oset** (levo) in podžupanja občine **Silva Koželj**.

slišala hrupa vozil, je še bolj začutila praznino. »Zagrnila sem zaveso na oknu, da ne bi bila tako močno soočena s spremembami, ki jih je v naša življenja prinesel nov virus. Vse te občutke sem izlila v besede,« je dejala. In dodala, da so jo opažanja in občutja ob vseh spremembah v družbi, na primer ob uvedbi policijske ure ali zaprtju šol

in vrtcev, pripeljala do tega, da je v roko vzela pisalo in zapisala svoje misli. »Četudi se kakšna sprememba ni nanašala izključno na mojo generacijo, sem ob vsem dogajanju velikokrat začutila grozo. Zdaj ko sem starejša, gledam na življenje s svojimi očmi. Vedno bolj se zavedam, da smo ljudje družabna bitja. In vsi ukrepi, ki so omejeva-

li stike med ljudmi, me niso pustili ravnodušne.« Dodala je, da vsako pesem spremlja datum nastanka.

Čeprav je pričakovala, da se bodo razmere po letu dni umirile, se to ni zgodilo. Še naprej kuje verze, za katere jo navdihnejo spremembe, ki se v družbi dogajajo zaradi epidemije.

TS

Brutalen vstop v novo leto

Kam vodi nasilen začetek leta na Celjskem?

»Gre za nenavadno zgostitev hudih kaznivih dejanj v kratkem času. Primeri niso povezani,« pravi Damijan Turk, vodja Sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Celje. Dodaja, da je policija pripravljena na morebiten porast števila kaznivih dejanj, a da je takšno sosledje primerov v prvem tednu novega leta zgolj naključje. Toda ali je res, da gre le za naključje? Skoraj vse uradne ustanove in tudi nevladne organizacije opozarjajo na stiske, jezo, nemire, ki se zaradi družbenih razmer v zadnjih dveh letih kopičijo v ljudeh, ki se ne počutijo več svobodno. Neuradni pogovori z nekaterimi

strokovnjaki s področja varnosti kažejo, da se to že vidi na terenu. Ampak uradne statistike policije tega (še) ne izkazujejo. Policija uradno priznava, da je epidemija vplivala predvsem na porast primerov družinskega nasilja. Za druge analize in potrditev domnev, da bo letos kriminala več, bo treba še počakati. Tisti, ki bo to potrdil ali ovrgel, je zagotovo – čas.

SIMONA ŠOLINIČ

Slabo se je začelo

Prvi januar. 35-letni Patris J. je dopoldne na pešpoti ob železnici – med Vojkovo ulico in Plavo laguno v Celju – z nožem zabodel tri leta starejšega moškega. Med njima je prišlo do naključnega prepira, ki je prerasel v pretep, pri čemer naj bi 35-letnik starejšega huje poškodoval. Osumljeni je po dejanju s kraja pobegnil. Policija ga še ni izsledila.

Tretji januar. Ponoči je v preboldskem domu upoko-jencev 64-letni stanovalec z nožem poškodoval 71-letnega sstanovaleca. Storilec je v priporu. Žrtev ni bila v smrtni nevarnosti. 64-letnika bodo ovadili zaradi poskusa umora. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Peti januar. Mladoletni dijak Šolskega centra Celja je med poukom nenadoma planil na učiteljico in jo lažje poškodoval s škarpami. Pomagali so ji drugi dijaki, ki so sošolca ustavili. Policija primer še preiskuje, vanj so vključene tudi pristojne ustanove, saj gre za mladoletnika. Z njim do zdaj niso imeli težav v šoli. (Foto: SHERPA)

Šesti januar. V večstanovanjski stavbi v Preboldu se je med druženjem sprlo več moških, starih od 24 do 45 let. Eden je z nožem zabodel 44-letnika in ga hudo poškodoval. Moški ni v smrtni nevarnosti. Policija okoliščine dogodka še preiskuje, predvsem to, kdo je 44-letnika zabodel. V tem primeru gre za poskus uboja. Pridržane so štiri osebe, vse je policija že obravnavala.

Sedmi januar. Ob približno 2.30 je 37-letni moški z območja Laškega zabodel 45-letno nekdanjo partnerko in jo hudo poškodoval. Pričakal jo je pred blokom in jo z nožem zabodel najmanj enkrat. Po dejanju je pobegnil, a so ga isti

dan v večernih urah izsledili. Gre za Ivana R., ki je bil pred leti že obsojen zaradi poskusa uboja nekdanje žene (ne gre za isto žrtev, op. a.) in je kazen že prestal. V zadnjem primeru ga bodo ovadili zaradi poskusa umora.

Obremenjujoče razmere

»V Skupnosti socialnih zavodov Slovenije nimamo aktualnih podatkov ali raziskav o nasilju in drugih odklonskih dejanjih v domovih za starejše, zagotovo pa je epidemija ustvarila razmere, ki so za marsikoga – za stanovalce in njihove sorce ter zaposlene v domovih – zelo obremenjujoče,« pravi sekretar skupnosti Denis Sahernik. Prosili smo ga za komentar nasilnega dogodka v preboldskem domu za upokojeence.

»Ocenimo pa lahko, da je nasilno vedenje, tako besedno kot fizično, pogostejše kot pred epidemijo. Precej neprijetnih dogodkov domovi opažajo na primer pri preverjanju pogoja PCT in uporabe mask ob obiskih,« dodaja Sahernik. Omenja, da se domovi trudijo stanovalcem zagotavljati psihosocialno podporo in pomoč pri vzdrževanju stikov z bližnjimi, a da se ob tem srečujejo z veliko kadrovsko krizo.

Nihanje in upadanje

Natančne statistike o številu kaznivih dejanj za lani na Celjskem še ni. A je epidemija zaznamovala že leto 2020. Kot kažejo podatki Policijske uprave Celje, je obravnavanih zadev glede na desetletno povprečje manj, vendar je mogoče zaznati povišanje določenih odklonskih dejanj.

Leta 2020 so na Celjskem zaznali rahlo rast števila kaznivih dejanj, kar ni bilo značilno za vso Slovenijo, kjer se je število kaznivih dejanj znižalo. Glede na pretekla leta je bila leta 2020 na območju PU Celje za razliko od drugih slovenskih območij opazna rast števila gospodarskih kaznivih dejanj.

Inštitut za kriminologijo je pred časom opravil raziskavo, ki je pokazala, da je epidemija prinesla porast primerov kaznivih

dejanj v družini. Največji upad so raziskovalci zaznali pri gospodarskih kaznivih dejanjih in kaznivih dejanjih zoper uradno dolžnost, javna pooblastila in javna sredstva. Pomembnejša upada so opazili tudi pri kaznivih dejanjih zoper človekovo zdravje, kamor sodijo kazniva dejanja v zvezi z drogami, ter pri kaznivih dejanjih zoper javni red in mir. Več je bilo tatvin in poškodovanj tujih stvari. Porast števila kaznivih dejanj so zaznali še na področju groženj in zatajitev. Zanimivo je, da je raziskava pokazala manj kaznivih dejanj s področja prepovedanih drog, kar se sklada s tujimi ugotovitvami, da je preprodaja drog izrazito upadla, saj je zaradi omejitev gibanja in poostrelega nadzora bistveno težja.

SŠol

Epidemija ni kriva za vse, treba je gledati širše

»Ljudje zagotovo čutijo omejevanje svobode, manj se družijo, več so doma, nekateri so upravičeno zaskrbljeni za službo in dohodke. Toda samo epidemiji ne moremo pripisati razloga za porast števila kaznivih dejanj, posebej ne tistih, ki jih naredi posameznik in so se dogajala že prej,« pravi dr. psiholoških znanosti Peter Umek, strokovnjak za kriminalistično psihologijo.

Poudarja, da sta zadnji dve leti nedvomno vplivali na porast primerov nasilja v družini in na povečanje števila tatvin ter goljufij pri spletnih nakupih. »Da epidemijo krivimo za vsa nasilna dejanja, tudi za vsa, ki so se zgodila v tem času na Celjskem, je nesmiselno,« dodaja. Pri tem omeni, da je na vso situacijo treba gledati širše in da je treba širše dojemati družbene razmere. Spori, ki prerastejo v pretepe in poskuse uboja ali umora, spori med starostniki v domovih za starejše ali nasilni primeri v šolah so se vrstili že prej. »V tem času so ljudje le bolj pozorni na te stvari in zelo hitro pripišejo razloge zanje določenemu dejavniku, ne pa drugim družbenim razmeram, ki so pomembne,« dodaja Umek.

Bi poskušal ubiti koga že prej?

»Če se na ulici zgodi, da moški zabode drugega moškega, pri tem naj bi uporabil tudi plinski razpršilec, se vprašam, kakšna oseba je to. Ali je morda takšne namene imela že prej, zakaj nosi s seboj nož?«

pojasnjuje Umek. Ali bi ta oseba enako ravnala pred epidemijo? Morda. »Znano je tudi, da nasilje v šolah ni od včeraj in da vsi primeri ne pridejo v javnost. Vzroke za to bi morali iskati na več področjih – ali otroci doživljajo pritiske doma in v šoli ali gre za neprimerne odnose in podobno. Želim povedati, da ne vemo, kaj je v ozadju posameznega primera,« dodaja sogovornik.

Hkrati omenja, da večina ljudi o teh primerih bere ali posluša, a vseh okoliščin ne pozna. Te so znane zgolj preiskovalcem. Zato ljudje na podlagi pomanjkljivih informacij oziroma delnih podatkov v javnosti ne morejo sklepati pravilno. Da bi potrdili, da epidemija prinaša višjo stopnjo kriminala, so potrebne analize statističnih podatkov, ki zajemajo več let in nato primerjave teh časovnih obdobj. »Analiza, ki bi zajela daljše obdobje, bi morda pokazala, da so razlogi podobni in da tičijo drugje in ne v posledicah epidemije. Kriminologi bi znali to jasno opredeliti v sklopu razmer in situacij ter splošne varnostne situacije,« dodaja Umek.

Omenja, da je za januar tudi na splošno značilno, da se število kaznivih dejanj nekoliko poveša: »Videli bomo, kaj se bo zgodilo v naslednjih mesecih. O vzrokih težko sklepamo iz posameznih primerov,« še omenja.

Ljudje sledijo vzorcem?

Pred desetletjem so se na Celjskem vrstili samomori, pri

katerih je bil vzorec dejanja enak. Javnost je bila prepričana, da je na delu na Celjskem serijski morilec, a ni bilo tako. Težava je bila, ker so številni mediji poročali tudi o načinu storitve samomorov, zato je ljudi, ki so imeli samomorilna nagnjenja, takšno poročanje spodbudilo k dejanju. Ali je zdaj, ko mediji poročajo o poskusih umora ali uboja, morda enako?

»Pri samomorih je drugače, a je res, da lahko poročanja pri kom spodbudijo neprimerno reševanje sporov. Podobno se dogaja pri množičnih umorih v tujini. A za primere, ki so se zgodili na Celjskem, tega ne moremo trditi. Ko se zgodi poskus uboja ali umora, vsi mediji poročajo o tem, kar je razumljivo. Nekateri poročajo tudi senzacionalistično. Ljudje dobijo napačen vtis, da je teh dogodkov ogromno. In spet – analize bi pokazale, da so primeri razmeroma stalni, da se število ubojev ali umorov z leti ne povečuje, ampak niha,« poudarja strokovnjak za kriminalistično psihologijo.

»Včasih razmišljam, ali je prav, da za medije izrazim svoje mnenje, da ne bi bilo videti, da je teh dogodkov veliko. Ampak je pomembno, da tudi mediji poročajo objektivno, in prav je, da se pri tem obrnejo na strokovnjake, ki lahko podajo strokovna mnenja,« pojasni.

Vsak naj opravi svojo nalogo

Nasilni primeri in spremljanje odziva javnosti nanje ka-

žejo, da je družba do nasilja še vedno preveč strpna. Nekateri storilci so povratniki, nekaterim sodijo predolgo, nekateri se izmažejo z milejšimi ali s pogojnimi kaznimi.

Ali za to, da bi bila strpnost do nasilja ničelna, vsi naredijo dovolj? »Penologi in kriminologi ugotavljajo, da višje zaporne kazni ne pripomorejo k večji varnosti in zmanjšanju primerov kriminalitete. Pri tem je treba upoštevati tudi druge dejavnike. Vsakdo v družbi mora opraviti svojo nalogo. Obstajajo protokoli ravnanja v primeru nasilja, toda vemo, da jih povsod ne izvajajo. Včasih je javnost presenečena, ko vrhovno sodišče razveljavi sodbo, čeprav je skoraj vsem jasno, da je nekdo nekaj storil. To kaže tudi, da med preiskavo dokazi niso bili zagotovljeni tako, kot predpisuje zakonodaja. Poudarjam, da morajo vsi v verigi odkrivanja nasilja opraviti svojo nalogo. Tudi šole imajo svoje protokole za nasilne primere, a vprašanje je, ali jih vedno izvajajo. Če protokol obstaja in ga ne izvajajo, ne pomeni veliko,« nadaljuje Umek.

Širše se je treba vprašati o statusu učiteljev, o tem, kako družba vrednoti njihov poklic. »Naš sistem se je spremenil in mnogi ljudje si demokratičen sistem razlagajo po svoje. Govorim na splošno, tudi o starših, ki pogosto ne dovolijo več, da bi bil njihov otrok v šoli neuspešen, pri čemer ne sprejmejo svojega dela krivde, ampak krivijo učitelje. A ti morda niso nič krivi, ampak le delajo v razmerah, kakršne so. Vse te stvari je treba analizirati in videti, kaj je narobe v sistemih. Mislim, da se ljudje preveč zavedajo svojih pravic, ne pa tudi dolžnosti. In slednje je v Sloveniji velika težava,« še zaključuje Umek.

SŠol

OB ROBU

Imate vsega že dovolj?

SIMONA ŠOLINCI

Nasilje je pojem, ki ga ne smemo jemati enopomensko. Ima lahko ogromne razsežnosti in nešteto vzrokov. A dejstvo je, da smo ljudje pod vplivom družbene situacije, v kateri se vsaj večina generacij še nikoli ni znašla. Človeku lasten občutek pa je tisti, ki lahko morda podkrepi vsesplošno mnenje, da pa vlada v družbi vendarle visoka toleranca do nasilja. Kaj mislim s tem?

Ljudje smo občutljivejši kot pred epidemijo. Če nas čakalne vrste v zdravstvu takrat niso tako zelo motile, saj smo bili potrpežljivi, smo danes nad njimi zgroženi. Če smo prej morda zdržali dlje, če nas je kaj motilo, zdaj to hitreje povemo, izrazimo. Kaj nas žene k temu? V odgovoru na to vprašanje se skriva tudi odgovor na vprašanje, kako sta epidemija in družbeno stanje vplivala na nas.

Če je odgovor v smislu »vsega imam že dovolj«, preslikajte ta odgovor v osebnost koga, ki je že po naravi nasilen ali drugih vzorcev vedenja ne pozna. Koliko mu manjka do tega, da potegne nož?

Pomembne za razmislek so besede ene od strokovnjakinj za psihologijo in kriminalistiko, ki smo jih zapisali pred časom: »Epidemija lahko spremeni družbene razmere, osebnosti človeka pa ne more spremeniti nikoli.«

Težave v šolah so posledica širših stisk

Ob napadu dijaka na učiteljico smo za komentar, kaj se dogaja v srednjih šolah, vprašali Iztoka Leskovarja, ravnatelja Srednje šole za gostinstvo in turizem Celje, sicer vodjo aktiva celjskih srednješolskih ravnateljev.

Na vprašanje, ali gre za osamljen primer ali v šolah zadnje čase opažajo več nasilja in nestrpnosti, odgovori: »Predvsem opažamo več stisk tako med dijaki kot zaposlenimi. Preveč je vprašanih in težav, na katere nimamo odgovorov in se od primera do primera razlikujejo. Predvsem so težave v šoli posledica stisk, ki jih dijaki prinašajo iz drugih okolij. Te stiske imajo vpliv na učni proces in pogosto vodijo v neuspeh dijaka. Nasilje se pojavlja redko, a je res, da opažamo vedno več neprimerne komunikacije. Ta lahko privede do nezaželenega dogodka, kakršen je bil nedavni. Predvsem je pomembno, da pomagamo obema stranema.«

Leskovar opozarja tudi na vlogo medijev in na verodostojne informacije na osnovi dejstev. »Če gre v javnost nepreverjena novica, je lahko hitro storjena krivica in dogodek je predstavljen izkrivljeno. To je mogoče videti na FB, kjer so se zaradi dogodka pojavljali popolnoma neprimerni komentarji, med drugim, predvidevam, tudi odraslih, ki so obtoževali nič krive skupine ljudi, in sicer brez argumentov in dokazov. S tem so dodatno razburkali javnost in sejali sovraštvo ter slabo voljo. Če so mladi dnevno izpostavljeni neprimernim izjavam, sprenevedanju, spreminjanju pravil, na žalost ne vedo več, kaj je prav in kaj narobe,« ugotavlja Leskovar.

Iztok Leskovar, vodja aktiva celjskih srednješolskih ravnateljev (Foto: SHERPA)

Ali se ravnatelji pogovarjajo o teh težavah in ali so dovolj pripravljeni na takšne primere? Leskovar pravi: »Na sestankih ravnateljev se o tovrstnih težavah pogovarjamo in iščemo rešitve. Velikokrat smo nemočni, saj so vse navedene vsebine in informacije otrokom in dijakom dosegljive v sredstvih javnega obveščanja in na družabnih omrežjih. Seveda se nato vse to zrcali v odnosih v družini, šoli in med prijatelji. V šolah se veliko pogovarjamo in poskušamo dijake motivirati, jim pomagati, svetovati, jih tolažiti, a žal vseh stisk ne moremo rešiti.«

V primerih, kot je bil v Šolskem centru Celje, se morajo v šolah ustrezno odzvati in imeti zato izdelana pravila o ravnanju. Leskovar pravi, da so ta izdelana, a da v takšnih situacijah zaposleni in dijaki pogosto pozabijo nanje.

Ugotavlja, da si šole želijo še več sodelovanja s starši, če prepoznajo stisko pri otroku. Hkrati želijo tudi usposobiti zaposlene za prepoznavanje stisk dijakov, da bi znali preprečiti tovrstne dogodke.

TC

Ženske, najpogostejše žrtve

»Nasilje v partnerskih odnosih in družinah se običajno poveča v vseh kriznih situacijah, vključno z epidemijami. Dostopni podatki iz različnih držav kažejo na povečanje pojavnosti nasilja v družinah v času epidemije covid-19,« navajajo v Društvu za nenasilno komunikacijo.

Verjetnost, da bodo osebe, ki doživljajo nasilje v odnosih, to so zlasti ženske in njihovi otroci ter pogosto tudi stari ljudje in ljudje z ovirami, izpostavljeni nasilju, se je v času epidemije močno povečala. Družinski člani in članice preživijo več časa skupaj, manj je možnosti umika, še posebej v majhnih stanovanjih, več je dejavnikov tveganja, na primer povečan stres zaradi izgube službe in ekonomskih posledic, zaradi česar se nasilje lahko poveča ali pojavi tudi v odnosih, kjer ga prej ni bilo.

Največje breme je na njih

»Ženske se soočajo s še težjo ekonomsko situacijo, saj je med njimi več delavk na črno in prekarne delavke, ki so ostale brez zaslužka. Ženske so bolj izpostavljene virusu, ker jih je več v nekaterih poklicnih skupinah, ki so v času epidemije med najbolj obremenjenimi (oskrbovalke, negovalke, medicinske sestre, trgovke ...). Prav tako ženske pogosteje ostajajo doma zaradi višje sile, kar je znižalo njihove prihodke in njihove možnosti poklicnega razvijanja ter napredovanja,« dodajajo v društvu, kjer predvidevajo, da je ena od posledic epidemije povečano nasilje nad otroki, saj je zaradi šolanja od doma in omejenih stikov postalo veliko bolj skrito.

SŠol

Policija je med prvim valom epidemije leta 2020 obravnavala 177 kaznivih dejanj nasilja v družini, kar je 20 odstotkov več kot v enakem obdobju leto prej.

V zadnjih dveh letih so bolj na udaru tudi zdravstveni delavci, ki so najpogostejše tarče besednega nasilja. A ti primeri niso značilni samo za epidemijo. Rezultati ankete, ki jo je že leta 2018 izvedla Zdravniška zbornica Slovenije, so pokazali, da je bilo 71,4 odstotka zdravnikov in zobozdravnikov, ki so odgovorili na anketo, že takrat žrtev nasilja, ki so ga izvajali bolnik ali njegovi svojci.

»Leta 2020 smo bili zaradi pandemije priča razmahu digitalizacije, spletnega nakupovanja in šolanja ter dela na daljavo, kar je povečalo tudi prostor za spletne goljufije. Te predstavljajo približno dve tretjini vseh incidentov v kibernetnem prostoru,« ugotavljajo v nacionalnem odzivnem centru za kibernetno varnost SI-CERT. Opazen je bil tudi porast števila investicijskih prevar kot tudi števila vdorov v poslovno komunikacijo, ki se je v primerjavi z letom 2019 skoraj podvojilo.

Sojenje za enega največjih zločinov v Sloveniji

Kamenik ponovno na sodišče – tokrat brez copatov

Sredi januarja naj bi se začelo že četrto sojenje zoper Kristijana Kamenika, ki ga povezujejo s štirikratnim umorom v Tekačevem leta 1997. Eden največjih zločinov je še vedno nepojasnen, mnogi so do zdaj že skoraj izgubili upanje, da bo kdorkoli za te umore sploh kdaj odgovarjal. Čeprav tudi novo sojenje ne pomeni, da bo sodba obsodilna.

SIMONA ŠOLINIČ

Četrtega marca 1997 so pod streli neznanca(-ev) umrli 73-letna Frančiška in 75-letni Štefan Poharc, 17-letna Viktorija in njena 36-letna mama Helena Krušlin. Poharčevo in 17-letno Krušlinovo so v Tekačevem našli v mlaki krvi pri vhodnih vratih hiše številka 9, 75-letnega Poharca in 36-letno Krušlinovo v gospodarskem poslopju v neposredni bližini. Umrli so zaradi strellov, pred tem naj bi jih celo trpinčili. Gre za eno najobsežnejših preiskav v Sloveniji, ki še vedno ni dala toliko oprijemljivih dokazov, da bi bilo dogajanje usodnega marca natančno pojasnjeno. Motiv za umore naj bi bilo koristoljubje. Poharc naj bi se hvalil, da ima veliko premoženje in da ima denar doma. Morilci naj bi tako iz njegovega doma odnesli za milijon takratnih mark deviz in več kilogramov zlata.

Neuradno se je ves čas govorilo, da sta za umore osumljeni še dve osebi, na celjskem tožilstvu so pred časom dejali tudi, da bo vsaj še en obtoženi kmalu sedel

na zatožno klop poleg Kamenika, vendar se to do zdaj še ni zgodilo. Primer so iz rok celjskih kriminalistov pred časom prevzeli preiskovalci Nacionalnega preiskovalnega urada in ponovno so se pojavile govorice, da naj bi sledi nove preiskave utemeljeno pokazale na še enega storilca, a vprašanje je, ali bo sedel na zatožno klop poleg Kamenika.

Sporni copati in »padec« sodb

Kamenikovo vez s prizoriščem umora naj bi predstavljal njegovi športni copati, ki so jih pošiljali od izvedenca do izvedenca, a z leti je bilo vedno težje opraviti tudi njihovo podrobno analizo, saj so bili vedno slabše kakovosti. Zadnje izvedensko mnenje, ki so ga pripravili tuji strokovnjaki, je bilo Kameniku zelo v prid. Pred približno tremi leti je sodišče športne copate kot dokaz izločilo iz kazenskega spisa. Razlog za to odločitev naj bi bil, da je bila odredba o hišni preiskavi, v kateri so copate zasegli, slabo obrazložena.

Kameniku so že kot mladeniču sodili zaradi domnevnega ponarejanja dokumentov in spričeval. Obtožen je bil tudi preprečitve uradnega dejanja. Leta 1997, tik po tragediji v Tekačevem, naj bi namreč poskušal povoziti policista, a je ta primer že zastaral.

Frančiška in Štefan Poharc (Foto: arhiv NT)

Kristijan Kamenik (Foto: arhiv NT/Andraž Purg - GrupA)

Tako je padel kronski dokaz zoper Kamenika. Kaj to pomeni za sojenje, bo znano kmalu, če se ne bo spet zapletlo.

Sicer so Kamenika pred leti zaradi umorov v Tekačevem na sodišču že obsodili na dvajset let zapor, a je vrhovno sodišče to sodbo razveljavilo. V drugem sojenju so ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov, a je višje sodišče oprostilno sodbo razveljavilo. Nato so mu začeli soditi tretjič, pri čemer se je postopek ustavil, saj so Kamenika prijeli na Hrvaškem, brez njegove prisotnosti pa obravnavo zaradi umorov niso mogli nadaljevati.

Se bo branil s prostosti?

Kamenik je bil pred leti – ob prijetu zaradi umorov – že v priporu. Če je oseba že prestala pripor najdlje, kolikor predvideva slovenska zakonodaja, je ponovna odreditev pripora zaradi istega kaznivnega dejanja nemogoča.

Če nad Kamenikom »visijo« drugi sodni postopki, na primer za droge, za kar so mu tudi že sodili, bi mu lahko odredili pripor na podlagi drugega postopka ali pa preprosto zaradi zagotavljanja prisotnosti na sojenju. Zato zdaj vsi čakajo, ali bo Kamenik 17. januarja, ko naj bi bil razpisan predobravnavni narek, prišel na sodišče. Malo verjetno je, da bo krivdo za zločine priznal. Zdaj naj bi bil namreč na prostosti. Lani je bil pogojno izpuščen iz italijanskega zapor, nato so ga prijeli policisti v Srbiji. V italijanskem zaporu je prestal osemletno zaporno kazen zaradi tihotapljenja mamil.

17-letna Viktorija Krušlin (Foto: arhiv NT)

36-letna Helena Krušlin (Foto: arhiv NT)

Dosmrtni izgon iz Hrvaške

Konjičana Kristijana Kamenika so zaradi tihotapljenja droge leta 2011 na zaporno kazen obsodili na Hrvaškem. Do sodbe je bil skoraj dve leti v priporu, saj so ga kot vodilnega člana kriminalne družbe prijeli tamkajšnji preiskovalci. S sodbo so mu izrekli tudi dosmrtni izgon iz Hrvaške.

Takrat so nekateri domnevali, da bo zaprosil za prestajanje zaporne kazni v Sloveniji. A tega ni storil. Če bi, bi mu lahko v Sloveniji že takrat začeli soditi zaradi umorov, saj bi ga na sodišče pripeljali neposredno iz zapor. S sosterilci (vsi so bili obsojeni) naj bi na Hrvaško tihotapil heroin, nato so ga preprodajali uličnim prodajalcem. Da so ga prijeli v »zelo dobro organizirani kriminalni združbi«, so takrat razlagali policisti, saj so v številnih hišnih preiskavah zasegli večjo količino droge, naprave za pakiranje heroina, orožje, več avtomobilov in denarja. Pečanje z drogami so mu očitali tudi v Sloveniji. Drugi soobtoženi v postopku v Sloveniji so krivdo priznali in bili obsojeni. Aprila 2004 so ga zaradi preprodaje heroina prijeli v Srbiji in ga obsodili na sedem let zapor. Leto kasneje je srbsko vrhovno sodišče sodbo razveljavilo in še isto leto je bil Kamenik ponovno obsojen. Takrat so mu prisodili dve leti in pol zapor. Nato so razveljavili tudi drugo sodbo. Nadaljevanje sodnega postopka je padlo v vodo, saj je Kamenik odšel na Hrvaško, kjer je »padel« v drugi sodni postopek, ki se je končal z zaporom na Reki.

Na hrvaškem sojenju se je govorilo celo o t. i. »postekačevskem sindromu«, saj je Kamenika psihiater označil za zmanjšano prištevnega zaradi prizadetosti, ker so ga vsi označili za morilca iz Tekačevega.

Hiša, kjer se je zgodil eden največjih zločinov v Sloveniji. (Foto: arhiv NT)

Požig v Radmirju?

Minuli konec tedna je na območju Mozirja zagorelo trikrat. Dvakrat je zagorela stavba, namenjena shranjevanju sena, v Radmirju, in sicer v soboto in nedeljo zvečer. V požaru je zgorelo nekaj sena, poškodovan ni bil nihče. V omenjenem primeru kriminalisti ne izključujejo verjetnosti požiga. V nedeljo dopoldne je zagorelo še v Logarski dolini, kjer je v celoti pogorel lesen hlev. V njem je bilo nekaj glav živine, ki je lastnikom in gasilcem ni uspelo rešiti. Gmotna škoda je zelo visoka, preiskava okoliščin požara še ni končana. Prve ugotovitve ne kažejo, da bi bil ta požar podtaknjen.

V petek zvečer je gorelo tudi v spodnjem nadstropju stanovanjske hiše na Lopati v Celju. Kriminalisti so pri ogledu kraja ugotovili, da je do požara najverjetneje prišlo zaradi napake na električni napeljavi. Tuja krivda je izključena.

Poškodovala sta se sopotnika

V nedeljo se je v Lahovni pri Celju zgodila prometna nesreča, v kateri sta se poškodovala mlajša moška. 20-letni voznik osebnega vozila je v dolgem desnem ovinku zaradi vožnje za neprilagojeno hitrostjo zapeljal s ceste. Pri tem je trčil in brežino, nakar se je vozilo prevrnilo na streho. V trčenju sta se lažje poškodovala sopotnika, stara 17 in 18 let.

Janša ostaja v Celju

Vrhovno sodišče je v zadevi, povezani z očitki o razžalitvi novinark Radiotelevizije Slovenija, zavrnilo predlog zagovornikov predsednika stranke SDS in vlade Janeza Janše za prenos krajevne pristojnosti s celjskega na drugo sodišče. Ponovljeno sojenje Janši v tej zadevi se bo tako v Celju nadaljevalo 3. februarja.

Kazenski postopek je zoper Janeza Janšo na Okrožnem sodišču v Celju uveden na podlagi zasebnih tožb novinark Radiotelevizije Slovenija Evgenije Carl in Mojce Šetinc Pašek, ki Janši očitata razžalitev z zapisom v tvitu iz marca 2016, v katerem je med drugim zapisal, da na »neki Facebook strani javne hiše ponujajo poceni usluge odsluženih prostitutk Evgenije C. in Mojce P. Š.«.

Ponovljeno sojenje Janši se je na celjskem okrožnem sodišču začelo 1. junija lani, potem ko je celjsko višje sodišče leta 2019 razveljavilo sodbo okrožnega sodišča, ki je Janši zaradi razžalitve izreklo pogojno zaporno kazen. (sta)

Ostali brez vozil

Konec tedna so šentjurski policisti ustavili voznika avtomobila, ki je vozil krepko pod vplivom alkohola. Preizkus z alkoktestom mu je pokazal, da je imel 0,78 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka. Ker je vozil brez voznškega dovoljenja, so mu zasegli vozilo. Zoper njega bo sledil obdolžilni predlog. Osební vozili so voznikoma, ki nista izpolnjevala pogojev za vožnjo, zasegli še na mozirskem in konjiškem območju.

Brez telefona v prometu

Do 23. januarja bo trajala nacionalna preventivna akcija Varno brez telefona v prometu. Vodi jo Javna agencija RS za varnost prometa. Policija bo v nadzoru preverjala, koliko ljudi krši pravila in uporablja mobilne telefone ter druge naprave in opremo, ki motijo voznikovo vidno in slušno zaznavanje ali možnost obvladovanja vozila.

Mobilni telefoni so zadnje desetletje eden večjih motilcev pozornosti v prometu in do 23-krat povečajo tveganje za nastanek prometnih nesreč. Spomnimo, da so sredi avgusta začeli veljati strožji predpisi. Za uporabo mobilnega telefona med vožnjo je za voznike motornih vozil predpisana kazen 250 evrov. Ob tem dobi kršitelj še tri kazenske točke. Za udeležence v prometu, ki ne potrebujejo voznškega dovoljenja, torej za kolesarje, voznike električnih skirojev in drugih lahkih motornih vozil, kazen znaša 120 evrov.

Poslovni sekretar m/ž (Šoštanj)

Kaj od kandidatov pričakujemo: samozavestno, samoiniciativno, hitro odzivno in natančno osebo, na katero se bo direktor lahko zanesel, VI. stopnjo izobrazbe poslovni sekretar ali druge ustrezne smeri, tri leta delovnih izkušenj na podobnih delovnih mestih, dobro poznavanje in uporabo okolja MS office, zaželeno potrdilo ECDL, zaželeno znanje enega tujega jezika. Izbranemu kandidatu nudimo zelo pestro in raznoliko delo z visoko mero samostojnosti in samoiniciativnosti. Pogodba bo sklenjena za eno leto (obdobje nadomeščanja porodniškega dopusta). Stimulativno in redno mesečno plačilo za dobro opravljeno delo. Prijave zbiramo do 21. 1. 2022. KZ Šaleška dolina, z.o.o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Ličar m/ž (Prebold)

Opis delovnega mesta: priprava površine obdelovancev, nanašanje prahu ali barve na površine obde-

lovancev, pregled in preverjanje pobarvanih delov, ali so v skladu s standardi in pričakovano kakovostjo, sodelovanje pri logistiki v lakirnici, vsa druga dela, ki jih lahko opravlja delavec v skladu s svojo strokovno izobrazbo, usposobljenostjo in preostalo delovno zmožnostjo. K prijavi vabimo kandidate, ki imajo dokončano najmanj III. stopnjo poklicne izobrazbe. Prijave zbiramo do 20. 1. 2022. UNIFOREST, d.o.o., Latkova vas 81 d, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Pomočnik v lakirnici m/ž (Prebold)

Opis delovnega mesta: čiščenje in priprava površine obdelovancev, nanašanje prahu na površine obdelovancev, pregled in preverjanje pobarvanih delov, ali so v skladu s standardi in pričakovano kakovostjo, sodelovanje pri logistiki v lakirnici, vsa druga dela, ki jih lahko opravlja delavec v skladu s svojo strokovno izobrazbo, usposobljenostjo in preostalo delovno zmožnostjo. K prijavi vabimo kandidate, ki imajo dokončano najmanj

III. stopnjo poklicne izobrazbe. Prijave zbiramo do 20. 1. 2022. UNIFOREST, d.o.o., Latkova vas 81 d, 3312 Prebold. Več informacij na www.trgotur.si.

Traktorist m/ž (Šoštanj)

Od kandidata pričakujemo: IV. stopnjo izobrazbe kmetijske, strojne ali druge ustrezne smeri, eno leto delovnih izkušenj, izpit B-kategorije, izpit za voznika traktorja, izpit za viličarista, ni pa pogoj, zaželen izpit za nanašanje FFS, ni pa pogoj, zaželen izpit za delo v gozdu, ni pa pogoj, samostojnost in samoiniciativnost. Ustreznemu kandidatu nudimo zaposlitev za nedoločen čas s poskusnim obdobjem treh mesecev. Prijave zbiramo do 20. 1. 2022. KZ Šaleška dolina, z.o.o., Metleče 7, 3325 Šoštanj. Več informacij na www.trgotur.si.

Vzdrževalec orodij / yzdrževalec m/ž (Šmartno ob Paki)

Opis delovnega mesta: redno pregledovanje, vzdrževanje in popraviljanje orodij, strojev in transportnih naprav, opravljanje preventivnih dnevnih, tedenskih in mesečnih pregledov strojev in naprav: preverjanje privijačenih delov, obrabljenih gibljivih delov, mazanje, čiščenje, nadzor olja, tekočine v hladilnih napravah, prednostno odpravljanje napak, ki povzročajo za-

stoje v proizvodnji in rednem delu, obveščanje delovodje o napakah, ki se pojavljajo ali se jih pričakuje, a jih ne more odpraviti sam, sodelovanje pri izvajanju večjih popravil in remontov, druga dela v okviru delovnega mesta po nalogu nadrejenih. Prijave zbiramo do 18. 1. 2022. MPT d.o.o., Šmartno ob Paki 136 a, 3327 Šmartno ob Paki. Več informacij na www.trgotur.si.

Voznik kategorije D1, D m/ž (Velenje, teren)

Od kandidata pričakujemo: ustrezno vozniško dovoljenje za vožnjo manjšega ali večjega avtobusa, komunikativnost, čut za delo z ljudmi, dosledno upoštevanje CPP in varne vožnje, pripravljenost na opravljanje časovno neenakomerno razporejenega delovnega časa. Z ustreznim kandidatom bomo sklenili pogodbo za nedoločen čas s poskusnim obdobjem treh mesecev. Prijave zbiramo do 31. 1. 2022. APS, Avtoprevozníštvo in servisi d. d., Koroška cesta 64, 3320 Velenje. Več informacij na www.trgotur.si.

Delavec v proizvodnji m/ž (Šmartno ob Paki)

Od kandidata pričakujemo: pripravljenost na priučitev delovnih nalog; doslednost, natančnost in samoiniciativnost; ročne spretnosti pri opravljanju dela; fizično vzdržljivost in moč za občasno dvigovanje in prenašanje bremen

do 25 kilogramov; korekten odnos do sodelavcev in strank. Kandidatu ponujamo: enomesečno uvajanje na delovnem mestu in dvomesečno poskusno obdobje; triizmensko delo za polni delovni čas; pogodbo bomo sklenili za nedoločen čas; delo se opravlja 5 dni na teden, občasno ob sobotah; izplačilo morebitnih nadur; fleksibilnost odobritve dopustov in možnosti koriščenja. Prijave zbiramo do 18. 1. 2022. MPT, d.o.o., Šmartno ob Paki 136 a, 3327 Šmartno ob Paki. Več informacij na www.trgotur.si.

Pomožni delavec v proizvodnji m/ž (Celje)

Od kandidatov pričakujemo: zaželeno izkušnje v proizvodnji na istem ali podobnem delovnem mestu, natančnost, strokovnost na svojem področju dela, komunikativnost, urejenost, natančnost, veselje do timskega dela, inovativnost, samoiniciativnost, pripadnost. Kandidatom nudimo: zaposlitev za določen čas 12 mesecev, s trimesečnim poskusnim obdobjem. Z možnostjo podaljšanja v nedoločen čas, delo v mladem, dinamičnem, urejenem in sproščenem delovnem okolju, redno in stimulativno plačilo za opravljeno delo, možnost osebnega in strokovnega razvoja. Prijave zbiramo do 7. 1. 2022. Elastomeri, d.o.o., Bežigradska cesta 4, 3000 Celje. Več informacij na www.trgotur.si.

Iščete dober nakup ali odlično storitev?

POZOR!

Preglejte aktualno ponudbo

Optika
OFTALMOS

070 458 485
info@optika-oftalmos.si
www.optika-oftalmos.si

Naroči se na
brezplačno kontrolo vida

CELJE - PTUJ - ROGAŠKA SLATINA

Smučarska očala – več kot le nujen dodatek ...

Marsikateri smučar ob nakupu smučarskih očal pomisli le na dvoje – da mu bodo lepo pristajala in da se bo lahko po belih strminah spustil brez strahu, da bi mu v oči zanašalo mrzel sneg ali pihal veter. A smučarska očala so več kot le nujen dodatek, zato si je pred nakupom dobro vzeti malo več časa in razmisliti, s kakšnimi očali bomo dobro zaščitili svoje oči.

Smučarska očala imajo namreč zelo pomembno zaščitno vlogo, saj:

- nudijo UVA- in UVB-zaščito pred soncem, kar je v visokogorju še toliko bolj nujno;
- ščitijo naše oči pred snežno slepoto (močno bleščanje, občutljivost na svetlobo, solzenje, pekoče bolečine in zbadanje

v očeh, zmanjšanje ostrine vida ...);

- preprečujejo, da bi ob morebitnih padcih ali pri smučanju po nezavarovanih poteh kaj priletelo v oko in ga trajno poškodovalo;

- poleg oči ščitijo tudi velik del našega obraza pred mrazom, vetrom in soncem;

- omogočajo, da med smučanjem dobro vidimo svojo okolico, zaradi česar težje pride do nesreče.

Pri nakupu smučarskih očal moramo biti zato pozorni, da nam bodo omogočala vse to in da bodo istočasno imela kakovostne leče, ki bodo preprečevale izdatno rosenje ter se ne bodo poškodovale ob našem najmanjšem padcu.

Obenem se morajo smučarska očala tudi dobro prilegati obrazu, kar pomeni, da nas ne smejo tiščati ali nam ne smejo

lesti dol, kar nenadno preprečuje, da bi se morali zaradi popraviljanja očal ustavljati na smučišču in ogroziti sebe ter druge smučarje. Odlično prilagajanje smučarskih očal je še toliko pomembnejše, če moramo zaradi težav z vidom pod njimi nositi tudi korekcijska očala.

V tem primeru je najboljša rešitev vgrajena dioptrija ...

Da, tudi to je možno in vsekakor nudi najelegantnejšo rešitev za vse ljubitelje smučanja, ki nosite očala. Verjetno

se strinjate, da nošenje korekcijskih očal pod smučarskimi ni ravno udobno. Velikokrat mi stranke potožijo, da jih zaradi tiščanja dvojnih očal po smučanju boli glava. S smučarskimi očali z vgrajeno dioptrijo teh težav ni.

Če se želite tudi vi po belih strminah spustiti s kakovostnimi smučarskimi očali, s katerimi boste odlično videli ne glede na to, ali imate dioptrijo ali ne, se oglasite v eni od poslovalnic Optike Oftalmos v Celju, na Ptuj ali v Rogaški

Slatini, kjer imamo zelo pestro in cenovno dostopno ponudbo smučarskih očal. Lahko jih boste tudi poskusili in tako zagotovili, da se vam bodo odlično prilegali. Po želji vam bomo v vašo vgradili tudi dioptrijo, da se boste za vedno izognili nerodni uporabi klasičnih očal pod smučarskimi.

Se vidimo v eni od naših poslovalnic,

Lili Sovinc, vodja
Optike Oftalmos

www.optika-oftalmos.si

RAZSTAVA INSTALACIJE

Ujeta resničnost

TINA DRČAR

VRT MCC KAVARNE

Januar 2022

GRADBENA TRGOVINA

GRADBENA TRGOVINA D.O.O.,
Spodnje stranice 16, 3206
tomaz@gradbena-trgovina.si

www.gradbena-trgovina.si T: 051 612 666, 070 96 99 55

**IZDELAVA FASAD
SALON KERAMIKE
GRADBENI
MATERIAL**

MREŽNA PEČENKA
iz ribe ali vrata
4,95 €/kg

Fin Gušt
Dober okusi

www.fingust.si
03/492-71-30
Cesta na Ostrožno 22, Celje

Discomania

Vsaki petek ob 18.00 na Radiu Celje!

radio celje

V ŽIVU Z ŽIVO!

www.radiocelje.si

FloRadio

Vsaki ponedeljek ob 11:20 na Radiu Celje

radio celje

BIRObit

VSE ZA PISARNO

- Prodaja, najem in servis multifunkcijskih naprav
- Celovita ponudba pisarniškega materiala

W: birobit.si | E: info@birobit.si | T: 03 425 6100

Celjski košarkarji nizajo zmage v drugi slovenski ligi

Skomine po izbrani družčini ostajajo

Košarkarji Celja so v drugi slovenski ligi po četrtkovi zmagi nad Litijo v nedeljo slavili še v Mariboru proti Braniku. Za prvega favorita je dolgo veljal ljubljanski Slovan, za katerega igra Celjan Lovro Fižuleto. Toda moštvo s Kodeljevega je dokaj presenetljivo izgubilo v Litiji in ima zdaj tri poraze tako kot tudi škojeloški LTH Castings in Portorož, po štirikrat sta izgubili ekipi Celja in Trotov. Trener celjskega drugoligaša Miloš Šporar je priznal, da njega in njegovo ekipo vsekakor zanima prvo mesto v tej ligi.

DEAN ŠUSTER

Njegovi varovanci so v zaostali tekmi 10. kroga v dvorani I. osnovne šole premagali Litijane s 86:75. Najbolj učinkovita sta bila Peter Ulčar in Gašper Sevšek s po 19 točkami. Tomaž Jereb jih je dodal 17, Nejc Buda 13. Celjska

ekipa se v prestopnem roku žal ni okrepila, toda načrtov o prvem mestu ni opustila. Šporar ima težavo zaradi majhnega števila igralcev, proti Litiji jih je bilo le devet in Košarkarska zveza Slovenije je klubu izrekla opomin.

Sestavili novo moštvo

V nedeljo so Celjani gostovali v Mariboru pri predzadnjem Braniku. Zmagali so z 78:65. Tomaž Jereb je igral vseh štirideset minut in dosegel 27 točk. Najbolj sta mu sledila Gašper Sevšek z 19 in Peter Ulčar s 14 točkami. V moštvo so bili še Aljaž Škof, Nejc Ocvirk, Nik Štancar, Matic Perger, Matjaž Korez, Nikola Nik Koprivica in Nejc Buda. Po petih letih dela v tujini je **Miloš Šporar** v Celju najprej vodil mlajše košarkarje, po odhodu Uroša Grešaka je prevzel člansko moštvo, ki ga vodi tretjo sezono: »Zaradi poškodb, bolezni in karantene nismo izpeljali zadostnega števila treningov, kar se je poznalo na naši igri proti Litiji. Toda fantje so zelo dobro končali tekmo. Imamo kakovost in izkušnje, predvsem pa pravi značaj. V svoji dvorani smo doživeli le en poraz. Zato lahko razmišljamo o višjih ciljih.« Zdaj ima zelo spremenjeno ekipo. »Nekateri igralci so se naveličali, nekateri so želeli oditi in primorani smo bili sestaviti skoraj novo moštvo. Zelo sem zadovoljen z novinci.«

V končnico »na glavo«

Šporar je pohvalil vodstvo kluba (predsednik Urban Majcen je bil pred leti tudi na čelu celjskega ženskega košarkarskega kluba), kajti igralcem je omogočilo vrhunske pogoje za delo. »Vodilni možje kluba niso omenjali uvrstitve v prvo ligo. Nikakršnega pritiska nimamo. Če se je pojavil, se je zato, ker smo si ga ustvarili sami. Morda sem ga ustvaril sam, saj kot trener želim na vrh. Delamo v umirjenem vzdušju. Po

predčasni uvrstitvi v končnico za prvaka bom dal več priložnosti mlajšim košarkarjem. Nato se bomo dobro pripravili. V izločilne boje bomo šli »na glavo«. Ni dvoma, zanima nas prva liga, mene in moje igralce,« je bil odkrit Šporar. Le en klub bo napredoval med slovensko elito. Celje je 4. decembra nadigralo moštvo Slovana s 87:61. »Ljubljancani niso bili oslavljeni. Moji fantje so bili v določenih zadevah vrhunski. To je bila naša najboljša tekma. Po njej nismo več prikazali podobne igre. Imamo dovolj časa, da občutno dvignemo raven pripravljenosti,« je zaključil Šporar.

Foto: Andraž Purg - GrupA

211 centimetrov visok Nejc Buda je tretji najboljši skakalec v 2. ligi.

Najboljši strelec Celja je 28-letni Gašper Sevšek (203 cm).

30-letni Tomaž Jereb odlično vodi celjsko moštvo. V povprečju zbere šest asistenc na tekmo.

Miloš Šporar bo v nedeljo dopolnil 46 let. Konjičan je bil slovenski reprezentant v vseh starostnih kategorijah, za člansko izbrano vrsto je zbral šest nastopov. Iz matičnega kluba Comet se je preselil v Satex. Njegovi klubi so bili še Olimpija, Lumar, Rogla, Cholet, Pruszkow, Šentjur, Apoel, Koszalin, Split in Kager Gdinya. Na evropskem prvenstvu U22 je s slovensko reprezentanco osvojil srebrno medaljo, s Splitom je bil zmagovalac hrvaškega pokalnega tekmovanja. Leta 2007 je v Slovenskih Konjicah ustanovil Košarkarsko šolo Miki šport. Tri sezone je bil vodja mlajših selekcij pri Zlatorogu. V vlogi selektorja je vodil kadetsko reprezentanco Slovenije na EP divizije B in osvojil prvo mesto. V sezoni 2012/13 je bil trener članske ekipe Zlatoroga (tretje mesto v DP). Nato je dva meseca pri Gaziantepu nadomeščal odsotnost Jureta Zdovca, ki je bil selektor Slovenije na SP. Šporarjevi naslednji klubi so bili Zalaegerszeg, Primorska, Wrocław, Komarno (3. mesto v slovaškem prvenstvu) in Graz, v KK Celje pa je prišel leta 2019.

NA KRATKO

Prvič nosilka na grand slamu

Melbourne: Najboljša slovenska teniška igralka Tamara Zidanšek bo prvič v karieri med nosilkami na turnirjih za grand slam. 24-letna Konjičanka bo v Melbourneu na odprtem prvenstvu Avstralije 29. nosilka. Žreb parov bo danes, glavni del turnirja bo med 17. in 30. januarjem. Zidanškova je v avstralskem mestu Adelaide v prvem krogu turnirja serije WTA ugnala Britanko Heather Watson z 2:6, s 6:2 in 7:6. V drugem krogu se je lanska polfinalistka odprtega prvenstva Francije pomerila z domačinko Maddison Inglis.

Covid-19 preprečil derbi za vrh

Celje: Na vseh treh tekmah uvodnega kroga superlige za košarkarice v mednarodnem regionalnem tekmovanju so zmagale domače ekipe. Cinkarna je v slovenskem derbiju Jadranske lige premagala ekipo Triglava z 69:45. Vojvodina je v zaključku obračuna z delnim izidom 21:5 presenetila oslABLJENO bolgarsko Montano, Budućnost je v Podgorici po visokem zaostanku komaj strla odpor skopskega Badla. Budućnost in Cinkarna sta na lestvici povečali prednost pred zasledovalci. Njun obračun bi moral biti v torek, a je odpadel zaradi okužbe v celjski ekipi. Varovanke trenerja Damirja Grgića so proti Kranjčankam povedle z 28:6, za kar je bila najbolj zaslužna šestnajstletna Lea Bartelme. Vseh 16 točk je dosegla v prvem polčasu. Najboljši statistični indeks je imela, čeprav je dosegla zgolj 6 točk, kapetanka Maruša Seničar, saj je zbrala 12 skokov in 6 asistenc. (DŠ)

Številni mladi nogometaši postali novi člani NK Celje

Naval mladcev v celjski nogometni klub

Vodstvo Nogometnega kluba Celje je predstavilo novega trenerja Simona Rožmana. V Celje se je vrnil po šestih letih in pol. V svojem prvem obdobju je ob pomoči športnega direktorja Ambroža Krajncja in direktorja Boruta Arliča ter s skromnimi finančnimi sredstvi poskrbel za pravi nogometni bum. Njegovo moštvo je bilo drugo v državnem prvenstvu, uvrstilo se je še v finale pokala NZS. Zdaj je denarja na pretek, toda ekipa ima trenutno zgolj tri točke več od zadnjega Kalcerja, do konca prvenstva pa je le še šestnajst krogov.

DEAN ŠUSTER

Z leve stojijo Miloš Rovšnik, Simon Rožman in Valerij Kolotilo. Foto: DŠ

Dobro razpoložen **Simon Rožman** je na novinarski konferenci množici najprej zaželel srečno novo leto, nato je dejal: »Veselim se izziva v klubu, ki je v zadnjih letih naredil ogromen preskok, saj je izjemno urejen in ima jasne cilje. Veseli me, da je klub zelo željan uspehov. Želimo vrniti navijače na stadion in biti rezultat-sko uspešni. Ne želimo zgolj sodelovati v evropskih kvalifikacijah, ampak tudi dlje časa nastopati v mednarodnem

tekmovanju.« Njegov prvi pomočnik bo spet Aleš Kačičnik, prav tako Štorovčan, morebiti trenutno eden »najuspešnejših trenerjev na svetu«, saj je vodil moštvo Rogaške na štirih tekmah in vse so se končale z zmagami Slatinčanov. Ob Rožmanu bo tudi Darko Bojović. Celje je Rožman zapustil razočaran, kajti pri klubski organizaciji ni bilo napredka. Je imel zdaj posebne zahteve? »Morda bomo skupaj rasli z dodatnimi idejami. Marsikaj se še da narediti. A organizacijska struktura je na zavidljivi ravni. To je predpogoj za dober razvoj kluba. V Sloveniji se velikokrat zgodi, da športni del kluba z uspehi prehitijo organizacijsko strukturo in kasneje zaradi tega nastanejo težave.« V Mariboru je opravil nehalno delo (nihče pred njim si ni upal povedati Tavaresu, da je njegov čas minil ...), ko je z odločnim rezom pomladil moštvo. V Celju tovrstnih težav ne bo imel, le voditelja konferenc bo moral opomniti, naj ga ne tika. »Ekipa je skrbno izbrana, toda nekaj sprememb bo v njej. Tudi številni novinci bodo prišli,« je dodal Rožman.

Ogromno mladih novincev

Generalni direktor kluba **Valerij Kolotilo** je Rožmana zelo pohvalil: »Zdaj imamo

Dejan Kantužer je bil kapetan celjskih kadetov in mladincev. Foto: NK CELJE

najboljšega trenerja v Sloveniji. Gradimo najboljšo ekipo v Sloveniji in smo veseli, da je Simon sprejel našo ponudbo. Ima izkušnje glede sodelovanja članskega pogona z mlajšimi selekcijami. Z Rožmanom je, čeprav ga očitno zelo ceni, podpisal pogodbo, ki se bo iztekla že po poldrugem letu. Kot zadnji je, zanimivo, besedo dobil predsednik kluba **Miloš Rovšnik**: »V letu 2021 sta napredovala organizacija kluba in delo vseh služb. Zdaj klub deluje na najvišji možni ravni, strokovni štab in igralci imajo vse pogoje za izpolnitev ciljev kluba. Novi trener bo mladim nogometašem dal dodano vrednost.« Potem se je zgodil naval mladcev v NK Celje. Prvi novinec je bil 26-letni branilec Damjan Vuklišević, nazadnje član Domžal. Nato sta v klub prišla brata Panić. 18-letni napadalec Tai Matea je sklenil dolgoročno pogodbo, brez nje se bo na treningih trudil njegov brat Vanja. 17-letni levi

bočni branilec Nino Milić je bil nekajkrat priključen treningom članske ekipe Maribora, zdaj je član Celja. Aljaž Dodig, 17-letni krilni napadalec, se je v Celje preselil iz ljubljanskega Brava. Bil je član slovenske selekcije do 16 let, zdaj igra za izbrano vrsto do 18 let. Da se vodstvu kluba ne bi pripetilo tisto, kar počne drugim, je pohitelo s podpisom pogodbe z domačim igralcem. 18-letni vezist Dejan Kantužer prihaja iz mladinske ekipe Celja in je bil eden pomembnejših igralcev domačega Šolskega nogometnega centra, kapetan kadetov in mladincev. Lani je bil vključen v članski igralski kader na tekmah proti Kalcerju, Olimpiji in Taboru. Grofje se bodo najprej pomerili z Varaždinom, in sicer v nedeljo v gosteh. V sredo bodo odpotovali v Turčijo, kjer jih čakajo trije ruski klubi, Krila Sovjetov, Kuban Krasnodar in Torpedo Moskva. Teden dni pred začetkom prvenstva bodo igrali z Mariborom.

Iz Srbije z dvema medaljama

V zadnjih šestih dneh minulega leta je Novi Sad gostil evropsko mladinsko prvenstvo v pospešenem in hitropoteznem šahu.

V vseh kategorijah je nastopilo kar 473 udeležencev iz 29 držav, tudi pet mladih predstavnikov Celjskega šahovskega kluba. Jaka Brilej, Nuša Hercog, Nik Javornik, Matic Nareks in Pia Rožmanec so se odlično odrezali in dosegli celo nekaj izjemnih rezultatov. V pospešenem šahu se je najvišje uvrstila Nuša Hercog, na šesto mesto v kategoriji deklet do 18 let.

Rezultati naših tekmovalcev v hitropoteznem šahu v največjem vojvodinskem mestu so bili odlični. Matic Nareks je po izvrstnem zadnjem delu tekmovanja osvojil bronasto odličje med fanti do 16 let. Hercogova je pristala tik pod odrom za zmagovalke, med dekleti do 18 let je bila četrta. Jaka Brilej je bil deseti med fanti do 18 let, Pia Rožmanec je pristala na petnajstem mestu med dekleti do 16 let.

Vsi so bili tudi člani državnih reprezentanc v ekipnih bojih v posameznih starostnih kategorijah. Nik Javornik je s slovensko reprezentanco do 14 let osvojil srebrno odličje. Naša izbrana vrsta do 18 let, katere člana sta bila Brilej in Nareks, je po minimalnem porazu v zadnjem krogu pristala na petem mestu, v primeru zmage pa bi se veselila srebrnih kolajn. Matičev in Nikov trener je Matjaž Mikac, Jože Zorko vodi Jako, Nušo in Pio.

DŠ, foto: ČŠK

Z leve so Matic Nareks, trener Matjaž Mikac, ki je že sedem let selektor slovenske moške šahovske reprezentance, in Nik Javornik. (Foto: DŠ)

Občasni slovenski reprezentant Miha Lapornik (z žogo) bo pomagal Laščanom v boju za obstanek. Ob njem je Jan Rizman, drugi najboljši strelec lokalnega derbija.

Hopsi še v igri za ligo za prvaka

Na Polzeli so bili domači košarkarji boljši od laških z 98:87. Moštvo Vladimirja Rizmana je ohranilo možnosti za uvrstitev v ligo za prvaka.

Ekipa Zlatoroga ostaja na zadnjem mestu razpredelnice z zgolj eno zmago. Lokalni derbi je bolje začela, v prvi četrtini je dosegla 31 točk in povedla za 12 točk. Na drugi strani se je nato razigral Miha Vašl (31 točk) in popeljal Hopse do šeste zmage. Terme Olimia in Ilirija sta jih zbrali po osem, Šenčur jih ima devet, na vrhu lestvice sta Krka in Helios s po enajstimi zmagami. DŠ, foto: TONE TAVČER

Aljaž Ogrizek (v modrem dresu) je spretno premagal vratarja Slavije.

Žan Flajs je natančno preusmeril plošček v gostujočo mrežo.

Hokejisti Celja so se že poslovili od državnega prvenstva

Z vnemo in željo drugačni kot na začetku sezone

V soboto se je začel odločilni del sezone v slovenskem hokejskem prvenstvu. Celjsko moštvo je bilo v rednem delu sedmo, Slavija pa druga. Jasno je bilo, kdo je favorit za napredovanje v polfinale.

DEAN ŠUSTER

Toda Celjani so z veliko vnemo in gorečo željo pokazali zobe in se na obeh četrtfinalnih tekmah odlično upirali, a napredovala je Slavija

z 2:0 v zmagah.

Nezbrani v končnici

V Zalogu so gostitelji zmagali s 4:3. Povedli so z 2:0, nato

je Celjanom uspel preobrat. Najprej je po samostojni akciji zadel Aljaž Ogrizek, nato je dva gola dal Rok Kolar; sprva sta bila podajalca Nejc Kastelic in Ogrizek, nato pa še Kastelic in Nik Grahut. V končnici je moštvo Gala Korena žal prejelo dva zadetka. Strelec dveh golov Rok Kolar je dejal: »Dobro smo igrali, priigrali smo si prednost. V zadnjih petih minutah so domačini zelo pritislili na nas. Ko so izenačili, je bil najbrž storjen prekršek nad našim vratarjem. Odločilni zadetek smo prejeli le dobro minuto pred koncem.«

Prepozno se prebudijo

V torek je bila druga tekma v celjskem Mestnem parku, rezultat je bil isti. Dvakrat je gostujoči obrambi pobegnil Aljaž Ogrizek (podajalca sta bila Nik Grahut in Rok Kolar), ki je bil razočaran predvsem nad razpletom sobotnega obračuna: »V torek so bili naši nasprotniki boljši, predvsem v drugi tretjini. V zadnjem delu tekme so dosegli gol, ki po mojem mnenju ne bi smel veljati.« Mnogi so bili prepri-

Nejc Kastelic upravičeno na celjskem dresu nosi »desetko«.

čani, da je Čampa z drsalko porinil plošček v mrežo. Ogrizek nekaj časa zaradi osebnih razlogov ni igral, po prihodu trenerja Korena pa se je vrnil v Celje. »Po menjavi trenerja je napredek ekipe očiten. Zelo dobro smo se upirali moštvu, ki je bilo drugo v rednem delu prvenstva. Preostane nam še igranje v mednarodni regionalni ligi. V tolažilni skupini smo na vrhu lestvice. Moramo ga zadržati in se potem vneto vključiti v boj s tekme-

ci iz boljše skupine.« Kolar je dodal: »V končnici mi postanemo druga ekipa, se prebudimo, a prepozno. Sezono ponavadi začnemo slabo in nas v boju na izločanje čakajo kakovostni tekmeči.«

Enotno moštvo

Trener Gal Koren, ki ni mogel računati na pomoč treh igralcev (Knez, Steblovnik, Štebih), je bil besen po porazu, a je poudaril, da svojim varovancem nima česa očita-

ti, saj so se borili do zadnjega atoma moči: »Usoden je bil naš padec v igri v drugi tretjini. Znižali smo zaostanek na 4:3, imeli nekaj priložnosti, a jih nismo izkoristili. Pred fanti 'kapo dol', saj so na obeh tekmah dali vse od sebe.« Koren je nato poudaril: »V veliko veselje mi je delati s temi fanti. Povezali so se v enotno moštvo.« V soboto bi morali Celjani gostovati pri Vojvodini, a bo tekma najbrž odigrana kasneje.

Foto: Andraž Purg – GrupA

Najboljši igralec Celja je slovaški vratar Maximillian Pajpach.

Mastnak poražen po zmagi v kvalifikacijah

Tim Mastnak je pred štiri leta zmagal v Scuolu. Lani je tam tako kot letos dobil kvalifikacije, v nadaljevanju je ujel tretjo stopničko zmagovalnega odra.

Na tekmi svetovnega pokala deskarjev v paralelnem veleslalomu v švicarskem Scuolu sta zmagala Avstrijka Sabine Schöffmann in Rus Dimitrij Loginov. Slovenska deskarja Tim Mastnak in Žan Košir sta nastope končala v osmini finala.

Na koncu je bil Celjan Mastnak deveti, najboljši od Slovencev. V kvalifikacijah je bil najhitrejši, nato ga je v osmini finala izločil Italijan Mirko Felicetti. Mastnak je ponovil dosežek z uvodne tekme za svetovni pokal v ruskem Banoju, ko je bil najhitrejši v kvalifikacijah paralelnega veleslalom. »Spet sem suvereno dobil kvalifikacije in apetit se v takšnem primeru poveča. Tekma se ponovno začne z izločilnimi boji, kjer prostora za napake ni. Na žalost mi ni uspelo izboljšati uvrstitve. Dve napaki sta me stali četrtfinala. Toda moja hitrost je dobra in verjamem, da se mi bo na prihodnjih tekmah bolje izšlo ter da se bom povzpел na oder za zmagovalce,« je Mastnak povedal v Švici, kjer je nadaljeval niz uvrščanja v finalne nastope. Drugi Celjan, Rok Marguč, je končal tekmovanje na 40. mestu.

Najboljši deskarke in deskarji so iz Švice odpotovali v Avstrijo. V torek je Bad Gastein gostil tekmo v paralelnem slalomu. Naslednje prizorišče tekme svetovnega pokala bo v soboto Simonhöhe s paralelnim veleslalomom.

DŠ

Po odličnem nastopu v kvalifikacijah se je Tim kasneje moral zadovoljiti z devetim mestom.

140^{let}
Pokrajinski muzej Celje

ODPIRALNI ČAS:
TOREK-PETEK
10.00 - 16.00
SOBOTA
9.00 - 13.00

INFORMACIJE:
WWW.POKMUZ-CE.SI
MUZEJ@POKMUZ-CE.SI
03/42 80 962
031 612 618

JAVNO VODSTVO

ALMA M. KARLIN - POTI

Sobota,
15. januar 2022,
ob 11.00,
Stara grofija.

Vstopnina: 4€

televizija celje

KONTAKT: 03/42 88 266, marketing@tvcelje.si
www.tvcelje.si

DOGODKI DNEVA
od ponedeljka do petka ob 18.30 in 22.15

SIOL kanal 673
amis kanal 306
telemach kanal 271
T2 kanal 152

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

KAKO JE JANŠA IZDAL PUČNIKA

SDS zlorablja Pučnikovo ime, saj se je po njegovi smrti odpovedala njegovim političnim načelom - spremenili so ime stranke in izbrisali socialdemokratsko dediščino

Pučnik je bil odprt, zmeren, demokratičen in spravljiv. Janša pa je avtokrat, radikalen in maščevalen

ANŽE BURGER, ekonomist
Gospodarska slika je takšna, da smo že blizu pregrevanja gospodarstva

DUŠAN VUČKO, šef DVK
Nekaterim se splača ustanoviti stranko, ker se financirajo iz proračuna

www.reporter.si

IZ NOVE ŠTEVILKE

JANŠA IZDAL PUČNIKA
Pučnik je bil zmeren in demokratičen, Janša pa je avtokrat

BALKANSKI BOJEVNIK
Škandalozna sodba, po kateri so izpustili obsojene trgovce z drogami

ANŽE BURGER
Smo že blizu pregrevanja gospodarstva

DUŠAN VUČKO
Nekaterim se splača ustanoviti stranko, ker se financirajo iz proračuna

MOTORNÁ VOZILA

KUPIM

OSEBNO vozilo, celo ali poškodovano, kupim.
Kupim motorna kolesa Tomos. Telefon 031 783-047. 7

www.novitednik.si

STROJI

KUPIM

TRAKTOR, prikolico, trosilec, cisterno, plug, motokultivator, mulčer, koso in drug stroj, tudi v okvari, kupim. Telefon 041 407-130. 1080

sport@nt-rc.si

POSEST

PRODAM

ENOTRETIJSKI solastniški delež na hiši, vrt, asfalt, okolica Žalca, prodam. Telefon 068 146-810. 20

radio celje

ODDAM

5,5 h njive za obdelavo, parcela je v enem kosu, vse strojna obdelava, območje Celje-Proseniško-Sentjur, oddam v najem. Telefon 041 768-771. p

AVTO STEKLO CENTER
Ipavčeva 21, 3000 Celje
www.novomat.si
Tel.: 03 428 62 91

OPREMA

KUPIM

MALO rabljen štedilnik Kuppersbusch kupim. Telefon 041 724-409. 1147

ŽIVALI

PRODAM

NESNICE, rjave, grahaste, črne, pred nesno-
stjo, prodamo. Brezplačna dostava po
celotni Sloveniji. Vzreja nesnic Tibaot,
telefon (02) 582-1401. n

PRAŠICE domače vzreje, od 30 do 300 kg,
prodam. Cena: od 100 do 180 kg je 1,7
EUR/kg, od 260 do 300 kg pa 1,5 EUR/
kg. Možna dostava. Andrejeva kmetija iz
Jazbin, telefon 031 509-061. 15

DVA prašiča, težka 170 in 190 g, cena 2 EUR/
kg, prodamo. Možne tudi polovice. Telefon
031 569-287. 5

PONI kobilica, staro 6 let, ni čipirana, prija-
zno, vajeno otrok, prodam. Telefon 041
574-577. 21

PRAŠIČA, težkega od 200 do 250 kg, hranje-
nega z domačo hrano, prodam. Telefon
051 234-489, 041 512-755. 25

TELICO ls, brejo v 9. mesecu, prodam. Telefon
031 692-582. 27

KOKOŠI nesnice, rjave, grahaste, zelenojajčne
jerebica, zelenojajčne plave, prodamo
in dostavimo. Kmetija Šraj, telefon 031
751-675. n

mnzrc
muzeinovejšezgodovine | celje

Kipi v nas hrepenenje

Antologija slepih in slabovidnih literatov in likovnikov

VEČER V MUZEJSKI KAVARNI

V sredo, 19. januarja 2022, vas ob 18. uri
vabimo v Muzej novejšje zgodovine Celje
na predstavitev antologije
slepih in slabovidnih literatov in likovnikov

KIPI V NAS HREPENENJE.

Večer bo vodil in povezoval Sebastjan Kamenik.

Obisk muzeja in muzejskih dogodkov
je možen ob upoštevanju veljavnih
epidemioloških ukrepov.

Vstop prost.

http://www.muzej-nz-ce.si

NAJVIŽA
narodnozabavna TV oddaja

V četrtek, 13. 1. 2022 ob 20.00 uri

Topliška pomlad

VTV - Vaša televizija, Žarova c. 10, Velenje
t.: 03 898 60 00, vtv.studio@siol.net
www.vtvstudio.com, www.facebook.com/najviza

Liza Maja polno idej

VITKE Z BARBARO BECKER
in lažnim postom: 4 kilogrami v 5 dneh

25 NAMIGOV, ki naredijo življenje lažje in lepše

VEDNO POLNA DOBRIH IDEJ

16 STRANI RECEPTOV
Azijska kuhinja, domači
indijanski, trojna čokoladna
torta in bruskete

VITKE Z BARBARO BECKER
IN LAŽNIM POSTOM

Odlični recepte s katerimi boste
izgubili 4 kilogrami v 5 dneh

BEREMO
10 najbolj prodajanih knjig
v letu 2021

ZDRAVJE
6 sprememb v prehrani
za boljši spanec

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu
s časopisom **Novice Svet24**, za samo **2,99 EUR**.

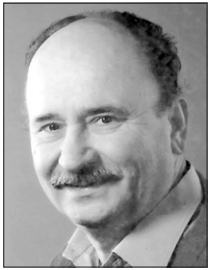
EKIPASN revija

Srečko Katanec • Max Verstappen • Jolanda Čeplak

SLOVENIJA NA EVROPSKEM PRVENSTVU 2022

6 x poster

EKIPASN revija že v prodaji

*Če bi odločal sam,
nas ne bi nikoli zapustil -
preveč si nas imel rad.
Nikoli te ne bomo pozabili -
preveč te imamo radi!*

V SPOMIN

14. januarja bo minilo dvajset
let, kar nas je zapustil dragi
mož, ati, dedi in pradedi

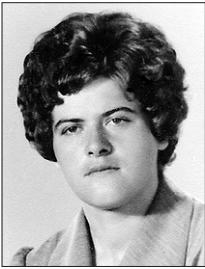
**BRANKO
GORŠEK**

iz Leskovca

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate svečke.

Tvoji najdražji

24

*Minila so leta,
minil je čas,
ko si, draga Irma,
ti odšla od nas.*

*Si tam, kjer je mir
brez trpljenja ...*

V SPOMIN

Minilo je petindvajset let, draga

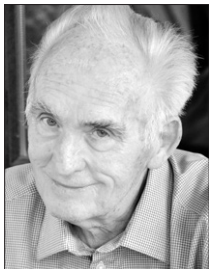
IRMA KLANJŠEK

iz Škofje vasi
(15. 10. 1953–15. 1. 1997)

Hvala vsem, ki se te spominjajo z lepo mislijo.

Vsi tvoji

22

*Sreča je kot sonce,
ko je najlepša, zatone.
(Ivan Cankar)*

V 90. letu se je poslovil

NAŠ LJUBLJENI

DRAGO MRAVLAK

Od njega se bomo poslovili v ožjem družinskem
krogu na pokopališču v Celju.

**V globoki žalosti najdražji: žena Lojzka,
hčerka Polona ter vnuka Iza in Jan**

*Niti zbogom nisi rekel
niti roke nam podal,
a v naših srcih
za vedno boš ostal.*

ZAHVALA

V 62. letu nas je zapustil dragi
oče, sin, sosed, prijatelj,
sodelavec, brat, dedek

STANISLAV LAPORNIK

iz Sela nad Laškim
(25. 10. 1960–27. 12. 2021)

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem,
sodelavcem, znanec in sosedom za izrečeno sožalje, besede
tolažbe, podarjene sveče, molitve in darovane svete maše. Zahva-
ljujemo se za kakršnokoli, bodisi denarno bodisi fizično pomoč.
Posebna zahvala gospodu župniku za lepo opravljeno pogrebno
slovesnost, pogrebcem, pevcem in gospodu Mastnaku za odi-
grano Tišino.

Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in ga boste
ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: vsi njegovi

p

*Nikar ne trgaj rož za mene,
kjer rastejo - tam naj cveto,
ko vidiš jih, se spomni name,
spomin to lep na mene bo.*

V SPOMIN

JANEZU MURNU

5. januarja 2022 sta minili dve leti žalosti, kar me je
zapustil dragi mož Janez Murn.

Janez, dve leti te ni več na tem svetu, a nate mislim vsak
dan. In mislila bom ob letu.

Vse moje misli so pri tebi. Pogrešam te, Janez, neminljiv
si. V mojem srcu si vedno in povsod.

Hvala vsem, ki stojite ob njegovem grobu in se ga
spominjate.

Z ljubeznijo v spomin - tvoja žena Erika

18

ZAHVALA

Ob prezgodnji izgubi zlate žene
in zlate mame

**LJUDMILE
UŽMAH**

iz Slatine v Rožni dolini 8a
Šmartno v Rožni dolini

se iskreno zahvaljujemo za vse besede tolažbe, izrečena
sožalja, darovane svete maše, sveče, cvetje in finančne
prispevke sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem, ki
so se v soboto poslovili od nje in jo pospremili na njeni
zadnji poti. Iskrena hvala duhovniku Janku Ivančiču
za vso pomoč, opravljen obred in nagovor, pogrebni
službi Ropotar za organizacijo in izvedbo, skupini Eros
za odpeto mašo in pesmi ob njenem grobu, članom Če-
belarskega društva Vojnik, Medobčinskega društva de-
lovnih invalidov Celje, Društva paraplegikov jugozaho-
dne Štajerske in Društva upokojencev Šmartno v Rožni
dolini. Iskrena in od srca hvala zdravnikom, sestram in
ostalemu osebju SB Celje na oddelkih AER in OIIM za
vso požrtvovalno delo in trud ter za vse besede.

Hvala, da ste jo imeli radi in ji stali ob strani v dobrem
in v času njene bolezni.

Mož Janez in sin Bojan

p

KOKOŠI nesnice jarkice, rjave, grahaste in
črne barve, pred nesnostjo, prodamo. Pri-
peljemo na dom. Telefon 070 545-481. p

KMEČKO kobilu shl, A-rodovnik, težko 650
kg, brejo, ujahano, staro 5 let, pašno,
mirno, prodam. Telefon 041 805-110. L2

PRAŠIČE, težke od 30 do 200 kg, domača
hrana, možna dostava, prodam. Telefon
031 311-476. 28

KUPIM

DEBELE, suhe krave in telice za zakol kupim.
plačilo takoj + davek. Telefon 041 653-
286. p

PITANE krave in telice za zakol, po širši Štajer-
ski, kupim. Plačilo takoj + davek. Telefon
040 647-223. p

**KMETIJSKI
PRIDELKI**

PRODAM

BELO ali polnozrnatno pirino moko prodamo.
Informacije po telefonu 041 369-538.23

KAKOVOSTEN uležan konjski gnoj, z dostavo,
možne tudi manjše količine, prodam. Te-
lefon 041 980-188. L2

KUPIM

SLAMO v kockah, okolica Griž, kupim. Telefon
041 860-066. 1024

SENO v okroglih balah kupim. Telefon 031
576-458. p

OSTALO

PRODAM

PEČ na olje z gorikcem, cisterno za kurilno
olje, nerjavečo alfo za kuhanje hrane pra-
šičem in dvobrazdni plug Batuje prodam.
Telefon 031 709-119, kličite po 17. uri. 1166

SLOVENSKA bukova drva, na paleti dolžine
25, 33, 50 cm, možna dostava, prodam.
Telefon 031 625-479. p

PEČ Koppersbusch, na trdo gorivo in prašiče,
težke od 25 kg naprej, prodam. Telefon
070 726-758. 30

ZMENKI

46-letni, urejen, s stanovanjem, išče dekle,
žensko za zvezo. Telefon 031 837-323. 11

*Zdaj se spočij, ljubeče srce,
zdaj se spočijte, delovne roke.
Ko se ustavi srce, obmolkne vse,
ostane le tišina in večna
bolečina.*

V SPOMIN

FRANC GERM

(2. 10. 1947–12. 1. 2020)

Hvala vsem, ki mu prižigate sveče.

Tvoji neutolažljivi

29

Smrti

Celje
Umrli so: Vida KRAJNC
iz Celja, 88 let, Alojzija ZA-
GOZDA iz Zadobrove, 81 let,
Anton HRIBERNIK iz Šempe-

tra, 68 let, Pavla MARINŠEK
iz Velenja, 74 let, Dušan FRIC
iz Prebolda, 85 let, Romana
PLANTOSAR iz Celja, 55 let,
Olga JEZERNIK s Polzele, 78
let, Franjo ŠPOLJAR iz Tabo-
ra, 61 let, Matevž MOTOH iz
Laškega, 61 let, Ana MERHAR
iz Laškega, 90 let, Jožefa
ŠKOBERNE iz Laškega, 75 let,
Rozalija VEČKO iz Lokrovca,
69 let, Ludvik DERMOL iz Ce-
lja, 93 let, Marjan RAVNJAK
iz Celja, 72 let, Marija MA-
ROH iz Celja, 75 let, Ladislav
ČERENAK iz Vojnika, 84 let.

Šentjur

Umrli je: Slavica ČOKLC iz
Šentjurja, 73 let.

Laško

Umrli je: Stanislav LAPOR-
NIK iz Sela nad Laškim, 61
let.

Velenje

Umrli so: Justina ZALU-
BERŠEK iz Velenja, 94 let,
Bogomir LESJAK iz Velenja,
83 let, Marijan KOLAR iz Ve-
lenja, 85 let, Angela KREINZ
iz Topolšice, 80 let.

novi tednik radio celje

Cenjene stranke obveščamo, da
**MALE OGLASE, ČESTITKE,
OBVESTILA IN OSMRTNICE**

za **Radio Celje** in **Novi tednik**

**sprejemamo v času uradnih ur
(7.00–15.00) na sedežu podjetja,
Prešernova ulica 19, Celje.**

**POŠILJATE JIH LAHKO TUDI PO
ELEKTRONSKI POŠTI**

na naslov oglas@nt-rc.si

ali jih sporočate po

TELEFONU 03 4225 144.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Novega tednika in Radia Celje

Kino
CINEPLEXX
Spored od 13. do 19. 1.
355 – triler, akcijski četrtek, petek, sobota, nedelja, torek, sreda: 18.00, 20.30 Čarobno potovanje na Luno – kriminalni, drama, triler četrtek: 17.05 petek, sobota, nedelja: 14.50 torek, sreda: 17.00 Francoska depeša – komedija, drama, romantični četrtek, petek, sobota, nedelja, torek, sreda: 18.30 Hiša Gucci – kriminalni, drama, triler četrtek, petek, sobota, nedelja, torek, sreda: 20.40 Igra sovraštva – komedija, ro- mantični četrtek, petek, sobota, nedelja, torek, sreda: 18.50 Krik – grozljivka četrtek, torek, sreda: 17.40, 20.00, 21.00 petek, sobota, nedelja: 15.30, 17.20, 18.00, 21.00 Matrica Obuditev – akcijski, fantazijski četrtek, torek, sreda: 20.10 petek, sobota, nedelja: 15.10, 20.10 Sladičeva pica – romantični petek, sobota, nedelja: 15.50 Spider Man: Ni poti domov – fantazijski, akcijski četrtek, torek, sreda: 17.20, 18.20, 20.20, 21.15 petek, sobota, nedelja: 15.20, 17.20, 18.20, 20.20, 21.15 The King's Man: Začetek – ak- cijski, pustolovski četrtek, petek, sobota, nedelja, torek, sreda: 18.10, 20.50 Volk in lev – družinski, pusto- lovski petek, sobota, nedelja: 16.00 Zapoj 2 – animirani, glasbena komedija četrtek, torek, sreda: 17.50 petek, sobota, nedelja: 15.00, 15.40, 16.40, 17.50

ČETRTEK
19.00 **Sladičeva pica** – drama
PETEK
18.00 **Francoska depeša** – ko-
medija
19.45 **Sladičeva pica** – drama
SOBOTA
18.00 **Pravi moški** – komična
drama
19.45 **Sladičeva pica** – drama
NEDELJA
17.45 **Sladičeva pica** – drama
16.00 **Francoska depeša** – ko-
medija

KINO ŠMARJE PRI JELŠAH
SOBOTA 20.00 Igra sovraštva – romantič- na komedija
KINO VELENJE
PETEK 19.00 Matrica Obuditev – akcij- ski, fantazijski SOBOTA 17.00 Sladičeva pica – komedija 20.00 Igra sovraštva – romantič- na komedija NEDELJA 16.00 Mali jeti – animirana dru- žinska pustolovščina, sinh. 19.00 Nebesa – komična drama PONEDELJEK 19.00 Francoska depeša – ko- mična drama

Kulturne prireditve
ČETRTEK, 13. 1.
11.00 Gledališče Celje Nava Semel: In podgana se je smejala <i>mladinski abonma, Mali oder</i>
17.00 Kulturni dom Dobrna Javni nastop učencev dislociranega oddelka GŠ Celje v občini Dobrna
19.30 Dom II. slovenskega tabora Zalec Kvintet Dori in Ansambel Mladi Dolenjci <i>koncert narodnozabavne glasbe</i>
PETEK, 14. 1.
11.00 Galerija sodobne umetnosti, Likovni salon, Galerija Račka Po resničnih dogodkih. Festival Račka 2022: Prostori in artikulacije seksualnosti <i>odprtje pregledne razstave in serija performansov</i>
18.00 Galerija Mozirje Ob 25. obletnici Slovenskega društva Hospic <i>odprtje fotografske razstave avtorja Matije Tomca</i>
19.30 Gledališče Zarja Celje Miloš Mikelc: Pod svobodnim soncem <i>gledališka predstava v izvedbi združenih ljubiteljskih gledališčnikov kulturnih društev ZKD Celje; za izven</i>
19.30 Glasbena šola Velenje, orgelska dvorana Naja Mohorič z gosti <i>koncert harfistke</i>

SOBOTA, 15. 1.
10.00 Knjižnica Šmarje pri Jelšah Otroška gledališka matineja: Elzino kraljestvo <i>igrana predstava v izvedbi Družinskega gledališča Kolenc</i>
11.00 Pokrajinski muzej Celje, Stara grofija Alma M. Karlin: Poti <i>javno vodstvo po razstavi</i>
19.30 Gledališče Celje Alan Ayckbourn: Kača na prsih <i>Gradsko kazališče Požega, Zimski gledališki trojček, izven</i>
NEDELJA, 16. 1.
17.00 Dom kulture Velenje, velika dvorana Smrtna past <i>kriminalka v izvedbi KPD Josipa Klavžarja Kranjska Gora</i>
TOREK, 18. 1.
19.00 Dom sv. Jožefa Celje in Mohorjeva družba Celje, spletni dogodek Mohorski večer: Leon Oblak: Jezus Kristus <i>pesniška zbirka o Jezusu, FB-profil Mohorjeve družbe Celje in Doma svetega Jožefa</i>
20.00 Dom kulture Velenje, velika dvorana Mali otroci, veliki problemi <i>stand up predstava Uroša Kuzmana in Aleša Novaka</i>
SREDA, 19. 1.
18.00 Celjska kulturnica Justina Strašek: Moji ljubezni <i>predstavitve pesniške zbirke</i>
18.00 Muzej novejše zgodovine Celje Kipi v nas hrepenenje <i>predstavitve antologije slepih in slabovidnih literatov in likovnikov in pogovor z gosti, večer bo vodil Sebastjan Kamenik</i>
18.00 Koncertna dvorana Glasbene šole Celje Ludwig van Beethoven <i>tematski večer oddelka klavirja in orgel</i>
18.00 Kulturni dom Šmartno ob Paki Mali otroci, veliki problemi

stand up predstava
Uroša Kuzmana in Aleša Novaka, rezervacija
vstopnic: pisarna@mcsop.si

Ostale prireditve
ČETRTEK, 13. 1.
9.00 Knjižnica Kozje Kuharska delavnica s Slavico Javornik za UTŽO
15.15 do 16.45 Tehnopark Celje Tečaj tehno robo <i>prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
17.00 Dom svetega Jožefa Celje Pogovori za dušo na Zoom aplikaciji <i>pogovore psihološke podpore vodi mag. Drago Tacol, povezavo do dogodka boste prejeli ob prijavi ali info@jozef.si</i>
17.00 Galerija Velenje Pravljica iz novega leta <i>pravljična ura z Arpadom Šalomonom</i>
17.00 Mestna knjižnica Šoštanj Četrtkova peta <i>ustvarjalnica s Tjašo Rezman</i>
18.00 Knjižnica Šmarje pri Jelšah Japonska <i>potopisno predavanje Klemna Senice</i>
19.00 Celjski dom O pomočeh in ozdravitvah po duhovni poti s pomočjo učenja Bruna Groeninga <i>uvodno informativno predavanje, obvezne predhodne prijave: dragica.pavsek@gmail.com</i>
PETEK, 14. 1.
18.00 Galerija Velenje Na čaju z Jano Zornik <i>pogovor bo vodila kustosinja razstave mag. Milena Koren Božiček</i>
18.00 Celjski mladinski center Šila gostovanje v Celju <i>mladi improvizatorji Gimnazije Moste, SVŠGUGL in Gimnazije Celje – Center bodo ustvarjali neponovljive prizore</i>
SOBOTA, 15. 1.
7.00 Ploščad Centra Nova in Cankarjeva ulica Velenje Mestna tržnica Velenje

10.30 do 12.00 Tehnopark Celje Tečaj tehno robo <i>prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
NEDELJA, 16. 1.
11.00 in 15.00 Tehnopark Celje Programiranje robota Photon v sklopu ogleda Tehnoparka <i>prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
PONEDELJEK, 17. 1.
8.00 Knjižnica Velenje, otroški oddelek Teden pisanja z roko: Moja rokavička <i>dogodek, ki se bo zaključil 21. januarja, bo vodila Vesna Gaber Podhovnik</i>
13.00 Mladinski center Velenje Središče mladih in otrok Velenje <i>delavnice, igre, pomoč pri učenju</i>
16.00 Celjski mladinski center Predstavitve javnega razpisa za sofinanciranje projektov s področja mladinske dejavnosti v Mestni občini Celje <i>predstavitvena delavnica katero bosta vodili Senta Jevšenak ter Alja Založnik, vstop prost; obvezna predhodna prijava na info@mc-celje.si</i>
16.30 Knjižnica Šmartno ob Paki Pogovorna skupina Šmarnice <i>pogovor vodi Jožica Šmon</i>
TOREK, 18. 1.
9.00 Muzej novejše zgodovine Celje Moj bonton v letu 2022 <i>Hermanova otroška ustvarjalnica ob občasni razstavi Hermanov bonton; za skupine</i>
9.00 Knjižnica Šmarje pri Jelšah Bistre misli <i>predavanje mag. Mihaele Kežman za UTŽO</i>
17.00 Knjižnica Šmarje pri Jelšah Zvočna harmonizacija telesa z Matejo Bobek
17.00 Knjižnica Mozirje Ura pravljič z ustvarjalno delavnico
17.00 Knjižnica Solčava Ura pravljič z ustvarjalno delavnico
17.00 Mestna knjižnica Velenje Zeliščarna <i>vodi kreativna zeliščarica Kata Laštro</i>

SREDA, 19. 1.
9.00 do 11.00 TIC Laško Domači kotiček <i>prodaja domačih dobrot in izdelkov iz okoliških kmetij</i>
14.00 Tehnopark Celje Delavnica holograma: Izdelaj sam svoj avtoportretni hologram <i>za otroke od 5. do 9. razreda; prijave na spletni strani Tehnoparka</i>
17.00 Knjižnica Velenje, pravljična soba Pravljična meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom <i>meditacijo bo izvajala Janja Rednjak</i>
17.00 Knjižnica Ljubno ob Savinji Ura pravljič v okviru projekta Čebela bere med
18.00 do 19.00 Celjski mladinski center, dvorana Tečaj orientalskih plesov <i>primeren za ženske vseh starosti, plesno predznanje ni potrebno; informacije na FB-strani Shekaya</i>

Knjižnica Šmarje pri Jelšah,

spletni dogodki:
na brezplačnem spletnem kanalu
<https://bit.ly/KSPJ-youtube> na-
slednje premiere:

ČETRTEK, 13. 1.

9.00 Zeliščarski nasveti Špele Pogelšek: Lovor

PONEDELJEK, 17. 1.

9.00 Kuharska delavnica s Slavico Javornik

TOREK, 18. 1.

9.00 O astrologiji in numerologiji z Romano Pogorelčnik

SREDA, 19. 1.

9.00 Zapojmo z Jasmino Levičar

Razstave

Pokrajinski muzej Celje – Stara grofija: Dr. Juro Hrašovec, prvi slovenski župan Celja, do junija 2022, Zloščeno do visokega si-
jaja – Kositrno posodje iz zbirk

TEDENSKI SPORED RADIA CELJE

90.6

|

95.1

|

95.9

|

100.3

MHz

Četrtek, 13. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Železna cesta**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Intervencija**; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18.20 Gospodarski utrip

Petek, 14. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Milenium**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Od petka do petka**; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Global-

Sobota, 15. januar

6:20 Milenium (ponovitev); 7:10 Koledar svetnikov; 7:40 Časoplov; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 11:00 Globalne novice; 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; **20:00 Nora sobota**

Nedelja, 16. januar

6:20 Železna cesta (ponovitev); 7:10 Koledar svetnikov; **7:20 Luč v nas**; 7:40 Časoplov; 8:00 Začetek programa; 9:00 Globalne novice; 10:00 Globalne novice; **10:05**

Osmrtnice; 11:00 Globalne novice; 11:20 Floradio (ponovitev); 12:00 Globalne novice; 13:00 Globalne novice; **13:10 Čestitke in pozdravi**; 14:00 Globalne novice; 15:00 Globalne novice; 16:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Od petka do petka (ponovitev); **19:15 Sončni žarek (vsako drugo nedeljo v mesecu)**

Ponedeljek, 17. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:15 Šport danes**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Floradio**; 12:00 Globalne novice; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes;

15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Športnih 30 (ponovitev) **19:00 Katrca**

Torek, 18. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Za zdravje**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Poudarjeno**; 12:00 Globalne novice; **12:20 Zverinice iz regije**; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Poudar-

jeno (ponovitev) 19.20 Za zdravje (ponovitev)

Sreda, 19. januar

5:30 Začetek jutranjega programa; 6:00 Vremenska napoved; 6:10 Koledar svetnikov; 6:30 Regija danes; 7:00 Globalne novice; 7:30 Regija danes; 8:00 Globalne novice; 8:30 Regija danes; 9:00 Globalne novice; **9:20 Atlas narave**; 10:00 Globalne novice; **10:05 Osmrtnice**; 10:30 Regija danes; 11:00 Globalne novice; **11:20 Gospodarski utrip regije**; 12:00 Globalne novice; **12:20 Mali O**; **13:00 Poročila**; 13:20 Kulturni mozaik, 13:40 Šport danes; 14:00 Globalne novice; 14:30 Regija danes; 15:00 Globalne novice; 15:30 Regija danes; 16:00 Globalne novice; 16:30 Regija danes; 17:00 Globalne novice; **17:30 Osmrtnice**; 18:20 Atlas narave (ponovitev) 19.20 Zverinice iz regije (ponovitev)

Pokrajinskega muzeja Celje, do oktobra 2022
Pokrajinski muzej Celje – Knežji dvorec: Kaj počne tukaj samuraj? Vzhodnoazijski predmeti v zbirki Pokrajinskega muzeja Celje, do februarja 2022
Otroški muzej Hermanov brlog: nova občasna razstava: Hermanov bonton; do konca leta 2022
Fotoatelje in galerija Pelikan Celje: Obrazi; do konca leta 2022
Muzej novejšje zgodovine Celje: Hermanov bonton; do konca leta 2022, S prsti do znanja, igrače in igre za otroke s slepoto in slabovidnostjo; do 31. 1., Lepo mesto: 150 let Turističnega in kulturnega društva Celje; do 28. 2. ter spletna razstava: Biti ženska v času korone; do nadaljnjega
Celjski mladinski center, kavarna: razstava svetlobne instalacije Tine Drčar Ujeta resničnost; do 31. 1.
Knjižnica Šentjur: razstava IV. Ipavčeva paleta – Josip Ipavec, DLU Rifnik Šentjur; do 8. 2.; ogled možen v obratovalnem času knjižnice
TIC Rimske Toplice: razstava Zdravilišče Rimske Toplice na razglednicah; do nadaljnjega
Velika galerija Doma kulture Slovenske Konjice: razstava Maki in abstrakcija šahovnice avtorja Zlatija Praha; do 23. 1.
Galerija Velenje: razstava A human experience – Fantazijsko funkcionalna/Funkcionalno

fantazijska avtorice Jane Zornik; do 15. 1.
F bunker Velenje: Zimski motivi, fotografska razstava velenjskega fotografa Volbenka Pajka, do 31. 1.
Podhod pošta Velenje: razstava MPT praznuje; do konca januarja
Galerija na prostem, pešpot med pošto in Kardeljevim trgom Velenje: razstava Podobe kulturne zgradbe skozi čas – ob 50. obletnici Galerije Velenje; do 31. 1.
Podhod Pesje: razstava, Škale, ki jih ni več; do oktobra 2022
Razstavišče Standard Velenje: Nemi opazovalec mest, fotografska razstava fotografij Velenjskega gradu; do marca 2022
Knjižnica Velenje, osrednje razstavišče: Ustvarjeno doma 2021, razstava tiskovin in zgoščenk iz občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki; do 8. 2.
Knjižnica Velenje, sončna stena: razstava 48. Mala Napotnikova kiparska kolonija; do 31. 1.
Knjižnica Velenje, domoznanski oddelek: razstava Mohorjevi koledarji iz zbirke Janeza Osetiča; do 31. 1.
Knjižnica Velenje, mladinska soba: Pod pretvezo, razstava plakatov Anje Klinc; do 31. 1.
Knjižnica Velenje, steklena dvojčka: razstava Bralka meseca: Tanja Sajovec; do 31. 1.
Knjižnica Velenje, otroški oddelek: Sreča je ..., razstava li-

kovnih del otrok Vrtca Velenje; do 31. 1.
Knjižnica Velenje, oddelek za odrasle: razstava Boji za severno slovensko mejo in general Rudolf Maister; do 20. 1.
Park velenjskega gradu: razstava Jaslice; do 31. 1.
Muzej na velenjskem gradu: Praznični strip in voščilnica, razstava otrok iz vrtcev in šol Šaleške doline; do 31. 1.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje, vezna soba: Velenjske glinene ploščice – Herbarij, brežčasni zapis narave avtorice Kate Laštro; do 31. 1.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje, podzemni del muzeja 1: Podzemni Nezemljani – Stane Špegel, razstava skulptur; do 31. 1.
Muzej premogovništva Slovenije Velenje, Ligijev salon – jamski del salona: razstava Poetična podzemna proga – poezija na predstavitevnihih tablah avtorjev, ki so ustvarjali v podzemlju: Tatjana Pregl Kobe, Zlatko Kraljič, Božica Jelušič, Tomaž Letnar, Kristjan Koželj, Vlado Poreduš in Stojan Špegel; do 31. 1.
Muzej premogovništva Slovenije, muzejski park: Rudarji, fotografska razstava Aleksandra Kavčnika; do 31. 1.
Avla Mestne občine Velenje: Mi smo kultura, fotografska razstava projekta avtorja Jerneja Čamplja; do 10. 2.

Rdeča dvorana Velenje: Dan slovenskega športa, razstava ob dnevu slovenskega športa; do 17. 1.

Stalne razstave

Pokrajinski muzej Celje – Stara grofija: Kulturnozgodovinska razstava Od gotike do historicizma po korakih (prilagojeno za osebe z okvaro vida), Alma M. Karlin Poti
Pokrajinski muzej Celje – Knežji dvorec: Celeia – mesto pod mestom, Grofje Celjski, Od šivanke do zvezd (prazgodovinski del stalne arheološke razstave)
Muzej novejšje zgodovine Celje: Živeti v Celju, Brlog igrač, Fotoatelje in galerija Pelikan, Spominska soba Stari pisker
Muzej Laško: Laško – potovanje skozi čas, V pravadnem Panonskem morju in Pivovarstvo in zdraviliški turizem.
Železarski muzej na Teharjah: Teharska koseška skupnost in Šolstvo na Teharjah, avtorja razstav: Slavica Glavan in Matej Ocvirk
Ipavčeva hiša Zgornji trg Šentjur: Ipavci, skladatelji in zdravniki v 19. in 20. stoletju
Zgornji trg Šentjur: Zakladi Rifnika – najdbe iz arheološkega najdišča Rifnik (od kamene dobe do 6. stoletja našega štetja, predstavljenih je več kot 600 najdb)

in Spominska soba New Swing Quarteta s stalno razstavo Pesem Južne železnice.
Pri železniški postaji Šentjur: Muzej Južne železnice
Na vrhu Rifnika: panojska razstava na prostem Rifnik in njegovi zakladi in igrice Lov na zaklad
Nekdanje šolsko poslopje v Dobrini: razstava Spominska soba Daniela Artička; ogled je možen po vnaprejšnjem dogovoru, informacije: tic@turizem-sentjur.com
Cerkev sv. Leopolda, Loka pri Žusmu: Muzejska zbirka Glažute na območju Žusma
Planina pri Sevnici 37: Etnološka zbirka Šmid, Kozjansko žari
Atelje MS Zreče: razstava del akademskega slikarja Marjana Skumavca, prva tema stalne razstave so istrska polja
Muzej na Velenjskem gradu: Mastodonti, Afriška zbirka, Med romantiko in barokom, Stara trgovina in gostilna, Ko je Velenje postalo mesto, Šaleška dolina 1941–1945, Grajska kapela, Zbirka sodobne slovenske umetnosti Gorenje, Zbirka kiparja Cirila Cesarja, 750 let Velenjskega gradu, Pešpot na Velenjski grad

Mestni štadion Velenje: razstava ob 70-letnici Nogometnega kluba Rudar Velenje
Hotel Paka Velenje: 20 let poslovno-konferenčnega hotela Paka
Spominski center 1991 Velenje: Spominski center 1991 predstavlja Šaleško in Zgornjo Savinjsko dolino v procesih osamosvajanja RS
Poslovni center Megatel Velenje: Velenjske zgodbe, zgodbe iz preteklosti in sedanjosti
Šolski center Velenje, B-stavba: Veščina, šport, umetnost, način življenja?
Podružnična OŠ Plešivec: Zapuščina Ane Lušin, Cankarjeve ljubezni
Razstavišče Vile Rožle Velenje: Dela male Napotnikove kiparske kolonije, Sončne zgodbe mladega mesta
Knjižnica Velenje – osrednje razstavišče: Prva berila, razstava iz zbirke prvih beril zbiratelja in kulturnika Marjana Marinška

Podatke za napovednik je zbrala Tea Podpečan.

novi tednik

DISCOMANIA

Glasba naše mladosti,

vsak petek ob 18.00!

www.radiocelje.si

radio celje

Vedno z menoj!

Podjetje NT&RC, d.o.o.

opravlja časopisno-založniško, radijsko in agencijsko-tržno dejavnost
Naslov: Prešernova 19, 3000 Celje,
telefon (03) 42 25 100, fax: (03) 54 41 032.
Direktor: Drago Slameršak
Tisk: Salomon, d. o. o.
Novi tednik sodi med proizvode, za katere se plačuje 5-% davek na dodano vrednost.

NOVI TEDNIK

Odgovorna urednica: Manca Mirnik
E-mail uredništva: tednik@nt-rc.si

RADIO CELJE

Odgovorna urednica: Saša Pukl
E-mail: radio@nt-rc.si, v studiu: info@radiocelje.com
UREDNIŠTVO

Bojana Avguštinčič, Tatjana Cvirn, Janja Intihar, Lea Komerički Kotnik, Špela Ožir, Tina Strmčnik, Simona Šolinič, Dean Šuster, Luka Žerjav

AGENCIJA

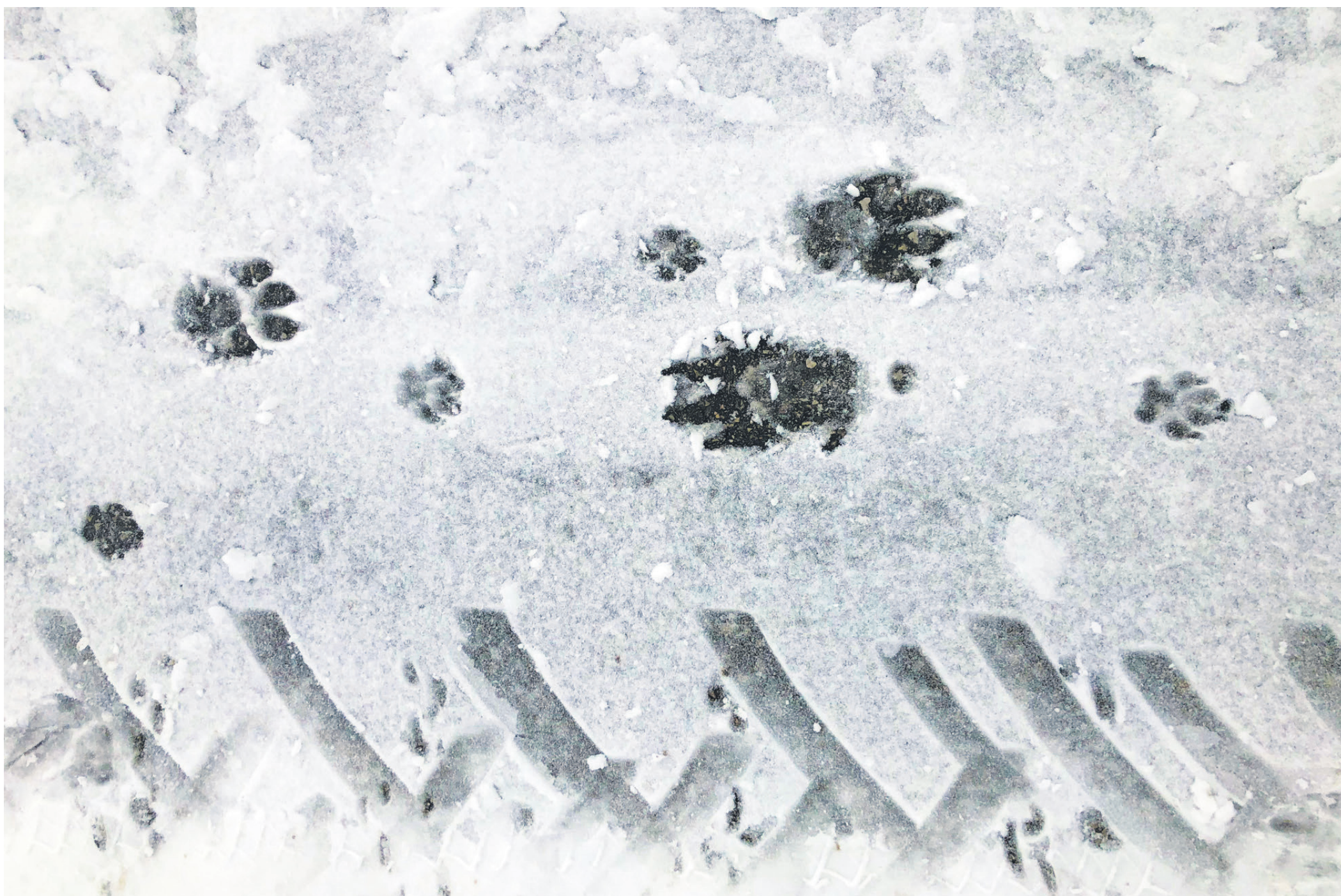
Opravlja trženje oglasnega prostora v Novem tedniku in Radiu Celje ter nudi ostale agencijske storitve.
Telefon: (03) 42 25 100
Fax: (03)54 41 032, (03)54 43 511
Sprejem oglasov po elekt. pošti: agencija@nt-rc.si
Vodja marketinga: Bojan Kunc

NAROČNINE

Telefon: (03) 4225 171
E-pošta: narocnine@nt-rc.si
Mesečna naročnina je 11,37 EUR (4 izvodi) oz. 14,21 EUR (5 izvodov). Za tujino je letna naročnina 307,20 EUR. Številka transakcijskega računa pri NOVA KBM: SI56 0400 1005 0141 617. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
MALI OGLASI, OSMRTNICE IN ZAHVALE
Telefon: (03) 4225 144, e-pošta: oglasi@nt-rc.si

Po sledih spominov

Foto: Andraž Purg - GrupA

Ujeta na svobodi

Foto: SHERPA

Družinski preplet fotografije in glasbe

str. 34-35

Foto: ROMAN FONDA

Kdo je najmočnejša Slovenka?

str. 28-29

Civiliziran divjak s kitaro in z »motorko«

»Ljudi želiva naučiti kulture pitja čaja«

str. 30

str. 32-33

Mlad nadarjen pianist Dejan Romih

»Na odru ne mislim na stres, ampak na doživetje«

»Ljudje, ki se z glasbo ne ukvarjajo profesionalno, težko razumejo, koliko dela je treba vložiti v to, da na koncu neko glasbeno delo zveni tako, kot glasbeniki želimo. Morda prav zato pianisti veljamo za trmaste ustvarjalce, za perfekcioniste.« Tako pravi 19-letni Dejan Romih iz Podčetrčka, ki od lanske jeseni študira klavir na Kraljevem konservatoriju v Bruslju. Mlad glasbenik je doslej vedno sledil iskri radovednosti, ki ga je pripeljala do dejavnosti, ki mu bogatijo življenje. Čeprav se lahko pohvali z lepo bero nagrad, ki jih je osvojil na glasbenih tekmovanjih, ni eden tistih, ki bi ob klavirju zane-marjali vse drugo okoli sebe. Z veseljem se posveča tudi filozofiji in ulični fotografiji.

TINA STRMČNIK

Med njegovimi zanimanji je v otroštvu nekaj let prevladoval nogomet. Sčasoma je odkril svojo glasbeno žilico. Razumel je glasbena sporočila, rad je ponavljal kakšen ritem ali se poigral z melodijo, ki se mu je vtisnila v spomin. To sta opazila njegova starša. V glasbeno šolo sta ga usmerila, da bi pridobil uradno izobrazbo in da bi se lahko še bolj posvetil tej veji ustvarjalnosti. Izbral je klavir in učenje tega glasbila mu je všeč od prvega dne. »Zelo zadovoljen bi bil, če bi lahko kdaj poučeval v kateri priznani glasbeni izobraževalni ustanovi in nastopal z različnimiasedbami. Moje sanje predstavlja izvedba kakšnega velikega Bachovega dela, na primer Goldbergovih variacij,« pravi eden od treh slovenskih študentov na bruseljskem kraljevem konservatoriju. Da gre za nadarjenega glasbenika, je prepoznala tudi Zavarovalnica Triglav, ki mu je letos namenila pomoč iz sklada Mladi upi. (Med snemanjem pogovora sva se dogovorila, da se bova tikala.)

Kako zanimivo je lahko glasbeno ustvarjanje, si podrobneje spoznal na umetniški gimnaziji v Celju, ko je bil tvoj srednješolski profesor klavirja asist. mag. Primož Mavrič.

Razvoj mladega glasbenika je po mojem mnenju zelo odvisen od profesorja. Vsak ima

svoj pristop. Nekateri so bolj neposredni, drugi so bolj abstraktni in dajo dijaku le iztočnice. Ko učenec zamenja profesorja, se lahko zgodi, da postane nekoliko manj motiviran. Mislim, da je bilo nekaj mesecev podobno tudi pri meni, nato je profesor Primož Mavrič v meni zbudil novo zanimanje. Odprl mi je nov pogled na zgodovino glasbe in na tehniko igranja klavirja. Navdušil me je za raziskovanje in branje knjig, kar me še vedno spremlja. Spodbujal me je pri radovednosti na najrazličnejših področjih življenja. Dobro sva se ujela, saj je obema skupno logično razmišljanje. Zato sem lažje razumel, kako naj dosežem to, kar mi je želel predati.

Udeležil si se številnih glasbenih tekmovanj. Najbrž je precejšnja čast tudi to, da si lahko že kot srednješolec igral ob spremljavi orkestru. Na kateri dosežek si najbolj ponosen?

Najbolj sem užival, ko sem ob spremljavi Komornega godalnega orkestra Slovenske filharmonije lani v Radovljici igral Bachov koncert. Lepe spomine imam na izvedbo 1. klavirskega koncerta P. I. Čajkovskega ob spremljavi Mladinskega simfoničnega orkestra Glasbene šole Celje. To, da že kot srednješolec nastopaš ob spremljavi orkestra, res ni zanemarljivo. Prva takšna prilo-

žnost je bila zame kar stresna. Nato sem spoznal, da imam dve možnosti. Kot glasbenik lahko vsak nastop doživljam kot stres, kot težko breme, lahko pa svoje občutke spremenim v pričakovanje novega doživetja. Tudi tekmovanja, ki so zame način, da se lahko bolj poglobim v nekatera dela, dojemam kot pomembno odskočno desko za uveljavljanje na domačem in mednarodnem prizorišču, kar je zelo pomembno za moj napredek. Mislim, da bom s pomočjo izkušenj in dobrih uvrstitev lažje prišel do koncertnih priložnosti ter ne nazadnje tudi do poklica.

Ko pridejo priznanja in nagrade, dobijo najbrž številne ure, preživite za črnimi in belimi tipkami, nov smisel, kajne?

Življenje glasbenika je lahko včasih osamljeno. Sploh pianisti največ časa preživimo sami za klavirjem. Vsak dan je treba veliko

»Doma se nihče ne ukvarja z glasbo, a sta me starša vedno podpirala, vozila na vsa tekmovanja in seminarje. Družini sem zelo hvaležen za podporo.«

vaditi, poleg tega je dobro poslušati glasbo, obiskovati seminarje. Vsekakor je treba veliko odrekovanja. Sam sem zaradi tega nehal igrati nogomet, vendar mi ni žal. Med igranjem del številnih skladateljev najdem vedno nekaj novega. Največ se naučim med poslušanjem glasbe, ko ugotavljam, kaj mi zveni lepo in kaj ne. Ob poslušanju glasbenih del raziskujem, kako doseči nek učinek. Najbolj zanimiva sta mi barok in klasicizem. Kot so Grki temelj za filozofijo celotne zahodne kulture, je Johann Sebastian Bach temelj za klasično glasbo. Najbolj uživam ob poslušanju njegovih del in ob spremljanju glasbe Wolfganga Amadeusa Mozarta. Zelo rad berem knjige o glasbi. Uži-

vam ob branju pisem, ki so jih pisali klasični skladatelji, na primer Mozart ali Schumann, in tako izvem veliko pomembnih informacij.

Kako ti lahko skladateljevo pismo pomaga pri poustvarjanju njegovih del?

Mozartova pisma so na primer zbrana v knjižici, ki mi veliko pove o tem, v katerem obdobju življenja je skladatelj napisal katero skladbo. Pri tem glasbenem geniju se lepo pokaže sprememba značaja del skozi njegovo življenje. Njegova začetna dela so povsem drugačna od njegovih poznih del. Iz njegovih zapisov lahko bolje razberem, kakšno je sporočilo skladbe iz obdobja, ko mu je umrl oče, ali kaj je ustvaril v obdobju, ko je odšel na Dunaj ali v Pariz. Tako v skladbi lažje pokažem žalost, pričakovanje, navdušenje in drugo paleto občutij. Vse to je dodana vrednost mojemu izvajanju določenega dela.

Zanimivo je, da si doslej zbral toliko uspehov, kljub temu da si se klavir začel učiti pozno, pri desetih letih.

Nekateri otroci se glasbilo začnejo učiti že pri treh ali štirih letih. Mislim, da to velja predvsem za tiste, ki izvirajo iz glasbenih družin, kjer imajo že zaradi okolja prvotno vez z glasbo. Čeprav sem začel malo kasneje, mi ni žal. Vesel sem, da sem prej preizkušal različne druge dejavnosti, zaradi česar sem postal zrelejši in bolj razumevajoč. To mi zagotovo pomaga pri glasbenem ustvarjanju.

Zakaj si se, ko si razmišljal o študiju v tujini, odločil za vpis na Kraljevi konservatorij v Bruslju?

Dejan Romih

se je pri desetih letih začel učiti klavir v Glasbeni šoli Rogaška Slatina. Po štirih letih se je vpisal v Glasbeno šolo Celje. Ob Srednji šoli za strojništvo, mehatroniko in medije, kjer je obiskoval smer medijski tehnik, je vzporedno obiskoval srednjo glasbeno šolo. Doslej je zbral lepo bero tekmovalnih uspehov. Leta 2018 je osvojil zlato plaketo in drugo mesto na mednarodnem tekmovanju Tomaža Holmarja v Italiji, zlato medaljo in prvo mesto na mednarodnem koroškem tekmovanju v Radljah ob Dravi ter zlato plaketo na mednarodnem tekmovanju mladih pianistov in violinstov v Piranu. Leto kasneje je osvojil zlato priznanje in drugo nagrado v klavirju na državnem tekmovanju mladih glasbenikov Slovenije Temsig na Jesenicah ter srebrno plaketo v klavirju na mednarodnem klavirskem tekmovanju Janeza Matičiča v Ljubljani. (Foto: Mateja Jordovič Potčnik)

Klavir se uči pri profesorju Aleksandru Madžarju. Študija, ki se je začel septembra, se je lotil z velikimi pričakovanji, da bo lahko sodeloval z izjemnimi glasbeniki in ustvarjalci. (Foto: Amadeja Knez)

Utrinek s samostojnega koncerta z Mladinskim simfoničnim orkestrom Glasbene šole Celje. (Foto: Amadeja Knez)

Bruselj je prestolnica glasbe, podobno kot to velja za nemški Hamburg. V Bruslju študira ogromno glasbenikov, v moji ulici na primer živi ena od svetno znanih pianistk. To me navdušuje. To, da se družim z zelo dobrimi glasbenimi ustvarjalci, je zame navdihujoče. Zdi se mi, da mi ponuja veliko priložnosti za uveljavitev v širšem glasbenem svetu. Ko sem izbiral, kje bi študiral, je pretehtalo še to, da na kraljevem konservatoriju poučuje odličen pianist Aleksan-

»Za knjige, radovednost in raziskovanje me je najbolj navdušil srednješolski profesor klavirja Primož Mavrič. On je bil moj vzor, da sem začel kupovati knjige in zdaj jih imam že lepo zbirko.«

dar Madžar, ki je zdaj moj profesor. Je odličen pedagog, poleg tega ima kariero koncertnega pianista. Da se lahko učim od njega, se mi zdi velika prednost, saj mi lahko znanje predaja drugače. Bruselj mi je všeč tudi zato, ker je zanimivo in veliko mesto, kjer se srečujejo najrazličnejše kulture, in ker ima bogato arhitekturo.

Konservatorij si po naključju obiskal, še preden si tam opravljal sprejemne izpite.

Tako je. Pred dvema letoma sem se naključno znašel na tamkajšnjem dnevu odprtih vrat. S profesorjem sva namreč načrtovala udeležbo na enem od mednarodnih tekmovanj, ki so ga tik pred zdajci odpovedali. S starši in profesorjem smo se vseeno odpravili na izlet v Belgijo, saj smo že načrtovali pot in rezervirali prenočišče. Med drugim smo obiskali konservatorij, kjer so ravno tisti dan svoje delo predstavljali obiskovalcem. Tudi zato je bila moja odločitev o tem, katero univerzo izbrati, lažja. Sprejemne izpite sem zaradi epidemije koronavirusa opravljal s pomočjo sodobne tehnologije. Posneti sem moral več kot pol ure programa, nato sem s pomočjo spleta opravil pogovor, kjer sem se predstavil. Žirija profesorjev je odločila, kateri pianisti smo bili sprejeti. Tako pred začetkom študija nisem imel osebnega stika z akademijo.

Se način dela močno razlikuje od načina učenja, ki si ga poznal v domovini?

Medtem ko se v Sloveniji učenci učijo nemškega sistema glasbene teorije, se na belgijskem konservatoriju učimo francoskega sistema. Ta velja za precej zahtevnega, vendar glasbeniki z različnih koncev sveta od tega veliko odnesejo. Drugačen je tudi način branja not. Pri nekaterih predmetih je uveljavljen individualnejši pristop učenja, delamo v manjših skupinah, kar omogoča hitrejšo napredovanje in delo na višji ravni. V sklopu našega flamskega konservatorija deluje še ena enota v francoščini, tako da je v celotnem okolju ogromno dobrih glasbenikov z vsega sveta, kar ima poseben čar. V razredu, ki ga obiskujem, smo študentje iz štirinajstih različnih držav.

Omenil si željo po uveljavljanju v glasbenem svetu. So v Bruslju vrata mladim umetnikom bolj odprta kot pri nas?

Priložnosti za nastope in koncerte je veliko več, a da katero dobiš, se moraš zelo potruditi,

»Rad se poglabljam v zapuščino skladateljev, v njihova glasbena dela. Ker tako zelo uživam pri tem, si želim postati profesor ali nastopati kot pianist.« pravi. (Foto: Amadeja Knez)

saj je tudi konkurenca izjemna. Da lahko igraš z različnimi sestavi, moraš opraviti avdicijo. Dobro je imeti veliko poznanstev v glasbenih krogih, saj ti lahko ustvarjalci morda odprejo kakšna vrata. Sam sem se doslej povezal z nekaterimi slovenskimi pianisti, moj krog poznanstev se širi. S sošolci in z drugimi ustvarjalci se dogovarjam, da bomo posamezna dela igrali v komornih zasedbah, kar je prav tako lahko zelo zanimiva izkušnja in eden od načinov, da se predstavim občinstvu.

Rad se učiš od izjemnih koncertnih glasbenikov in slediš novim pogledom na glasbo. To se sklada s tvojo mislijo, da sta radovednost in odprtost najpomembnejši za uspeh v življenju. Kako si prišel do tega spoznanja?

»Življenje v Bruslju je zelo drago, precejšen strošek je najemnina za stanovanje, plačujem tudi šolnino. Zato v prostem času nekaj učencev učim klavir. Tako se lažje preživljam.«

Radovednost je začetni korak, ki lahko vsem omogoči spoznavanje s katerokoli vedo. Ali če povem drugače – vse, kar v življenju človek počne, se začne tako, da za to pokaže zanimanje. Ko se lotim neke dejavnosti, ob tem vedno spoznam nekaj novega, kar spet pritegne mojo pozornost. Krog zanimanja se širi, več je znanja, vedno večji je krog sodelavcev, ki jih vedno bolj razumem. Zaradi tega se kot človek spremenim, postanem bolj odprt, zaupljivejši, obvladam več stvari. Hvaležen sem, da sta me starša v otroštvu podpirala pri raziskovanjih, da sem lahko poskusil več stvari in nato sam izbral, kaj bi rad počel.

Glasba je bila tvoja odločitev, a vendar najbrž pridejo dnevi, ko ti je težko sesti za klavir.

Seveda, mislim, da imam podobno kot vsak drug glasbenik obdobja, ko nimam prave motivacije. Dnevi so lahko ob vseh obveznostih zelo dolgi. Po predavanjih na konservatoriju sledijo

Prepričan je, da sta radovednost in odprtost zelo pomembni. Zato po njegovih besedah nikoli ne bi smeli zanemariti začetne iskrice, ki se porodi v človekovih mislih in ga lahko pripelje do njegovega poslanstva. (Foto: Mateja Jordovič Potočnik)

»V srednji šoli sem ugotovil, da se mi je pred tekmovanji bolje kot na osvajanje točk osredotočiti na raziskovanje glasbe in poglabljanje v dela. To je zelo zanimivo in mi prinaša več zadovoljstva.«

vaje. Nato grem domov, nekaj pojem in spet bi moral vaditi. Pomaga mi, da v prostem času prebiram knjige o glasbi, o skladateljih in se posvečam delom o filozofiji glasbe. Zato je zame ta veja umetnosti zanimivejša in se ji z večjim veseljem posvečam. Kadar mi je težko sedeti za klavirjem, se z glasbo ukvarjam na opisan način, kar mi vseeno pomaga pri osnovni dejavnosti.

Nekateri menijo, da je treba za klavirjem sedeti od osem do deset ur na dan, drugi poudarjajo, da je bolje vaditi krajši čas in biti takrat učinkovitejši. Čeprav bi se rad poklicno ukvarjal z glasbo, mi zadovoljstvo prinašajo še druga zanimanja. Zato skušam biti pri učenju čim bolj učinkovit, da lahko najdem čas tudi za druge stvari, ki me veselijo.

S svojim študijem klavirja torej uspešno prepletaš zanimanje do filozofije. Za kaj gre pri filozofski plati glasbe?

V preteklosti ni bilo veliko filozofov, ki so se ukvarjali z glasbo. Nekoliko bolj so se temu področju začeli posvečati pred tridesetimi leti in začeli podrobneje odpirati vprašanja estetike, vprašanja o tem, kaj je lepo in zakaj. Meni se zdi najbolj zanimivo iskati odgovore na vprašanje, kaj glasbeno delo sploh je. Ali so note, glasbeni zapis, vse, kar je? Če glasbeni zapis uničimo, bo namreč vseeno ostal spomin, ostala bo izkušnja. Podobno je pri ljudskem izročilu, ki se lahko prenaša brez papirja, brez vsakega predmeta. Je torej glasba zapis, zvočno izvajanje ali spomin? Na to vprašanje skuša odgovoriti veliko filozofov, seveda vsak razmišlja v svoji smeri.

Kot si dejal, si zastavljaš še vprašanje, kaj je v glasbi lepo. Odgovor zagotovo ni preprost, glede na to, da lahko vsak ustvarjalec s svojo izvedbo vpliva na neko glasbeno delo.

Zdi se mi, da pri iskanju odgovora na vprašanje, kaj je lepo, v zadnjem času bolj upoštevamo oseben pogled. Najbrž so k temu pripomogli zgodovinske okoliščine in tudi to, v kakšnih razmerah

je kultura trenutno. Subjektivnost je po eni strani dobra. Vendar menim, da kljub temu obstajajo tradicionalne zakonitosti, temelji, ki narekujejo, kaj je lepo. Sam se pri izvedbi glasbenih del ne osredotočam le nase, ampak skušam izvirati iz baročnega ali klasičnega razmišljanja. Skušam priti v stik z različnimi profesorji in izvajalci. Njihova mnenja primerjam z notnim zapisom. Slednji se mi namreč zdi najbolj neposredno sporočilo, ki ga skladatelj nameni izvajalcu in s katerim mu določi, kako naj izvaja neko delo.

Se tudi fotografija, ki te prav tako zanima, morda kako povezuje z glasbo?

Fotografiji sem se začel posvečati v obdobju, ko sem se začel učiti klavir. Zato sem se tudi odločil za vpis v srednješolski program Medijski tehnik v Srednji šoli za strojništvo, mehatroniko in medije v Celju. Velikokrat me prav želja po ustvarjanju fotografskih posnetkov spodbudi, da se odpravim ven. Najbolj me zanima ulična fotografija, kjer je pomembna predvsem razvita sposobnost opazovanja. Ko med sprehodom opazim kaj zanimivega, skušam to ujeti tako, kot narekuje tehnika vidik fotografije in kompozicija. Gre na primer za pravila tretjin in za zlato rez. Zakonitosti, kako narediti zanimiv fotografski posnetek, lahko uporabim tudi za to, kako narediti zanimivo svoje izvajanje glasbe.

Omenil si že, da skušaš izvirati iz baročnega in klasičnega razmišljanja. Zato ne preseneča, da je eden tvojih ciljev ohranjanje spoštovanje do klasične glasbe.

Res sem hvaležen za izjemno in obširno zgodovino klasične glasbe, njene skladatelje in njihovo celotno zapuščino. Zdi se mi, da ni treba vedno spreminjati stvari, ustvarjati nečesa novega in pozabljati na tradicijo. Preteklost in prihodnost sta povezani. Ko se poglabljamo v to, kar so nam zapustila velika glasbena imena, lahko bolj razumemo prihodnost.

Nuša Železnik, slovenska rekorderka v dvigovanju uteži

Kdo je najmočnejša Slovenka?

Ponavadi si mlade športnice predstavljamo v vlogi plezalk, atletinj, plesalk, smučark ... in v zadnjih letih tudi vedno bolj skakalk. Le redki najprej pomislijo na dvigovalke uteži. Simpatična Nuša Železnik iz Založ pri Polzeli je izbrala prav to pot. Vse se je začelo, ko se je kot petnajstletnica z bratom prvič podala v fitnes. Med najrazličnejšimi utežmi se je takoj dobro znašla, celo tako zelo, da danes sodi med najboljše slovenske tekmovalke v powerliftingu oziroma troboju moči. Podpisana je pod več državnimi rekordi. Med mladinkami in članicami v kategorijah do 76 in 84 kilogramov je nepremagljiva.

ŠPELA OŽIR

»Pred približno petimi leti sem zaradi zdravja začela hoditi v fitnes, kjer sva se z bratom začela posvečati dvigom uteži. Eden od trenerjev nama je omenil, da je to tekmovalni šport, kar nama ni dalo miru. Čez nekaj mesecev sem že bila na tovrstnem tekmovanju na Hrvaškem in od takrat ostajam v tem športu,« pravi enaindvajsetletnica, ki je najprej z bratom obiskovala fitnes v Žalcu in na Polzeli. A to ni trajalo dolgo. Ko je njen brat Samo Železnik kupil primerno opremo, sta svoj fitnes uredila v domači hiši. Povezala sta se še z drugimi dvigovalci uteži in pred dvema letoma ustanovila Powerlifting klub Polzela. »Domači fitnes želi nadgraditi do te mere, da bo obenem služil kot klubski prostor, kjer bodo lahko trenirali vsi člani kluba,« pravi Nuša, ki je od malo več kot dvajsetih članov edina, ki trenutno tekmuje na mednarodnih tekmah. Zanje je namreč treba doseči normo, ki je različna glede na ravni tekmovanj in kategorije, v katerih je posameznik. »Dvigovanje uteži se v Sloveniji lepo razvija. Powerlifting zveza Slovenije, ki je stara približno pet let, je zelo dejavna. Tekmovalcev je vedno več. Vedno več je tudi želja po udeležbah na tekmovanjih. Lani so bile v

Sloveniji štiri tekme, kar je zelo dobro glede na ta trenutni čas,« pravi sogovornica. Eno od preizkušenj je novembra organiziral Powerlifting klub Polzela. »Za večino organizacije je poskrbel moj brat Samo, brez katerega klub zagotovo ne bi obstajal in se tako hitro ter kakovostno razvijal,« še dodaja.

Trener je njen brat

Powerlifting oziroma troboj moči je šport, pri

»Zagotovo je še vedno možnost za izboljšanje, a dejstvo je, da je sčasoma napredek počasnejši.«

katerem gre za tekmovanje v moči pri treh osnovnih vajah z utežmi – v počepu, potisku s prsi in mrtvem dvigu. Cilj tekmovalca je čim težji dvig v vsaki disciplini. Zmagovalec je tisti, ki doseže največjo vsoto vseh treh dvigov. Nuša tekmuje v

»Organizatorji tekmovanj opravljajo dopińske kontrole tako na tekmah kot zunaj njih. Pred evropskim prvenstvom smo jim morali posredovati podatke, kje vse se nahajamo, da so lahko naključno opravili testiranje pred tekmovanjem.«

Tako jo je fotograf na evropskem prvenstvu ujel med mrtvim dvigom s tehniko sumo. Z nogami je stala narazen in palico držala znotraj nog.

kategoriji do 76 kilogramov in občasno do 84 kilogramov ter je lastnica vseh slovenskih državnih rekordov v obeh kategorijah. Iz počepa je kos 180 kilogramom, v potisku s prsi 95 kilogramom in iz mrtvega dviga 192,5 kilograma. In koliko ima še rezerve? »Odvisno, kako zelo bom pridna. Zagotovo je še vedno možnost za izboljšanje, a dejstvo je, da je s časom napredek počasnejši. Začetniki zelo

Nuša trenira v domačem fitnesu, kjer z bratom želita urediti klubske prostore, v katerih bi lahko trenirali vsi člani Powerlifting kluba Polzela.

Na evropskem članskem, kadetskem in mladinskem prvenstvu v klasičnem powerliftingu na Švedskem, ki je bilo lani sredi decembra. Nuša je v prvi vrsti druga z leve, medtem ko je njen brat Samo Železnik prvi z leve v zadnji vrsti.

Fotografija je bila posneta na tekmovanju Štajerska open 2019. Nuša na njej izvaja konvencionalni mrtvi dvig, kar pomeni, da z nogami stoji skupaj in z rokami palico drži zunaj nog. (Foto: Lana Sokolič)

»Za večino organizacije je poskrbel
moj brat Samo Železnik, brez katerega
Powerlifting klub Polzela zagotovo ne bi
obstajal in se tako hitro ter kakovostno
razvijal.«

hitro premagujejo večanje teže uteži, kar se na neki točki ustavi. V počepu sem bila dve leti na enaki teži, nato je naenkrat spet šlo nekoliko navzgor,« pojasni slovenska rekorderka, katere trener je trenutno njen brat. »Zelo pomembno je, da imam trenerja, ki me razbremeni, da lahko razmišljam zgolj o tem, kdaj in kako bom trenirala.«

Nuša, ki je sicer študentka umetnostne zgodovine, trenira trikrat na teden. Ker gre za velike telesne obremenitve, se mora med treningi regenerirati, da lahko spet na naslednjem da vse od sebe. Ob tem skrbi, da s hrano zaužije dovolj beljakovin, a se s tem, kot pravi, ne obremenjuje preveč. Pomembno je, da ostaja v kategoriji do 76 kilogramov. »Organizatorji tekmovanj opravljajo dopiňške kontrole tako na tekmah kot zunaj njih. Pred evropskim prven-

stvom smo jim morali posredovati podatke, kje vse se nahajamo, da so lahko naključno opravili testiranje na domu ali treningu,« pojasni večkratna državna prvakinja in dodaja, da prepovedane snovi obstajajo, zato je treba še posebej paziti, kakšna prehranska dopolnila jemlje posameznik in katera zdravila uživa.

V evropskem vrhu

Kolikor ji dopuščajo finančne zmožnosti, se rada preizkusi na tekmovanjih zunaj slovenskih meja. Lani decembra je slovenske barve uspešno zastopala na evropskem članskem, kadetskem in mladinskem prvenstvu v powerliftingu oziroma troboju moči na Švedskem, kjer se je pomerilo 254 moških in 197 žensk iz 31 držav. Tekmovala je v kategoriji mladink do 76 kilogramov. V disciplini počep je z uspešno dvi-

Powerlifting oziroma troboj moči je šport, pri katerem gre za tekmovanje v moči pri treh osnovnih vajah z utežmi – v počepu, potisku s prsi in mrtvem dvigu. Na fotografiji je primer potiska s prsi. (Foto: Pia Klančar)

gnjenim 167,5 kilograma osvojila bron. Na koncu je po napetem boju za skupno uvrstitev za las zgrešila

stopničke in osvojila četrto mesto.

Izvrstni dosežki na mednarodnih tekmovanjih ji

niso tuji. Leta 2018 se je njena ekipa odpravila na svetovno prvenstvo v klasičnem powerliftingu v ka-

nadski Calgary, kjer je med kadetinjami osvojila tretje mesto v skupnem seštevku. Konec istega leta je bilo še evropsko prvenstvo v klasičnem powerliftingu, kjer je med kadetinjami do 72 kilogramov osvojila drugo mesto v seštevku in tretje mesto med vsemi kadetinjami po točkah. Leta 2017

»S številkami se
ne obremenjujem
preveč. Zagotovo
je vedno 'fajn'
podreti katerega
od osebnih
rekordov.«

je na evropskem prvenstvu osvojila drugo mesto med kadetinjami do 72 kilogramov in evropski rekord v počepu, ki je znašal 155,5 kilograma.

In katere tekmovalke so na mednarodnih tekmah njene največje tekmičice? Kot pravi, imajo zelo uspešne tekmovalce Švedi in Norvežani. Zelo dobre ekipe prihajajo še iz Združenih držav Amerike, Francije in Rusije. »V veliko državah so odlični tekmovalci, po katerih se lahko Slovenci zgledujemo. Zagotovo tudi naša zveza sodi v sam vrh,« ob koncu še pravi Nuša in dodaja, da so trenutno vse njene misli osredotočene na državno prvenstvo, ki bo v začetku aprila.

Tako zadovoljni so bili člani Powerlifting kluba Polzela ob koncu tekmovanja Polzela open 2021, ki je bilo 13. novembra lani. (Foto: Pia Klančar)

Mlada Polzelanka je iz počepa kos 180 kilogramom. (Foto: Pia Klančar)

Nuša Železnik je na državnem prvenstvu lani konec junija iz sebe iztisnila vse moči. (Foto: Pia Klančar)

Pogovor z mladima čajnima strokovnjakoma

»Ljudi želiva naučiti kulture pitja čaja«

V hladnih zimskih dneh se večina ljudi najraje pogreje s čajem. Filip in Urh Burnik se kot čajna svetovaleca londonskega UK Tea Academy o zgodovini, pridelavi in učinkih te pijače že dolgo izobražujeta ter poučujeta druge. Pri 22 letih imata visok cilj – k nam pripeljati visokokakovostne in cenovno dostopne čaje ter ljudi izobraziti o pravilni pripravi in kulturi pitja te pijače.

LUKA DIMITRIJEVIĆ

Filip in Urh sta mlada Celjana, ki sta že od zgodnjih najstniških let kazala zanimanje za čaje in kasneje za vzhodnjaško kulturo, povezano s to pijačo. Zanimanje so vzbudila utrujajoča osnovnošolska jutra, ko kava ni bila priljubljena, nekaj pa je bilo treba popiti za jutranjo energijo – to je bil čaj. Ob vedno pogostejšem uživanju te pijače se je pri dvojčkih razvila želja po spoznanju priprave čaja. Resno zanimanje se je začelo, ko je profesorica Tatjana Goršek Filipa prosila za predstavitev te tematike dijakom. Sčasoma sta začela pripravljati čajanke ter izobraževanja in leta 2017 v Londonu pridobila naziv čajnega šampiona. Leto kasneje sta na UK Tea Academy opravila izpit za čajnega svetovalca in se lahko danes kot najmlajša čajna strokovnjaka pohvalita s tem pridobljenim nazivom.

Zanimanje za čaj

Zanimanje za čaje se je pri njiju pojavilo proti koncu osnovne šole. Filip ni maral kave, Urh je tudi ni pil, a jutranje ure in prebujanje zahtevajo kofein. Tako sta v jutranjo navado začela

vpeljevati zeleni čaj v vrečki. Zanimali sta ju japonska in kitajska kultura. Začela sta se učiti kitajščino in ji kasneje pridružila še japonščino. Prvi čaj je bil precej grenak, saj sta ga pripravljala narobe.

Pogostost pitja čaja

Vsak človek naj posluša svoje telo. Urh po 16. uri ne more piti čaja, saj potem ne spi. Pri Filipu je drugače, odvisno od čaja, Budove solze proti večeru zanj niso težava. Čaj podobno kot kava vsebuje kofein, torej je poživilo, zato v prevelikih količinah ni blagodejen. Fanta zagotavlja, da lahko brez večjih skrbi spijete od pet do šest skodelic, prav pa je, da sami odkrijete mero, ki vam ustreza.

Koristi rednega pitja čaja

Pripisanih jih je kar nekaj, dokazanih malo manj. Kot živilo z veliko antioksidanti nas ščiti pred vplivom časa – pripomore k »večni« mladosti. Taoisti verjamejo, da je čaj ena od sedmih sestavin eliksirja mladosti. Čaj vsebuje še vrsto koristnih snovi, kot so vitamini, minerali, saponini, L-teanin. Amino-

kislino L-teanin so odkrili v 40. letih 20. stoletja v čaju gyokuro, prisotna je samo v čaju, izjema so nekatere gobe kostanjevke. L-teanin po tridesetih minutah preide v možgane, na katere blagodejno vpliva in izboljša kognitivne sposobnosti.

Naziv čajni šampion in čajni strokovnjak

Poznamo tri kategorije čajnih strokovnjakov. Čajni šampion je prva stopnja, kar pomeni, da je dobitnik naziva izučen na področju okušanja in osnovne teorije o čaju. Je prvi pravi korak k poglobljenemu znanju o čaju. Naziv je podoben nazivu svetovalec začetnik.

Filip in Urh imata naziv UK Tea Academy Tea Sommelier, ki sta ga pridobila na prestižnem izobraževanju v Londonu. Približno 35 odstotkov udeležencev opravi izpit v prvem poskusu. Čajni svetovalec pozna več kot 70 različnih vrst čaja, je seznanjen z načinom pridelave in vplivi terena na čajne grme, s čajno zgodovino, z načini priprave ter s kombinacijami čaja s hrano. Svetovalec začne odkrivati bisere butičnih čajev, kot so Da Hong

Poznamo tri kategorije čajnih strokovnjakov. Čajni šampion je prva stopnja, kar pomeni, da je dobitnik naziva izučen na področju okušanja in osnovne teorije o čaju. Je prvi pravi korak k poglobljenemu znanju o čaju. Naziv je podoben nazivu svetovalec začetnik. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Brata organizirata čajanke in izobraževanja. Pri čajanki udeleženci poskusijo šest vrst čaja. (Foto: osebni arhiv)

»Ljudje ne vedo, da je ves čaj pripravljen iz ene rastline, njenih približkov in hibridov, kar pomeni, da so zeleni, beli, rumeni, črni, temni in čaj oolong lahko pripravljeni iz istega čajnega grma oz. drevesa.«

Študenta svoja leta dobro skrivata, kar pripisujeta tudi učinkom dolgotrajnega pitja čaja. (Foto: Andraž Purg – GrupA)

Pao, Dongfang Meiren, 12 Jin Xuan, višje kakovostni Ti Kuan Jin, Yin Zheng ... Pozna kitajske, korejske, japonske, šrilanške, tajvanske, nepalske, indijske, afriške in čaje z drugih koncev sveta.

Čaj ponuja veliko možnosti

Filip in Urh sta spoznala, da poleg tega, da lahko čaj pripravljamo v topli ali hladni vodi (»coldbrew«), lahko z njim aromatiziramo alkoholne pijače, ga uporabimo pri kuhi in peki. Stara sta 22 let in večkrat ju vprašajo, ali sta stara 17 ali 18 let, tako da se morata za mladostni videz morda zahvaliti prav čaju.

Družinsko podjetje

Idejo za podjetje, ki bi se ukvarjalo s čaji, sta dobila, ko sta pridobila naziv čajnega šampiona, vendar se ni uresničila vse do letos. Pobudnik je bil starejši brat, ki jima je rekel, da imata izjemno priložnost v Sloveniji pripeljati vrhunski čaj po dostopni ceni, ker pa imata

veliko dela za fakulteto in pišeta knjigo o čaju, sodelujeta po najboljših močeh – pomagata pri izbiri čaja, poskusita čaj, da res ustreza kakovosti, in po potrebi svetujeta. Trenutno je na voljo 43 čajev, ki sta jih izbrala. Med njimi so takšni, ki so primerni za tiste, ki želijo čaj podrobneje spoznati, tiste, ki ga že pijejo, in tiste, ki želijo nekaj posebnega.

Zmote ljudi o čaju

Kar nekaj stvari je, ki jih ljudje ne razumejo. Pravita, da je najpogostejša zmota, da ljudje menijo, da je čaj grenek. Ljudje poskusijo zeleni čaj iz vrečke, pripravljen na sto stopinjah, ga v vodi pustijo pet minut – takšen čaj, ni pomembno kakšne kakovosti je, greni. Druga stvar je, da mnogi ne vedo, da enako kot kava tudi čaj vsebuje kofein. Za konec poudarjata, da ljudje ne vedo, da je ves čaj pripravljen iz ene rastline, njenih približkov in hibridov, kar pomeni, da so zeleni, beli, rumeni, črni, temni in čaj oolong lahko pripra-

vljeni iz istega čajnega grma oz. drevesa.

Njuna želja je, da bi ljudje spoznali kulturo pitja čaja. Slovenskemu prostoru želita približati visokokakovosten in dostopen čaj ter ljudi naučiti, kako ga pripraviti.

Organizirata čajanke in izobraževanja. Pri čajanki udeleženci poskusijo šest vrst čaja. Bolj je namenjena druženju kot teoriji. Čaje najprej predstavita, nato z udeleženci čaje okušajo. Pri izobraževanju udeleženci prav tako poskusijo šest čajev, enega iz vsake kategorije, predstavita jim splošne značilnosti in izvor vsakega čaja ter zgodovino in pravilno pripravo čaja. Izobraževanje je daljše od čajanke.

Najljubši čaji

Poskusila sta že vrsto čajev in zamenjala kar nekaj najljubših. Vseeno se, kot pravita, pojavljajo stalnice. Za Urha so to matcha, gyokuro in da hong pao, za Filipa genmaicha, kukicha, ti kuan yin, Budove solze in anji bai cha.

Sonja Pungertnik, avtorica uspešnice Misliš resno?

O slepoti brez moraliziranja

Lani sredi leta je izšlo njeno prvo književno delo z naslovom Misliš resno? V petih mesecih je bilo razprodano, tako da se je Mohorjeva založba v Celovcu odločila za ponatis. Avtorica Sonja Pungertnik je bralce prepričala s pripovedjo o slepi Sari in njenih težkih preizkušnjah po vstopu v srednjo šolo. Če tudi je zgodba izmišljena, je avtorica dobro vedela, o čem piše, saj je tudi sama od rojstva slepa, a je to ni ustavilo na njeni izobraževalni in karierni poti. Doštudirala je defektologijo, poučevala je slepe in slabovidne otroke, zadnja leta se posveča predvsem programom osebnostne in duhovne rasti ter je ravnateljica Ignacijevega doma duhovnosti v Ljubljani.

TATJANA CVIRN

Pušnikova Sonja, kot jo poznajo v njeni rodni Novi Cerkvi, z možem in s sinom živi v Ljubljani. »Rada grem domov, vse sorodnike imam v bližini Nove Cerkve, mamo in štiri sestre ... Moj mož je s šoštanskega konca in smo veliko v teh krajih,« pravi sogovornica, ki je bila leta 2014 izbrana za Slovenko leta.

Knjigo ste napisali med prvim valom epidemije, ko smo mnogi ostali doma in je bilo časa naenkrat veliko. Vi ste ga izkoristili zelo ustvarjalno. Ste o romanu razmišljali že prej, a ni bilo časa za pisanje?

Ljudje so mi večkrat rekli, naj pišem, kako živim. Več let je v meni zorela ideja, ampak nisem vedela, kako zapisati stvari, da ne bo to še eden od priročnikov o tem, kako se obnašati oziroma ne obnašati do slepih, ali da ne bo to spisek moralnih načel. Želela sem, da bi to bila osebna doživljajska pripoved z vpogledom v čustveni svet nekoga, ki je slep. Razmišljala sem o pisanju svoje zgodbe, a je ob tem težko zelo odkrito spregovoriti o nekaterih stvareh, saj obstaja nevarnost, da izpostaviš ljudi, ki se lahko prepoznajo. Če bi

ni bilo hitrih testov, s taksijem ali z javnim prevozom se v takšnem primeru naj ne bi peljali in na začetku niti reševalnega vozila ni bilo mogoče dobiti. Na splošno menim, da imamo kot družba vsega preveč in če smo pri čem malo prikrajšani, je to kvečjemu boljše kot slabše.

So po vaših izkušnjah ti časi res pokazali najslabše v ljudeh? Morda tudi tisto najboljše?

V glavnem se gibljem v krogih, ki so pozitivno naravnani, ki gledajo na te razmere umirjeno. Kot družba smo razvajeni, mislimo, da imamo samo pravice, da nam vse pripada. V zadnjih letih smo res imeli vse na voljo. Zdaj je prišlo na dan to, kako je kdo živel prej. Če smo prej mislili, da imamo samo pravice, zdaj te nove razmere težko sprejemamo. Če smo prej živeli uravnoteženo in odgovorno ter smo se zavedali tega, da je še kdo drug, da so naše pravice omejene s pravicami drugega in da imamo tudi odgovornosti, potem ne bi smelo biti tako težko. Čudim se, da je toliko tarnanja.

Je za slepe težje ali se vam zdi, da smo zaradi razmer v istem čolnu?

»Na knjigo se odzivajo tako slepi in slabovidni, ki se najdejo v zgodbi, kot videči bralci, ki jih nagovori zgodba. Eni mi sporočajo, da so sami doživeli podobne izkušnje izločenosti iz družbe. Najlepši odziv je bil, ko je nekdo zapisal, da je to knjiga z visokimi moralnimi vrednotami, a brez moraliziranja.«

olepševala stvari, tudi ne bi bilo v redu. Hotela sem odgovoriti na vprašanja, ki mi jih zastavljajo ljudje. Nazadnje sem se odločila za izmišljeno zgodbo, v kateri bi lahko predstavila svoje doživljanje in prilagojene dogodke. Res je čas korone prinesel to na dan.

Kako sicer doživljate te koronske čase? Nekaterim se je svet obrnil na glavo ...

Razen tega, da smo morali preiti na delo od doma, da se manj družimo v živo in da se nam je umirilo življenje, kar je dobra plat tega, v družini tega koronskega časa ne doživljamo tako tragično kot morda kdo drug. V teh časih je nekaterim res težko. Za nas slepe tudi ni bilo vedno preprosto. V prvem valu smo imeli težave, kako na primer iti na testiranje, če smo posumili na okužbo. Takrat še

Vsaka skupina je pri nečem omejena. Za mlade je pomembno druženje, ki mi jih zastavljajo ljudje. Na nas je otežen dostop do nekaterih stvari, sploh na začetku epidemije je bilo tako, ko si nismo niti upali prositi za pomoč. Osebo najbolj pogrešam stike. Rada dam roko človeku. Nekaj časa sem imela težave z masko. Nisem si predstavljala, da lahko zakrita usta in nos v tolikšni meri vplivajo na orientacijo.

Pravite, da imamo danes vsega preveč. V vašem otroštvu verjetno ni bilo tako.

Vesela sem, da sem odraščala na podeželju, čeprav nisem bila tam celotno otroštvo, saj sem morala pri šestih letih v Zavod za slepo in slabovidno mladino Ljubljana. A sem se konec tedna vračala. Če sem za kaj hvaležna, sem za to, da

Sonja Pungertnik, avtorica romana za mlade in tudi odrasle z naslovom Misliš resno? Knjiga je na voljo je tudi v brajevski pisavi in zvočnem ter elektronskem zapisu, da jo lahko berejo tudi slepi. Radi jo podarjajo sorodnikom in prijateljem, da bi jih bolje razumeli

so me doma naučili delati, in za to, da smo morali stvari deliti, saj nas je bilo pri hiši več otrok. Pomanjkanja sicer ni bilo nikoli. Še danes sem vesela, da nisem materialistka in da se znam razveseliti majhnih stvari. Vesela sem tudi, da sva si morala z možem po poroki sama vse ustvariti, nič nama ni bilo podarjeno. Kar človek sam ustvari, zna bolj ceniti in mu prinese notranje zadovoljstvo.

Da je bilo treba pri šestih letih od doma, je bilo zagotovo zelo hudo. Travme verjetno spremljajo človeka kasneje v življenju.

Zagotovo ni bilo lahko. A sem hvaležna svojim staršem, da so zmogli narediti ta korak. Druge izbire takrat niti ni bilo. Sama sicer podpiram vključevanje otrok s posebnimi potrebami v redne oblike vzgoje in izobraževanja, ampak mislim, da nismo zreli za to in da pridejo otroci iz teh šol veliko manj opremljeni za življenje, kot smo bili mi kljub vsem stiskam, ki smo jih doživljali. Iztrgani smo bili iz domače družine in na začetku je bilo res hudo. Potem mi je postalo prijetno in sem komaj čakala, da se bodo končale počitnice, da bom šla nazaj, saj sem tam imela prijatelje. Nenazadnje me je zavod pripravil na življenje stran od doma. Če si kakorkoli drugačen, je zelo pomembno, da se

osamosvojiš tako, da greš od doma. Ne glede na to, kako dobri so starši in kako znajo ravnati s tabo, je nevarno, da postaneš preveč navezan na njih, če ostaneš v njihovem varstvu vse življenje.

Je danes mladim težje v teh procesih osamosvajanja, kot jim je bilo nekoč?

Človek se mora vreči v življenje. Na eni strani to preprečuje zaščitniška drža staršev, na drugi lagodno življenje otrok, ki so ga večinoma deležni v družinskem okolju. Iz tega je težko izstopiti in se sam spoprijeti z življenjem. Ob tem si mnogi želijo vnaprej zagotoviti varnost in zanesljivost, kar danes ne gre. Nič več ne pustimo življenju, da bi nas presenečalo. Če si ne upamo tvegati in iti z zaupanjem v svet, se je težko osamosvojiti. To danes mladim manjka.

Želja po sprejetosti v družbi je želja vseh mladih, ne le slepe junakinje vaše knjige. Kaj jim sporočate s to knjigo?

Vsi smo na isti barki, mogoče se kdo zaradi mozoljev bolj obremenjuje, kot sem se sama

kadarkoli, ker sem brez vida. Vsi si želimo osnovno spoštovanje. Odpreti sem želela tudi nekatera vprašanja, ki se jih v družbi ne dotikamo. Imamo se za sprejemajočo družbo, kjer ima vsak pravico biti enakovreden, spoštovan, po drugi strani smo pod krinko te enakopravnosti zakopali mnoge predsodke, ki še vedno so. Načeloma smo odprti do drugačnih, a ko se to dotakne našega srca, je drugače. To sporočilo knjige mnoge zbode, jim potrka na vest, se zamislijo in se vprašajo o svojih predsodkih. Zato je fino, da ne gre za neko filozofiranje o tem, ampak za zgodbo, ki temelji na resničnih dogodkih. Nič takšnega ni v knjigi, kar se ne bi komu že zgodilo.

Sicer nisem izhajala iz zgodbe. Najprej sem imela v glavi sporočila, ki jih želim prenesti. Povedati sem želela, kako slepi živimo, kako uporabljamo palico, kako se sami spopadamo s svojo drugačnostjo in kako se na to odziva okolica. Del je namenjen temu, kako slepota vpliva na celo družino, del pa

predsodkom družbe, ki sem jih postavila v okvir zgodbe o razmerju med slepo Saro in videčim Matjažem.

Ste s končanjem študija in z nalogami, ki ste jih opravljali in jih še, želeli dokazovati, da zmorete enako kot videči?

Mogoče je bilo v nekem obdobju res to, da moram nekaj dokazati, a sem kmalu ugotovila, da je to nesmisel. Tisti, ki me sprejemajo, me bodo sprejeli tudi brez mojih dosežkov in uspehov. Nekaterim pa lahko dokažem, da vse to zmorem, in še ne bodo verjeli, da je res tako.

Kakšen je sicer položaj slepih pri nas?

Sem ena tistih, ki zagovarjam, da najprej pogledamo, kaj lahko mi družbi damo, in potem bomo ugotovili, kaj še potrebujemo in nam bo družba to vrnila. Pri nas je glede pravic dobro poskrbljeno za invalide, a se bojim, da gre veliko denarja v vreče, ki nikoli ne pridejo do pravih uporabnikov, da se zmeče veliko denarja v projekte, ki nam ne pomagajo. Zato sem zagovornica tega, da bi moral denar dodeliti invalidom v obliki napotnic. Invalidi bi nato to pravico uveljavili pri ponudniku neke storitve in ne da se po organizacijah deli pogača, ne glede na to, kaj nato te organizacije naredijo s tem. Je pa res, da je vsaka pravica lahko spodbuda in pomoč, lahko pa je tudi ravno nasprotno. Osebo asistenco slepi zelo potrebujemo, a če bo zato človek postal manj samostojen in nespodbujen, da bi sam nekaj naredil, smo zgrešili cilj.

Zadnja leta pomagate drugim pri duhovni in osebni rasti. Kdo pa vam pomaga, ko potrebujete pogovor, nasvet?

Res je, če hočeš dajati drugim, moraš tudi zase poskrbeti. Imam človeka, duhovnega spremljevalca, h kateremu grem enkrat mesečno na klop, da mi pomaga kakšno stvar pretehtati, presoditi, sicer imam podporo v krogu družine, prijateljev. Tudi v molitvi veliko stvari predelam.

Vam je vera pomagala, da ste se sprijaznili s slepoto?

Ne bi rekla, da sem se zaradi vere nehala spraševati o svoji slepoti, ampak me je vera usmerila, da sem v tem začela iskati druge vrednosti, ki jih svet ne vidi. Usmerjeni smo v tisto, kar se vidi, kar je uspešno, pogosto pa zanemarimo notranji duhovni del. S pomočjo vere sem spoznala smisel in vrednost svojega življenja, kljub temu da ne vidim. Nisem gledala na svojo invalidnost le skozi oči tega sveta, ampak skozi drugo dimenzijo, ki ne gleda le na človekovo telo. Moje življenje je vredno veliko, ker je pač življenje, tako kot življenje vsakega.

Težav nimamo samo invalidi, saj večina meri svoje dostojanstvo po uspehih in po tem, kako jih ljudje gledajo. Mladi danes iščejo odgovore o tem, ali so dovolj dobri in ali so vredni življenja ter ljubezni, in te odgovore iščejo zunaj sebe. Nekdo bo dobil to pozornost in ljubezen, a če ju ne bo dobil, ne pomeni, da je njegovo življenje manj vredno. Vera je pri tem, da spoštuje vsako človeško življenje, lahko v pomoč.

Foto: osebni arhiv

»Prepuščam se življenju, ne delam konkretnih načrtov. Vsako pričakovanje, ki si ga postaviš, povzroči frustracije, če ni izpolnjeno. Slediti je treba življenju in kar prinese, sprejeti ter narediti največ, kar se da iz tega.«

Jaka Hliš, fant tisočerih obrazov in talentov

Civiliziran divjak s kitaro in z »motorko«

24-letni Jaka Hliš iz Paneč v občini Laško je preprosto zaljubljen v življenje. »V življenju uživam, prepuščam se toku in izkoriščam priložnosti. Res se imam dobro. Srečen sem. Vsakdo, ki mi stopi na pot, mi polepša delček življenja. Iz teh delčkov bom v zrelih letih zagotovo lahko sestavil zanimivo sliko,« s širokim nasmehom pove mladenič, ki si je začel lani utirati pot na slovensko glasbeno sceno. Minulo pomlad je izdal prvo avtorsko skladbo, konec leta se je pogumno podal v lov za nastop na Emi, slovenskem izboru za pesem Evrovizije. Uspešno je preskočil predtekmovanje in se uvrstil med štirinajst »frišnih« finalistov.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Jaka Hliš je kitarist, pevec, vsestranski športnik in vzoren študent predšolske vzgoje. Širši javnosti se je kot kantavtor predstavil maja lani, ko je izdal glasbeni prvenec Le v mislih. Kot pravi, ga glasba spremlja že od nekdaj in zanj predstavlja pravo barvno paleto komunikacijskih sredstev. »Glasba mi pomeni način razmišljanja, dojenja in izražanja. Zato pišem to, kar se mi dogaja,« pravi. Dogodke in občutke, ki so se v njem zbirali od srednješolskih dni, je popisal v prvi

in sodelovanje se je začelo,« pravi Jaka, ki meni, da se v življenju vse zgodi ob pravem času, zato se rad prepusti toku.

Že za prvo skladbo je Jaka posnel tudi videospot, v katerem je združil številne konjičke. Je namreč velik ljubitelj narave in športa, ob čemer je tudi adrenalinski zanesenjak. Družbo pri petju in igri mu je v njegovem prvem videospotu delala pevka Samantha Maya. S tem mu je vrnila uslugo. Jaka je namreč nastopil v videospotu za njen glasbeni prvenec.

»Do srednje šole nisem poznal not in notnega zapisa. Tega sem se naučil pri predmetu predšolske vzgoje, ki zajema tudi učenje glasbene teorije in osnov klavirja. Sodeloval sem tudi v fantovski vokalni zasedbi Favoza, kjer sem prav tako spoznaval notni zapis. V srednji šoli sem se prvič preizkusil tudi v različnih solističnih točkah in zasedbah. Nato sem nadaljeval še v Akademskem pevskem zboru Maribor. Vse to je gradilo mojo glasbeno kariero in doprineslo k evoluciji civiliziranega divjaka.«

skladbi, ki je, kot pravi, nastala zelo spontano in hitro. »Ob enih zjutraj sem sedel na kavču s kitaro v roki, ko mi je v misli šinilo besedilo in so prsti sami od sebe začeli brenkati melodijo. Tako je pesem nastala v dvajsetih minutah.«

Pri končni podobi Jakove prve skladbe so sodelovali njegovi glasbeni prijatelji Matic Dokler, Anže Završnik, Goran Sarijaš in brat Miha Hliš. Skladbo je Jaka v svet poslal s pomočjo producenta Alexa Volaska, ki ga je spoznal na pobudo glasbene prijateljice. »Predlagala je, da bi sodeloval z njim, zato sem ga poklical. Hitro sva se »poštekal«

Sam svoje sreče krojač

S skladbo s takšnim naslovom si je vsestranski mladenič že priigran nastop v drugem delu tekmovanja za Emo freš, kjer se predstavljajo še neveljavljeni slovenski glasbeniki. »Tudi ta skladba je nastala precej nenačrtovano in hitro. Najprej sem na podlagi izkušenj in spoznanj napisal besedilo, ki sem ga kasneje uglasbil. Pri tem so mi pomagali izkušeni glasbeni prijatelji.« Najprej o prijavi na Emo freš niso razmišljali, to je sicer bila Jakova tiha želja, a je najprej menil, da morda čas še ni pravi. Mnenje izkušenega producenta Volaska je nato pretehtalo,

Jaka Hliš je kitarist, pevec, vsestranski športnik in vzoren študent predšolske vzgoje. Širši javnosti se je kot kantavtor predstavil maja lani, ko je izdal glasbeni prvenec Le v mislih. Glasba ga spremlja že od malih nog in zanj predstavlja barvno paleto komunikacijskih sredstev. Sam sebe imenuje civiliziran divjak. Je ubijalec stereotipov, ki ne obsoja na podlagi govoric. Pravi, da ga ni strah mnenja drugih, svojo življenjsko filozofijo gradi na spoštovanju. To je zanj ključno. Brez zadržkov pove, da ne glede na to, kaj, koliko in kako delaš, se vedno najdejo ljudje, ki v tebi vidijo negativno. Reče jim nergači. Kot še pravi, je treba biti pri izbiri besed in dejanj zelo previden, da se sami ne znajdemo v tej vlogi.

skupaj so skladbo dodelali in oddali prijavo.

Ker Jaka verjame, da se vse v življenju zgodi z namenom in da vse pride ob svojem času, pretiranih pričakovanj ni imel, a je bil kljub temu nekoliko živčen, preden je dobil potrditev, da je izbran. V prvem krogu, kjer je veliko odvisno tako

od sreče kot od podpore prijateljev in okolice, ki mlade glasbenike spremlja, se je pomiril z vokalno skupino deklet Ain't Harmony, ki je pred tem navdušila v letošnji sezoni oddaje Slovenija ima talent. »Ko sem videl, s kom sem v paru, sem se že nekako sprijaznil, da se bo to potovanje na tej točki končalo. A se

Jaka Hliš se je s skladbo Svoje sreče krojač uvrstil v drugi del tekmovanja Ema freš, v katerem se bo štirinajst finalistov pomerilo v dveh televizijskih oddajah, ki bodo na sporedu januarja na Televiziji Slovenija. Iz vsake oddaje se bosta po dve skladbi uvrstili v osrednji izbor Ema 2022. Eno bo izbralo občinstvo s telefonskim glasovanjem, drugo strokovna žirija. Štirje finalisti se bodo tako uvrstili v izbor Ema 2022, kjer se jim bo pridružilo še šestnajst že uveljavljenih glasbenikov.

je izkazalo, da je podpore veliko. Za kar sem seveda neizmerno hvaležen,« pravi Jaka, ki nima velikih pričakovanj glede nadaljnje uvrstitve, a se vsega, kar ga čaka v prihodnjih dneh in tednih, neizmerno veseli. »Jasno je, da bi bil nastopa na Emi izjemno vesel. Najpomembneje je, da se celotna ekipa, ki pri tem projektu stoji za mano, zelo zabava. To

»Glasba mi predstavlja način razmišljanja, dojenja in sporočanja. Je neke vrste jezik, s katerim se najlažje sporazumevam.«

je ne nazadnje tudi bistvo vsega. Da se imamo dobro.«

Glasbeni samouk

Da je Jaka resnično sam svoje sreče kovač, dokazuje tudi s tem, da večino stvari pri nastajanju končne podobe skladbe naredi sam. »Sam spišem besedilo in glasbeni okvir, nato ideje z veseljem prepustim glasbenim mojstrom, da skupaj naredimo to, kar na koncu tudi slišimo,« razlaga.

Zanimivo je, da se je igranja na kitaro učil sam. Kot pravi, nikoli ni obiskoval glasbene šole. A je bilo vse njegovo otroštvo prežeto z glasbo in s petjem. Že v osnovni šoli se je pridružil zboru in se tako kalil v zborovskem petju. V srednji šoli, obiskoval je program predšolske vzgoje na Gimnaziji Celje – Center, se je preizkušal tudi v solističnih točkah, nastopal je v različnih zasedbah. Tudi ko se je »preselil« na fakulteto, je še naprej prepeval, takrat v Akademskem pevskem zboru Maribor. »Vse to je gradilo mojo glasbeno kariero in mene kot osebnost,« pravi.

Čeprav ni bil deležen poglobljene teoretične glasbene vzgoje, se je v srednji šoli naučil osnov, ki mu omogočajo glasbeno ustvarjanje. »Do srednje šole nisem poznal not

Na srednješolske dni ga veže zelo veliko srečnih spominov. Ne nazadnje se je takrat začela pisati njegova solistična kariera.

Včasih rad kitaro zamenja tudi za motorno žago. (Foto: osebni arhiv)

»Rad rečem, da sta poleg zime in poletja pomlad in jesen moja najljubša letna časa.«

in notnega zapisa. Tega sem se naučil pri predmetu predšolske vzgoje, ki zajema tudi učenje glasbene teorije in osnov klavirja. Sodeloval sem tudi v fantovski vokalni zasedbi Favoz, kjer sem prav tako spoznaval notne zapise. In ponovno se je izkazalo, da vse v življenju pride ob pravem času. Je pa treba biti takrat pripravljen in to zgrabiti.«

Ne le glasba, tudi dramska igra in igranje vlog na splošno sta nekaj, kar ga zanima in veseli. Tako je bil v preteklosti član ljubiteljskega gledališča Razbor pod odrom, danes igralški talent izkorišča v najrazličnejših promocijskih videih in predvsem glasbenih videospotih. Decembra si z največjim veseljem nadene plašče dobrih mož in se druži z otroki v vrtcih, šolah in podjetjih ter na prireditvah, kamor ga povabijo.

Družina kot temelj uspeha

Jaka izhaja iz delavne družine s štirimi otroki. Za vse izkušnje, ki jih je pridobil v njenem varnem zavetju, ji je izjemno hvaležen. Družina mu predstavlja osnovno celico, iz katere se vse razvije. »Živel smo v naravnem, kmečkem okolju in tako smo otroci imeli že od ranega otroštva pristen stik z naravo ter različnimi kmečkimi opravili. Delali smo na travniku, v gozdu, na polju in skrbeli za živali. Ob tem sta starša vedno našla čas in denar, da sta nam omogočila tudi spoznavanje različnih športov, kar za tisti čas in predvsem okolje ni bilo povsem navadno,« s ponosom in spoštovanjem govori o svoji družini. »Starša sta poskrbela, da smo imeli otroci vsako leto stik z morjem, z vodnimi športi in

»Vsi smo v osnovi divjaki, družba nas je civilizirala. Nekateri imajo v sebi več odstotkov civiliziranega, drugi malo manj. Se pa to ves čas spreminja. Tudi sam ne vem vedno, na kateri strani zares sem.«

s pridihom slane vode. In z vsemi dejavnostmi, ki sodijo zraven. Naše počitnice so bile vedno zelo pestre in dinamične,« še pove in dod, da tudi pozimi niso ravno počivali. »V vseh letnih časih sta nam skušala prikazati in omogočiti najlepše. Še vedno rad rečem, da sta poleg zime in poletja pomlad in jesen moja najljubša letna časa,« pove v smehu in hiti razlagati, da smo Slovenci lahko srečni, ker živimo na tako raznolikem ozemlju, ki nam omogoča spoznavanje vseh plasti narave.

Zdrav in razgiban način življenja mu je bil tako rekoč položen v zibelko in temu je sledil tudi v času odrasčanja. Šport mu, kot pravi, predstavlja zdrav način življenja, zato se je vanj usmerjal, kolikor mu je le dopuščal raznolik življenjski slog. »Velikokrat sem zato združeval vzdržljivostne vaje z delom na domačih tleh in fitnes enačil z delom v gozdu – ker mi je delo v gozdu zabavno, sem združil prijetno s koristnim.«

Družina je bila vedno njegov steb, osnova, kjer je razvijal in vsrkaval znanje. Predvsem se je naučil spoštovanja. Sebe in drugih. In to je ena največjih vrednot, ki ji skuša slediti na vsakem koraku.

Športnik in učitelj

Čeprav se ni nikoli posebej usmeril v posamičen šport, se je razvil v

Jaka je prepričan, da je treba v življenju sprejeti, kar je človeku ponujeno, in iz tega narediti kar največ.

vsestranskega športnika. Tako se je kar nekaj časa poigral z mislijo, da bi študij nadaljeval na fakulteti za šport, a je na koncu sledil družinski tradiciji – poleg mame sta na to pot že pred njim zakorakala tudi oba brata in sestra – in se odločil za študij predšolske vzgoje. Čeprav med malčki neizmerno uživa, si želi to področje najprej dobro raziskati. Morda uvesti tudi nove pristope za delo v vrtcih. Posebej blizu mu je

metoda montessori, ki bi jo želel preplesti s programi javnih vrtcev. »Gre za vpeljavo metode, ne ideologije,« poudarja. To bo skušal utemeljiti in predstaviti tudi v magistrski nalogi, ki jo že pridno piše. Čeprav si redko postavlja časovno omejene cilje, si letos vendarle želi uspešno končati magistrski študij.

Ker športa ni želel kar tako opustiti, je med dodiplomskim študijem opravil izpite za učitelja smučanja in plavanja ter postal inštruktor in reševalec v adrenalinskem parku. »Gre za odlično službo, ki je hkrati moja zabava in odlično raziskovalno področje,« pravi. »Otrokom bi rad pokazal, da je športni način življenja dober. Če se ukvarjaš s športom, svet vidiš drugače. Imam občutek, da tako svobodneje diham.«

Pri otrocih ga navdihuje predvsem pristna iskrenost, ki jo ljudje z odrasčanjem izgubljam. »Verjetno smo se že vsi znašli v zagati, kako nekemu povedati manj prijetno stvar. Otroci se s tem ne obremenjujejo. Povsem brez skritih namenov te zanjo tudi pokritizirajo. Ko pohvalijo, je to tako srčno, preprosto in nezaigrano, da človeka preprosto dvigne v nebo.«

Vsako delo je častno

Da Jaka Hliš ni povsem vsakdanji mladenič, dokazuje tudi s projek-

Uživa v igri vlog. V prazničnem decembru se pogosto odene v ogrinjalo enega od dobrih mož. Tudi tako med ljudi, predvsem pa med otroke, širi dobro voljo in pozitiven odnos do življenja. (Foto: Andraž Purg - GrupA)

tom, ki se ga je lotil pred leti. Želel se je namreč preizkusiti v čim več različnih poklicih. Izkušnje je nabiral z opravljanjem najrazličnejših del. Tako je že bil smetar, cestni delavec, voznik šolarjev, animator na izletih, spoprijel se je s pisarniškim in z računovodskim delom ter delom v turistični agenciji. Delal je že tudi kot vzgojitelj, natak, delavec na plaži, električar, oskrbovalec s surovinami, smučarski učitelj, inštruktor in reševalec v adrenalinskem parku.

In zakaj se je preizkusil v toliko vlogah? »Želel sem spoznavati miselne procese različnih okolij in družb ter jih nato v svoji luči s pozitivno noto predstavljati okoličnic in jih povezovati. Ker sem se imel priložnost vživeti v vse te poklice in različne situacije, jih še bolj cenim. Vem, kaj posame-

znik v neki situaciji doživlja, in mu, ko sem na nasprotni strani, kot stranka na primer, namerno ne otežujem življenja,« pove in dod, da je od nekdaj rad opazoval okolico ter ljudi okoli sebe. Rad je opazoval tudi odnose med ljudmi v različnih okoljih in situacijah. »Že iz opazovanja in spremljanja

»Grem, kamor me veselje pelje, in priložnosti se same ponujajo, jaz jih le izkoristim.«

odnosa med ljudmi črpam dobro in slabo. Ko opazujem ljudi, kako se sporazumevajo in kako v določenih primerih reagirajo, vidim, kaj želim in česa ne, kakšen želim biti sam in kakšen nikakor ne želim postati.«

Zelo dragocene so bile, kot ob tem še pravi, trimesečne izkušnje pri delu v slovenskem kampu v Franciji. Tja ga je gnala predvsem želja, da bi spoznal in preizkusil šport, ki ga do takrat še ni, deskanje na valovih. Kot ljubitelj adrenalina je novo dejavnost hitro osvojil in jo tudi vzljubil. Ne le bogatejši za novo športno znanje, domov se je vrnil tudi z neprecenljivimi življenjskimi izkušnjami.

Uživa na vsakem koraku

Sam sebe je že pred časom poimenoval civiliziran divjak. »Vsi smo v osnovi divjaki, družba nas je civilizirala. Nekateri imajo v sebi več odstotkov civiliziranega, drugi malo manj. Se pa to ves čas spreminja. Tudi sam ne vem vedno, na kateri strani zares sem.«

Je človek, ki ima rad življenje in vse, kar to prinaša. Jaka na vse, kar mu življenje nameni, gleda kot na priložnost, kot na doprinos v procesu razvoja. »Negativnih stvari ne moreš izbrisati, lahko jih pretvoriš v doprinos. Trudim se, da na stvari gledam s te perspektive, in tako je vse, česar se lotevam, prijetno ali izkušnja.«

Ker verjame, da se vse zgodi z razlogom in ob pravem času, si ne zastavlja preveč ciljev, sploh ne dolgoročnih. V vsak dan stopi spontano in nasmevano. »Seveda si želim, da bi nam uspel preboj na Emo, a to ni cilj, najpomembnejše je, da se bomo vsi na tej poti zabavali,« zaključuje.

Foto: SHERPA in osebni arhiv

Ravno ob pravem času je spoznal producenta Alexa Volaska. »Njegov slog in način dela sta mi bila že prej zelo všeč. Ko mi je glasbena prijateljica dejala, da bi res moral sodelovati z njim, sem ga poklical. Takoj sva se ujela in kmalu ustvarila prvi izdelek, mojo prvo avtorsko skladbo. Povsem akustično, brez elektronskih učinkov, z glasbili v živo. Z rezultatom sva bila oba zadovoljna in razumljivo je, da še naprej sodelujeva.«

Goga in Roman Fonda

Družinski preplet fotografije in glasbe

Ure in ure bi lahko človek sedel v njegovi družbi in poslušal zanimive zgodbe ter anekdote iz njegovega življenja, tako fotografskega, glasbenega kot zasebnega. A žal je za vse premalo prostora na teh straneh. Roman Fonda, priznan celjski fotograf in glasbenik, pravi, da je vedno užival pri svojem delu in da ga ne bi zamenjal. Razgibano in pestro fotografsko delo je dopolnjeval z glasbenim udejstvovanjem in v obeh vlogah spoznal ogromno ljudi, doživel marsikaj, tudi tragične preizkušnje, a je ostal pozitivno naravnan. Zadnjega četrto stoletja, odkar je v njegovo življenje vstopila Goga, se fotografskih in glasbenih projektov lotevata skupaj. V družinskem podjetju marsikdaj priskočita na pomoč tudi njuna sinova Troy in Jan, ki poklicno sicer iščeta svoje poti, a se z navdušenjem nad glasbo nista izneverila družinski tradiciji.

TATJANA CVIRN

»Živeli smo med Šoštanjem, kjer je imela mama posestvo, in Gomilskim, kjer je imel oče gostilno. Imel sem dva domova,« se spominja Roman Fonda. V Celje se je družina priselila, ko je hodil v osmi razred osnovne šole. »Najprej sem šel v srednjo tehnično šolo, a me je vleklo na področje glasbe in sem končal srednjo glasbeno.« Učil se je trobento. Zanj in za džez se je navdušil že pri dvanajstih letih, ko ga je oče peljal na koncert svetovno znanega trobentača Louisa Armstronga, ki je nastopil v Ljubljani. Tudi oče je bil glasbenik, študiral je na Dunaju, zato podpore za tovrstno udejstvovanje ni manjkalo. Oče je »kriv« tudi za Romanovo navdušenje nad fotografijo, saj mu je kot najstniku kupil prvi fotoaparati Leica. »Začel sem fotografirati v Šoštanju in še danes imam nekaj fotografij iz tistega časa. Razvijati jih še nisem znal in sem filme nosil v fo-

vođenje, da ne bo razpadel. Tudi meni bi bilo žal, če tradicije ne bi nadaljeval. Že prej sem bil rezervni dirigent in tako sem prevzel vodenje Žab in tako deset let že delujemo tako.«

Roman je pritegnil v big band več mlajših šolanih glasbenikov, navdušenih za džez, ki so tudi odlični solisti. To daje orkestru posebno kakovost, kar se kaže na koncertih, božično-novoletni je že tradicionalen. Omeniti je treba tudi letni koncert v lapidariju OKC. Na koncertih so se z orkestrom vedno predstavili tudi priznani slovenski vokalisti in instrumentalisti.

Najboljša služba na svetu

Nekaj časa je Roman učil trobento v glasbeni šoli v Šentjurju, bil je celo receptor v hotelu Celeia, nato je dobil službo v takratnem celjskem zavodu za spomeniško varstvo. »Potrebovali so nekoga, ki bi fotografiral stavbe

Roman: »Digitalnim fotografom je danes veliko lažje. Mene je bilo vedno malo strah, kaj bo nastalo po razvijanju zlasti diapozitivov, kjer si nisem mogel privoščiti celega kupa posnetkov.«

tostudio v Šoštanj. Ker sem bil tako navdušen, so me med počitnicami v tem studiu sprejeli na prakso. Lahko sem sušil in obrezoval fotografije in to mi je bilo zelo všeč,« se spominja.

Žabja zgodba

V času glasbenega šolanja si je denar služil z igranjem v različnih zasedbah doma in v tujini. Tudi v priljubljeni celjski zasedbi Syncope je igral nekaj časa. Leta 1971 je Vendelin Videc, dirigent legendarnega Celjskega plesnega orkestra Žabe, Romana povabil k sodelovanju. »Žabe so bile ustanovljene marca 1946, mesec dni za tem, ko sem se se rodil,« pravi Roman, ki v tem vidi nekaj simbolike.

Orkester so po drugi svetovni vojni ustanovili ljubitelji ameriškega swinga, česar v tistih časih oblast ni odobraval. Žabe so tako delovale do leta 1963, nato sta nastali dve manjši zasedbi. Videc, prvi dirigent Žab, je čez nekaj let spet zbral glasbenike in povabil tudi Romana Fondo, saj je znal poleg trobente igrati tudi klavir in še nekaj drugih glasbil, ki se jih je naučil med igranjem v različnih zasedbah.

Člani big banda so se menjavali, veliko glasbenikov je dobilo izkušnje, saj so v orkestru delali vedno bolj resno. Tudi dirigentov je bilo več, za Vidcem je prišel Norbert Drugovčič in nato Edi Goršič, nato Franc Kapus in Lojze Krajncan ter spet Goršič in Tomaž Grintal ter Klemen Repe. Roman je kot predsednik zasedbe moral poskrbeti za marsikaj, tudi za novega dirigenta, ko je Repe odšel. »Povabil sem Celjana, trobentača Davida Jarha, ki je orkester vodil pet let. Denarja je bilo žal vedno manj in David ni mogel zastopati prihajati iz Ljubljane na vaje in koncerte. Dve leti orkester ni veliko igral in kazalo je, da bo nehal delovati. Fantje so me prosili, naj sam prevzamem njegovo

kulturne dediščine za dokumentacijo zavoda, potem ko je mojster črno-bele fotografije Viktor Berk odšel delat v muzej. Ravnatelj zavoda je bil Ivan Stopar, vrhunski strokovnjak za gradove. Potem ko je preizkusil moje znanje, sem dobil službo in to je bila najboljša služba na svetu. Imel sem temnico in vse aparature, hodil sem na teren in fotografiral gradove, cerkve Osem let sem delal za zavod.«

To so bila tudi leta učenja, priznava. »Stopar je obvladal fotografijo in pogosto ni bil zadovoljen z mojim izdelkom, moral sem ponavljati in popravljati. Grajski zid se je meni zdel ves enak, on pa je hotel, da se vidita nov in stari del ... Nobena fotografska šola mi ne bi dala takšnega znanja,« priznava.

Tista leta je Fonda že začel fotografirati za nekatera najbolj priznana podjetja tistega časa, ki so potrebovala kataloge in reklamne fotografije za svoje izdelke. Posla je bilo vedno več in ugotovil je, da lahko živi od tega. Vmes se je izobraževal v Avstriji v fotografskem studiu, kjer se je o komercialni fotografiji veliko naučil. »Pripravljal sem kataloge za številna takrat najbolj znana podjetja, kot so bila Kovinotehna, Toper, Ekroj, Lisca, Mont, Jutranjka, Tovarna nogavic Polzela, Pivovarna

Praznična družinska fotografija. Člani družine Fonda so zelo povezani in se radi družijo.

Goga: »Eni morajo v šolo, da se naučijo o fotografiji. Meni tega ni bilo treba, imela sem srečo, da ima Roman toliko izkušenj, da mi ni bilo treba iskati nekoga, ki bi mi to razložil. Sicer sem vpisana v Zagrebu v fotografsko šolo in enkrat jo bom tudi končala.«

Roman Fonda je Gogo pogosto uporabil za model na komercialnih fotografijah. Sicer pa je ponosen tudi na serijo fotografij Tita, ki jih je lahko posnel kot eden od ekskluzivnih fotografov leta 1978 v Ljubljani.

re tudi zgodovinski arhiv. »Nekdanji direktor arhiva Rudolf Koželj mi je pomagal do prostorov. Prenoviti sem moral vse, uredil sem si atelje ter v njem preživel skoraj trideset let. V kleti stavbe sem imel še velik studio. Ko je bilo odprtje, smo imeli celo z Novim tednikom zaključek akcije izbora naj fotografije, kjer sem bil pokrovitelj in sem podaril nagrade.«

Muza, sodelavka, ustvarjalka

Zadnja leta deluje Foto Fonda, Color studio, nasproti upravne enote. Ukvarja se z marketinško fotografijo in videoprodukcijo ter tudi z umetniško fotografijo. V studiu boste pogosto srečali **Gogo Fonda**, Romanovo ženo, ki je leta 1995 prišla v Celje iz Hercegovine. V rodni Čaplini je končala srednjo turistično in še hotelirsko šolo. »V šoli mi je bilo lepo,« pravi, verjetno pa je računala, da bo tako lažje našla službo. A po vojni v

njenih krajih ni bilo veliko možnosti. »Delala sem pri fotografu in moji starši, ki so poznali Romana, so se dogovorili, da bom šla delat k njemu v Celje,« se spominja Goga, ki je tudi sama rada fotografirala, imela je nekaj fotografskega znanja, a pri strogem učitelju Romanu ni bilo preprosto. Roman je imel veliko znanja in tudi pri nakupu najboljše opreme ni nikoli varčeval.

Ob delu v ateljeju se je morala naučiti še slovenščino, saj ni znala niti besede. »Ima dober posluš za jezik, malo sem ji pomagal pri učenju in izpit je opravila 97-odstotno,« se spominja Roman.

V Celju je imela ob Romanovem delu ogromno možnosti, da se je pojavljala kot fotomodel v najrazličnejših prosojnih, na plakatih za izdelke različnih podjetij. Postala je njegova fotografska muza, prepoznavna na številnih fotografijah, kar ob njeni lepoti in fotogeničnosti ni bilo težko.

A počasi je začela graditi tudi svojo fotografsko kariero in zadnja leta stoji predvsem za fotoaparatom in ne več pred njim. Že kot otrok je rada risala

Trio Fonda igra džez. Z leve: Jan, Roman in Troy (Foto: Goga Fonda)

Solisti na enem od nastopov s Celjskim plesnim orkestrom Žabe (Foto: Goga Fonda)

portrete in danes jih lahko ustvarja s pomočjo fotoaparata. Uživa pri fotografiranju družin, otrok, nosečnic ... Najbolj pri srcu ji je sodobna »boudoir« fotografija, kjer z Romanom ustvarjata intimne umetniške izdelke z erotično noto. Ti so zadnja leta vedno bolj priljubljeni med ženskami, ki si upajo preizkusiti nekaj drugačnega. Fotografije posnamejo zase ali za darilo svojemu partnerju. Goga je imela lani uspešno razstavo

tovrstnih odkrito-zakritih fotografij v celjski knjižnici.

Družina je prva

Ure skupnega dela so povezale Gogo in Romana, zato je njun odnos delodajalca in sodelavke počasi prerasel v partnerstvo. Zaradi razlike v letih – Roman v šali reče, da sta nekaj mesecev narazen – so jima napovedovali le kratko romanco, a po petih letih skupnega življenja sta se poro-

čila in sta še vedno skupaj. Šest otrok sicer nimata, kot je želela Goga, sta pa ponosna na devetnajstletnega Troya in šestnajstletnega Jana. Prvi študira matematiko, naravoslovje in informacijske vede v Kopru, drugi je dijak srednje medijske šole v Celju. Starejši pomaga pri videomontaži, saj se v domačem podjetju ukvarjajo tudi z video produkcijo. Mlajši sin obvlada že vrsto stvari na računalniku in pomaga pri delu. Oba sta tudi glasbenika in

igrata pri Žabah, Jan klarinet, Troy saksofon, iz česar ima opravljeno tudi srednjo stopnjo izobraževanja.

Doma sta bila ves čas v glasbenem okolju, saj je Roman veliko poslušal džez in vabil, kar je bila spodbuda tudi za sinova. Skupaj so lahko zaintrigirani, ko sta znala že malo več. Troy je že pri devetih letih nastopil z Žabami na božičnem koncertu in brezhibno odigral solo v skladbi Zemlja pleše na majhnem saksofonu skupaj

s samimi vrhunskimi glasbeniki. Na vprašanje, ali ga je bilo kaj strah, je odgovoril, da ne, saj je bilo v dvorani samo petsto ljudi ...

Kot dijak je bil uspešen na tekmovanjih, a se za študij klasičnega saksofona ni odločil, saj mu je bolj pri srcu džez. Zadnje čase se na tem področju izpopolnjuje v Trstu.

Kot družina so zelo povezani in še vedno gredo skupaj na potovanja, počitnice, skupaj preživljajo praznike.

Fotografija v prihodnosti?

Ob skrbi za družino Gogi ni bilo vedno enostavno usklajevati še dela v ateljeju, kjer se izmenjujeta z Romanom. »Srečo imava, da je naš in da sem lahko otroke pripeljala s seboj, saj pogosto nisem imela varstva. Ves čas sta bila zraven in tudi tako spoznala, da ni vse v življenju samo-umevno. Otrokom to danes manjka,« meni Goga, ki je zadnja leta tudi direktorica podjetja, saj se je Roman uradno upokojil, a to ne pomeni, da sedi doma križem rok.

Ob tem ga skrbi, saj je že digitalna fotografija globoko zarezala v to področje, novosti zadnjih let pa grozijo, da sčasoma fotografskih studiev, kot je njihov, ne bo več. Fotografe zadnje dni jezi tudi napoved, da bodo pri nas za dokumente v prihodnje fotografiranje opravljali kar uradniki pri okencih upravnih enot, češ da se bo tako mogoče izogniti poneverbam. »S tem bodo uničili celo vrsto družinskih studiev, ki živijo tudi od fotografiranja za dokumente,« poudarja Roman Fonda, ki meni, da zaposleni v upravnih enotah tega ne bodo zmogli. Kako bodo fotografirali otroke, dojenčke, ki jih je treba najprej zbuditi in upati, da ne bodo kričali?

Kakšna bo torej prihodnost studia Foto Fonda, je težko napovedati. Roman si želi, da bi lahko kdo od sinov živel od te dejavnosti, Goga pravi, naj si izbereta tisto, kar ju veseli. Upa, da bosta sinova pri svojem delu uživala tako, kot sta njuna starša vsa ta leta.

Foto: osebni arhiv

Fotografije Goge Fonda

Amadej Sorčan iz Šentjurja potrebuje dvigalo

Da bi lažje premagoval ovire v življenju

Do stanovanja družine Sorčan iz Hruševca vodijo strme stopnice. Amadej Sorčan, šestošolec s cerebralno paralizo, jih lahko premaga le tako, da ga eden od staršev nese na svojih ramenih. Ker fant pridno raste, ga mama in oče vedno težje prenašata, oba imata že zdaj hude težave s hrbtenico. Da bo lažje odhajal v šolo in se vračal iz nje domov, odšel na sprehod ali se udeležil tečaja angleščine, ki mu je ljuba že od malih nog, potrebuje dvigalo. Terapije, ki jih najstnik nujno potrebuje za ohranjanje gibljivosti, so velik zalogaj za družinski proračun. Zato Občinska zveza prijateljev mladine Šentjur vse ljudi dobrega srca prosi za pomoč. S pomočjo dvigala in ostalih gradbenih posegov želi družini z ramen odvzeti del bremen, s katerimi je večini ljudi prizaneseno.

TINA STRMČNIK

Amadej se je rodil pet tednov pred napovedanim rokom poroda. Ob porodu je utrpel možgansko krvavitev in dihalno stisko. Ob rojstvu so zdravniki ugotovili okužbo dihal, zato so ga takoj premestili na oddelk intenzivne nege na ljubljanski pediatrični kliniki. Teden dni je bil priključen na respirator. Vse to je pustilo posledice. Izkazalo se je, da ima cerebralno paralizo, ki vpliva predvsem na njegove gibalne sposobnosti. Bister in priazen deček, ki ne mara pretirane medijske pozornosti, ne more hoditi. Precej je zmanjšana tudi gibljivost njegovih rok. Za lažje vključevanje v življenje uporablja električni voziček, ki ga lahko upravlja sam.

Nujno potrebuje dvigalo

Ko je bil mlajši, sta ga starša lažje prenašala po stopnicah. Zdaj ko je njun sin najstnik, je to zanj postal velik zalogaj. Zato bo treba dostop do stanovanja in tudi prostore prilagoditi njegovim potrebam. Da bi lažje dostopali do mansarde, so Sorčani najprej premlevali idejo o dvigalu, ki bi bilo nameščeno na stopnicah. A glede na razmere pri njih doma se je

kot najboljša zamisel izkazalo vertikalno dvigalo. »Najbrž nobena hiša ni grajena tako, da ustreza potrebam človeka, ki ne more hoditi. Tako je tudi z našo hišo, staro več kot petdeset let. Zato bomo morali vpeljati še nekatere druge prilagoditve,« je pojasnila Amadejeva mama **Emilija Kladnik Sorčan**.

Selitev v pritličje ni možna, saj tam stanuje Amadejeva babica. Ker je gospa že v letih, stara je 84 let, tudi ona ne more premagovati stopnic. Poleg tega člani družine razumejo, da na jesen življenja spremembe v njenem stanovanju niso primerne, saj potrebuje mir in okolje, ki ga je vajena.

Kmalu z novim vozičkom

Amadej obiskuje šesti razred Osnovne šole Hruševac Šentjur, kjer se mu vsak dan pridruži njegova spremljevalka. Fant se v šoli dobro počuti. Na predmetni stopnji izobraževanja pouku sledi v različnih učilnicah. Da bo imel pri sedenju ustrezno podporo in da se bo izognil težavam s hrbtenico, bo tudi v šoli kmalu začel uporabljati poseben električni voziček. Sprememba vozička narekuje tudi ostale

prilagoditve. Družina je morala kupiti večji avtomobil. Tega bo dala poglobiti, da bo lahko vanj naložila omejen invalidski pripomoček, ki tehta približno sto kilogramov.

Dragocene, a drage terapije

Vsem ljudem s cerebralno paralizo zakonodaja omogoča nekatere oblike terapij. »Vse, kar nam je ponujeno, pridno izkoristimo,« je pojasnila Amadejeva mama. Njen sin enkrat tedensko obiskuje fizioterapijo v Zdravstvenem domu Celje. Če bi bilo možno, bi mu po besedah Emilije Kladnik Sorčan dobro delo še več takšnih terapij.

Vsakega pol leta obiskuje intenzivno terapijo, ki traja tri tedne. Njen cilj je vzdrževanje dečkove mišične mase. Zaradi neuporabe nog namreč moč njegovih mišic slabi. Posledično se pojavljajo skrajšave v sklepih, ki so boleče. Zaradi tega je bil Amadej že operiran. Stroški omenjene terapije brez stroškov prevoza znašajo 1.200 evrov.

Družina mu skuša pomagati še na druge načine in ti so prav tako samoplačniški. Šestošolcu dobro dene plavanje. Enkrat tedensko obiskuje terapijo s konji. »Stroški so seveda drugačni, kot če je otrok zdrav. Da je Amadej doslej lahko obiskoval intenzivne terapije, nam je velikokrat pomagala Občinska zveza prijateljev mladine Šentjur. Ta nam stoji ob strani že nekaj let,« je hvaležno dejala Emilija Kladnik Sorčan. Dodala je, da njen sin redno obiskuje še Univerzitetni rehabilitacijski inštitut RS – Soča, kjer dobiva različne invalidske pri-

»Zaenkrat ga z mozem še nosiva po stopnicah, vendar tega kmalu ne bova več zmogla,« je dejala Emilija Kladnik Sorčan.

Je najmlajši od šestih otrok v družini. Rad bere, se druži s prijatelji in igra računalniške igre. Da se bo s svojim vozičkom lažje podal na prosto, je treba ob družinski hiši urediti dvigalo.

Vsi, ki želijo pomagati Amadeju, lahko svoj prispevek nakažejo na TRR: SI56 0400 1004 8576 037 – sklic 002022 – 01, OZPM Šentjur, Mestni trg 10, 3230 Šentjur.

pomočke. Opornice je že prerasel in kmalu bo moral po nove. Pri razgibavanju nog mu na primer pomaga vožnja s posebnim terapevtskim kolesom.

Rad ima družbo, knjige in igrice

Po sogovorničinih besedah Amadej v družabnem smislu nima težav. »Sošolci ga večinoma poznajo že iz vrta in ga sprejemajo. Mislim, da je med njimi priljubljen, rad ima njihovo družbo. Šolske obveznosti ustrezno opravlja ob pomoči, ki mu pripada z odločbo.« Ob šoli obiskuje ure angleščine, ki je njegovo močno področje že od malih nog, zato ga starša pri tej dejavnosti spodbujata.

Zelo rad ima, ko ga obiščejo njegovi nečaki ali ko se pri njem oglasi kdo od prijateljev in sosedov, da se lahko z njim igra. Pri igri je omejen, pri njej ne more sodelovati tako, kot to lahko

počnejo drugi otroci, a seveda poskuša v okviru svojih zmožnosti. Od malega zelo rad bere. Trenutno sta mu najbližji domišljajska in zgodovinska literatura. Ko je bil mlajši, so ga zelo zanimali dinozavri, ob katerih se je pravzaprav naučil brati. Podobno kot druge otroke njegove starosti ga veseli še igranje računalniških igrice. Manj spreten je pri družabnih namiznih igrah, kjer zaradi slabše gibljivosti rok ne more sodelovati tako, kot bi si želel.

Izpostaviti se ni preprosto

Pobudo, da bi v javnosti objavili zgodbo družine Sorčan in ljudi prosili za pomoč, je dala predsednica Občinske zveze prijateljev mladine Šentjur **Albina Karmuzel**, ki je bila pred upokojitvijo vzgojiteljica in Amadeja pozna že iz vrta. Emilija Kladnik Sorčan je Karmuzlovi za njena prizadevanja hvaležna, čeprav ji ni bilo preprosto sprejeti takšne pomoči. »Vem, da dobrodne organizacije na pomoč priskočijo predvsem ljudem, ki ne morejo plačevati položnic, ali tistim, ki jih je doletela večja nesreča – nepričakovana izguba doma ali kaj podobnega.

Nato mi je predsednica OZPM pojasnila, da zveza pomaga tudi ljudem, ki niso socialno tako zelo šibki, a imajo posebne življenjske okoliščine, s katerimi je drugim prizaneseno. Zato sem se odločila, da bom spregovorila o naši stiski.«

Sprejeti vse, kar prinese življenje

Kljub temu da se Emilija in njen mož Aleksander Sorčan soočata s težko preizkušnjo, vse izzive premagujeta z vedrino. Kdor ju pozna, ve, je njun obraz vedno prijazno nasmejan in da imata za vsakega lepo besedo. Kako jima to uspeva? Pomaga jima prepričanje, da je treba sprejeti okoliščine, ki jih prinese življenje, čeprav so boleče. Ker jima je bil dan otrok v njunih zrelih letih, želita zdaj narediti vse, da bo lahko ob njiju odrasel. »Ne sprašujeva se, zakaj in kako, ne razmišljava, kako bi bilo, če bi bilo drugače. Poleg tega imava sedem vnukov, ki občasno živahno napolnjujejo naš premajhen dom. Osvetlujejo in osmišljajo naše življenje in naše cilje. Vesela sva, da Amadej na svetu ni sam in da ima okoli sebe veliko družino.«

Foto: Andraž Purg – GrupA

Amadej in njegova mama Emilija Kladnik Sorčan pred hruševsko osnovno šolo

Požar uničil dom štiričlanski družini

Orkanski veter požaru dal dodatna krila

Štiričlanski družini **Ograjenšek-Mikolič** lahko pomagate tudi vi. Pri obnovi v požaru povsem uničenega mansardnega stanovanja bo dobrodošel vsak evro. Denar lahko nakažete na račun:

Boris Ograjenšek, Studence 28, Žalec.
TRR: SI56 0400 1008 5911 822.

»Začelo je goreti na eni in nato še na drugi strani hiše. V petnajstih minutah je požar zaradi izjemno močnega vetra zajel celotno zgornje nadstropje.«

Požar je gasilo štirideset gasilcev z devetimi gasilskimi vozili prostovoljnih gasilskih društev Ponikva pri Žalcu, Velika Pirešica, Žalec in Gotovlje. (Foto: GZŽ)

Kako hitro se lahko življenje obrne na glavo, je spoznala štiričlanska družina Ograjenšek iz Studenc pri Ponikvi pri Žalcu. Torek, 4. januarja, bi bil zanjo zgolj še eden v nizu navadnih januarskih dni, če se ne bi kot strela z jasnega v zgornjem nadstropju dvostanovanjske hiše, ki si jo deli s sorodniki, vnel požar, ki je za sabo pustil pravo razdejanje. Sosedje in drugi krajani so Ograjenškovim takoj priskočili na pomoč in postorili najnujnejše. A pot do obnove bo še dolga.

ŠPELA OŽIR

»Odšla sem zakurit in ko sem prišla nazaj v hišo, me je poklical sosed ter rekel, da gori. Začudila sem se in vprašala, kaj gori, nakar sem opazila ogenj. Začelo je goreti na eni in nato še na drugi strani

sedi skušala zajezi požar, pri čemer se je opekla po roki.

Kriva je bila napa

Požar je gasilo štirideset gasilcev z devetimi gasilskimi vozili prostovoljnih gasilskih

bivanje. »Zgoreli so streha, stropi, laminat, pohištvo ...« našteva Mikoličeva, ki ji je uspelo rešiti zgolj nekaj oblačil in družinske albume.

Najprej so mislili, da je požar izbruhnil zaradi saj, a se je kmalu izkazalo, da ni tako. Med ogledom kraja požara so kriminalisti ugotovili, da je zagorelo zaradi preboja električne energije v kuhinjski napi v mansardnem stanovanju. Tujo krivdo za nastanek požara so izključili.

Sosedje in gasilci niso sedeli križem rok. Prizadeti družini so takoj priskočili na pomoč. Prostovoljni gasilci s Ponikve in iz Velike Pirešice so že prvi dan izpraznili povsem uničeno notranjost mansardnega stanovanja in s ponjavami, ki jih je priskrbelo podjetje Petre, zavarovali pogorelo streho. Sosedje in sokrajanji so v akcijo stopili naslednji dan. Krajevna skupnost je zagotovila zabojnik, ki so ga v celoti napolnili s pogorelimi predmeti.

Kako naprej?

Štiričlanska družina želi v najkrajšem možnem času obnoviti streho in hišo na novo prekriti. »Zelo sem hvaležna sosedom, sokrajanom, sorodnikom in gasilcem, ki so nam takoj priskočili na pomoč. Prvi dve noči smo lahko prespali pri sosedih in sorodnikih, prav tako so nam oprali vsa oblačila,« še pravi Urša in dodaja, da bodo do takrat, da bo stanovanje spet primerno za bivanje, začasno nastanjeni pri njenih starših v Zabukovici. Glede na to, da je stanovanje popolnoma uničeno, pot do obnove ne bo lahka. Nekaj bodo prejeli od zavarovalnice, a to zagotovo ne bo dovolj. Krajevna skupnost je v sodelovanju z domačinom Karlom Borovnikom organizirala zbiranje denarja, ki bo družini pri obnovi prišel zelo prav. Vsak evro je namreč več kot dobrodošel, da se bo lahko njihovo življenje čim prej vrnilo v normalne tirnice.

Foto: Andraž Purg – GrupA

V dvostanovanjski hiši živi Boris Ograjenšek z družino v mansardnem stanovanju in njegov brat z družino v spodnjem delu. Na srečo ta ni povsem uničen in je še vedno, kljub vodi, ki je na nekaterih delih pritekla po stenah, primeren za bivanje.

Požar je v celoti uničil mansardno stanovanje, v katerem živi Boris Ograjenšek in Urša Mikolič z otrokoma. (Foto: GZŽ)

Pred Ograjenški je veliko dela. Povsem morajo obnoviti mansardo in ostrešje. Krajevna skupnost je v sodelovanju z domačinom Karlom Borovnikom organizirala zbiranje denarja, ki bo družini pri obnovi prišel zelo prav.

Zahvaljujejo se vsem sokrajanom, ki so jim takoj priskočili na pomoč.

Vrhunska doživetja v rovih

Po poteh prijateljstva, solidarnosti in zaupanja

Muzej premogovništva Slovenije je po nekajtedenskem zaprtju zaradi rednih vzdrževalnih del v torek spet odprl vrata za obiskovalce. Čeprav zdravstvene razmere še vedno krojijo tudi vsak dan pod zemljo, je mogoče v rovih vsaj za trenutek pobegniti od ponorelega sveta in odpotovati v preteklost.

LEA KOMERIČKI KOTNIK

Ob obisku Muzeja premogovništva Slovenije v Velenju, ki je nastal na podlagi dela številnih generacij slovenskih rudarjev, se je treba pripraviti na pustolovščino, kot je še niste doživeli. Svet 160 metrov pod zemljo, ki so ga v preteklosti čutili, v njem delali in živeli številni rudarji, je že več kot dve desetletja.

tji na ogled vsem. Večkrat nagrajen podzemni muzej premogovništva nas vrne v preteklost in razkrije rudarski poklic. Za kratek čas lahko obujemo čevlje rudarjev, se spustimo pod površje zemlje in se podamo na zanimivo pot v nekoč dejavne rove jame Škale, ki so zdaj del muzeja. Med podzemno pustolovščino se naužijemo tudi značilnega vonja po premogu in lesu, se iz oči v oči srečamo z ogromnim strojem in se smejimo ob rudarskem humorju.

V spremstvu vodnikov

»Za letos si predvsem želimo, da bi se razmere umirijo in bi končno tudi v turizmu lahko lažje zadihali. Ob upoštevanju vseh epidemioloških ukrepov pričakujemo več organiziranih in napovedanih skupin šolarjev ter drugih skupin, zaradi katerih tudi ohranjamo premogovniško dediščino. Dogajanje 160 metrov pod zemljo želimo z zanimivimi dogodki približati čim več ljudem, a ne samo obiskovalcem muzeja, ampak tudi različnih prireditelj,« je povedala Tadeja Jegrišnik.

v premogovnik vstopimo povsem enako, kot so vanj vstopali rudarji v prejšnjem stoletju. Oblečeni v rudarska oblačila, površnik in pokriti s čelado se,

opremljeni z rudarsko malico, po Starem jašku iz leta 1888 spustimo v globino. V uri in pol si v podzemnih rovih ogledamo slikovito predstavitev,

kako so rudarji delali nekoč in kakšno je njihovo delo danes. Zgodbo oblikuje osemnajst scen in petnajst lutk rudarjev, ki oživijo s sodobno avdiovi-

zualno opremo. Na podzemnem potepu spoznamo mehanizacijo jamskih prostorov iz zadnjih desetletij razvoja velenjskega premogovnika in se za konec nepozabnega doživetja zapeljemo še s podzemno železnico. Pred vrnitvijo v resničnost si lahko ogledamo še belo garderobo, kjer je predstavljena zbirka razvoja premogovništva in rudarsko stanovanje iz leta 1930.

Kultura, zabava in kulinarika

Pot v premogovniške rove so v zadnjih letih našli številni dogodki. Kulturni, izobraževalni, zabavni in zadnja leta vedno pogostejše tudi kulinariki. »V jamskem delu Muzeja 160 metrov pod zemljo smo organizirali koncert svetovno znane skupine Laibach, v Ligijevem salonu je bil v sodelovanju z največjo spletno stranjo za igranje pokra na svetu PokerStars prvič v Sloveniji organiziran ekstremni turnir pokra, globoko pod površjem so pripravili tudi neprecenljivo kulinariko doživetje z Ano Roš, prejemnico prestižnega naziva najboljša kuharica na svetu. Že nekaj let ustvarjamo tudi odlično petzvezdično turistično doživetje Velenje Underground, ki združuje snovno in nesnovno tehnično

ter kulturno dediščino Šaleške doline ter jo povezuje z vrhunsko lokalno kulinariko. Obiskovalci muzeja za nekaj ur postanejo del rudarskega časovnega stroja, ki jih vrne v zgodovino pridobivanja premoga v dolini.

V najgloblji rudarski jedilnici jih čaka vrhunski štirihodni jedilnik z izbrano vinsko ponudbo ter glasbenimi presenečenji,« razlaga Tadeja Jegrišnik, vodja službe za odnose z javnostmi.

Foto: arhiv PV in ZTŠD

Muzej premogovništva Slovenije je v približno dvajsetih letih delovanja obiskalo več kot pol milijona obiskovalcev iz več kot štiridesetih držav s celega sveta. Muzej je multimedijsko opremljen v slovenskem, nemškem, angleškem, italijanskem in hrvaškem jeziku. Prejel je številna priznanja, med drugim posebno priznanje Evropskega muzejskega foruma, Valvasorjevo priznanje, Fordovo nagrado za ohranjanje tehnične dediščine in zlati grb Mestne občine Velenje.

S spoštovanjem do preteklosti in v sodelovanju z Zavodom za turizem Šaleške doline je muzej premogovništva ustvaril tudi turistični produkt Skrivnosti potopljenih vasi, ki pomaga razkriti povezanost domačinov z velenjskim lignitom. Zgodbo o potopljenih vaseh obiskovalcem na svojevrsten in zanimiv način razkrivajo pripovedovalci globoko pod zemeljskim površjem. Edinstvena pripoved se nadaljuje v zunanjem delu muzeja ter na jezeru, ki je nastalo zaradi premogovništva in kjer udeležence čaka tudi virtualen potop.

Spomin na najgloblji koncert pri nas. Skupina Laibach navduši povsod, tudi pod zemljo.

Velenje Underground je edinstveno kulinarčno podzemno doživetje, ki uresničuje zaveze zelene butične Slovenije za petzvezdična doživetja. Pripravlja ga Zavod za turizem Šaleške doline v sodelovanju z muzejem premogovništva. Obiskovalci se spustijo v jamski del muzeja, kjer v najgloblji evropski jedilnici okusijo »knapovsko« okolje in vrhunske jedi ekipe priznanih kuharskih mojstrov. V muzeju obiskovalce čaka vodnik, ki jih opremi z lučko in s čelado. Po skoku čez kožo, »knapovskem« pozdravu iz kuhinje in rudarskem pozdravu Srečno se z najstarejšim dvigalom v Sloveniji spustijo v rudniški rov na eni najdebelejših plasti premoga na svetu. Ogledajo si najzanimivejše dele podzemlja, ki na presenetljiv način pripovedujejo zgodbo o rudarjenju.

Obiskovalci nato vstopijo v najglobljo jedilnico v Evropi, ki je urejena 160 metrov pod zemljo. Tam jih natakariji in vrhunski kuharji razvajajo z izvirnimi jedmi, ki so jih navdihnile lokalne sestavine in rudarska tradicija. Štajgerjevo južno spremljajo izbrana vina in glasbena animacija. Po kulinarčnem doživetju jih čakajo še razburljiva vožnja s podzemnim vlakom, vrnitev na površje z dvigalom in vstop v rudarsko črno garderobo.

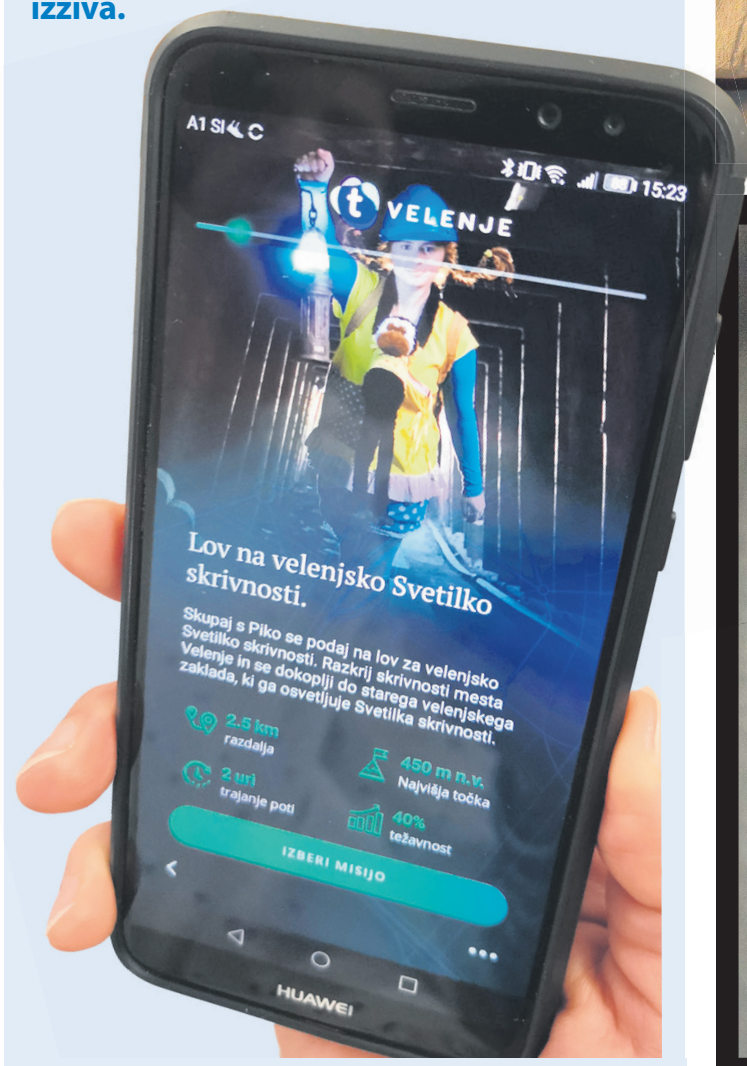

V nekdanjih rudniških rovih so že igrali tudi poker.

160 metrov pod zemljo so izbranci uživali tudi v kuharskih posebnostih kuharske velemejstrice Ane Roš.

Muzej premogovništva Slovenije je tudi del mobilne aplikacije Lov na svetilko skrivnosti. Interaktivna igra omogoča vpogled v svet skrivnostnega Velenja, tudi v premogovniški muzej, ki se predstavlja kot adrenalinska, gastronomska in družinska destinacija, tudi nekoliko skrivnostna. Mobilna aplikacija Lov na svetilko skrivnosti je namenjena družinam z otroki, zato pri premagovanju osemnajstih izzivov pri odkrivanju skrivnostnega Velenja pomaga znana junakinja Pika Nogavička. Dveurna dogodivščina vodi po zanimivih točkah mesta, kjer se odklepajo starodavni izzivi, ki razkrijejo mesto skrite svetilke. Na vsaki točki sta na voljo zanimiva zgodba in galerija slik z navodili ter nasveti za rešitev izziva.

Po poteh rudarjev. Po poteh prijateljstva, tovarištva, solidarnosti in zaupanja.

Vedno več delovnih organizacij zaposlene spodbuja k zdravim izbaram na delovnem mestu. S tem prispevajo k boljšim življenjskim navadam zaposlenih – zdravemu prehranjevanju, redni telesni dejavnosti, prekinjanju sedečega življenjskega sloga ter vzdrževanju zdrave telesne teže. Tako prispevajo k boljšemu zdravju zaposlenih in k njihovi večji storilnosti ter uspešnosti pri delu.

Prehranjevanje med delovnim časom pomembno vpliva na naše počutje in zdravje. Zato je pomembno, da si tudi na delovnem mestu privoščimo zdrav obrok.

Dneva naj ne bi začeli brez zdravega zajtrka. Ta namreč vpliva tudi na storilnost na delovnem mestu, saj naj bi delavci, ki ne zajtrkujejo, slabše opravljali svoje delo.

Na delovnem mestu si lakoto pogosto tešimo z energijsko bogatimi obroki, ki vsebujejo preveč maščob, sladkorja in soli. To lahko vodi k čezmerni telesni teži in drugim kroničnim boleznim.

Zdrav obrok si prinesite s seboj

Pomanjkanje časa naj ne bo izgovor

Po podatkih raziskav se kar polovica odraslih v Sloveniji prehranjuje nezdravo. Še zlasti med ogrožene skupine prebivalcev glede prehranjevalnih navad sodi aktivno delovno prebivalstvo. Premajhen vnos zelenjave, neurejen ritem prehranjevanja, prevelik energijski vnos ter vnos soli in sladkorja po navedbah Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) sodijo med ključne prehranske težave, ki pomembno vplivajo na številne kronične nenalezljive bolezni sodobnega časa.

BOJANA AVGUŠTINČIČ

Marsikdo meni, da v službi nima časa za malico in da mu hiter tempo življenja ne dovoljuje zdravega ter uravnoveženega načina prehranjevanja. A z malo samodiscipline in načrtovanja je tudi to mogoče, pravijo strokovnjaki. Prehranjevanje med delovnim časom namreč pomembno vpliva na naše počutje in zdravje ter zmanjšuje možnost nastanka nesreč pri delu, poudarjajo na NIJZ. Ob tem navajajo, da delavci, ki ne zajtrkujejo, do malice slabo delajo, ker so lačni, po obilni malici pa spet težko opravljajo svoje delo, ker so presiti. Opažajo tudi, da so obroki, ki jih zaužijemo med delom, pogosto energijsko prebogat, vsebujejo preveč maščob, sladkorja in soli, uživanje sladkarij in prigrizkov pa vpliva na to, da čez dan zaužijemo preveč energije, kar vodi v čezmerno telesno težo in druge kronične bolezni. Zato je pomembno, da si tudi na delovnem mestu privoščimo zdrav obrok. Nekaj nasvetov za boljše prehranske izbire na delovnem mestu so pripravili v Zvezi potrošnikov Slovenije (ZPS).

Načrtovanje obrokov

Tudi ritem prehranjevanja je izredno pomemben dejavnik zdravega prehranjevanja, saj lahko že s pravilno časovno razporeditvijo obrokov čez dan zelo veliko naredimo za svoje zdravje in telesno težo, pravijo prehranski strokovnjaki. Veliko ljudi zaradi pomanjkanja časa izpušča glavne obroke, lakoto pa teši s številnimi majhnimi,

a energijsko bogatimi prigrizki, kot so piškoti, čokolada, slano pecivo ... Takšno vedenje ni priporočljivo, saj pogosto vodi do kasnejšega, večernega prenajedanja, pravijo v Zvezi potrošnikov Slovenije. Zato je zelo pomembno, da v osemurnem delovniku poskrbimo za ustrezno število obrokov. V tem času naj bi zaužili dva glavna obroka (na primer zajtrk in kosilo) in eno manjšo malico. Ko načrtujemo prehrano, poskušajmo upoštevati načelo, da je med posameznimi glavnimi obroki od tri do pet ur presledka.

V ZPS svetujejo, naj si obroke pripravimo sami in naj jih načrtujemo. »Ko obroke pripravljamo sami, imamo nadzor nad sestavinami, ustreznim razmerjem med hranili in načinom priprave živil,« pravijo in priporočajo, naj si obroke pripravimo že prejšnji večer oziroma naj v službo odnesemo hrano, ki je ostala od večerje. S tem bomo prihranili veliko časa in poskrbeli za čim večjo učinkovitost tudi v najbolj napornih dneh.

Prehranjevanje v menzi ali restavraciji

V dneh, ko si hrane na delovno mesto ne moremo prinesiti od doma, je lahko ustrezna izbira tudi naročanje hrane ali obisk menze oziroma restavracije. Pri tem se izogibajmo ocvrti hrani, mastnemu mesu in energijsko bogatim prelivom. Namesto tega raje izberimo preproste jedi, kot so na primer enolončnice ali jedi, ki vsebujejo zelenjavno prilogo, ribe ali pusto meso, stročnice in živila, bogata s prehransko vlaknino, kot so na primer polnozrnat testenine, svetujejo v zvezi potrošnikov.

Ob naročanju bodimo pozorni tudi na velikost obroka. V samopostrežnih restavracijah si na manjši krožnik naložimo le toliko, kot bomo lahko pojedli, oziroma preverimo, ali lahko morda naročimo manjši, polovični obrok, morda si veliko porcijo razdelimo s sodelavcem ... Če obroka sami ne moremo pojesti v celoti, ga lahko tudi odnesemo s seboj in ga shranimo za kasneje. Vendar moramo pri tem poskrbeti za varnost hrane in obrok v hladilnik pospraviti najkasneje v dveh urah, navajajo v ZPS.

V Zvezi potrošnikov Slovenije svetujejo, naj si obroke za v službo pripravimo sami in naj jih načrtujemo.

Zdrava izbira naj bo vedno na dosegu roke

Če se želimo zdravo prehranjevati, je pomembno, da v pisarni oziroma na delovnem mestu ne hranimo bonbonov, čokolade ali drugih sladkih ter slanih priboljškov. Na delovnem mestu si raje uredimo prostor, kjer bomo shranjevali manjše količine bolj zdravih prigrizkov, kot so na primer jabolka, ovseni kosmiči, polnozrnat kruhki, oreščki, svetujejo v ZPS.

Hitro in preprosto rešitev za potešitev lakote predstavljajo tudi avtomati s hrano. Čeprav so v večini avtomatov pretežno prigrizki z visoko energijsko in nizko hranilno vrednostjo, si lahko bolj uravnoveženo malico z malo iznajdljivosti sestavimo tudi iz živil iz avtomata. »Namesto po mastnem sendviču, sladkem rogljčku ali čokoladnem mleku raje posezimo po navadnem jogurtu, solati, svežem sadju ... Če si zraven privoščimo še tople napitke, naj ne vsebuje dodanega sladkorja,« pravijo v zvezi potrošnikov. Če v avtomatu v vašem podjetju ni zdravih izbir, na to opozorite delodajalca, še dodajajo.

Kako oblikovati porcijo?

Pomembna večšina pri zdravem prehranjevanju sta oblikovanje ustreznega razmerja živil v posameznem dnevnem obroku in določitev velikosti porcije. Naše porcije so navadno preobilne, kar vodi do prevelikega vnosa energije v telo in prekomerne telesne mase. Velikost porcij in razmerje živil v posameznem obroku lahko oblikujemo s pomočjo metode zdravega krožnika. To pomeni, da krožnik razdelimo na polovico in nato eno od polovic na četrtini. Polovico krožnika naj zavzema zelenjava (njena količina naj bo primerljiva z dvema stisnjenima pestema). Na četrtino krožnika damo beljakovinsko živilo (meso, riba). Količina naj bo po površini primerljiva z velikostjo dlani brez prstov ter po višini z debelino mezinca. Na preostalo četrtino naložimo škrobno živilo. Količina naj ustreza velikosti stisnjene pesti ene roke. Obroku dodamo še za dve razprti dlani solate; to pomeni količino srednje velikosti skodelice za solato. Tako oblikovanemu zdravemu obroku lahko dodamo za pest velik sadež ali kozarec nesladkanega napitka. Pri pripravi obroka uporabljajmo nenasičene maščobne kisline, kot je na primer ekstradeviško oljčno olje, repično olje ...

Ob tem ne pozabimo na zadosten vnos tekočine. Čez dan naj bi spili približno 1,5 litra tekočine. Za zadosten vnos vode moramo zato skrbeti ves dan, tudi med delom. Da bomo imeli tekočino vedno pri roki, v zvezi potrošnikov svetujejo, naj s seboj nosimo stekleničko z vodo ali nesladkanim čajem.

Foto: Pixabay

Za bolnike z multiplo sklerozo

Novo zdravilo in novo upanje

Bolniki z multiplo sklerozo so konec lanskega leta dobili novo upanje, saj je na trgu novo biološko zdravilo za to obolenje. Gre za visoko učinkovito zdravilo, ki je namenjeno bolnikom z recidivno obliko multiple skleroze. Enkrat na mesec si ga s peresnikom vbrizgajo sami doma.

SIMONA ŠOLINIČ

Zaenkrat je v Sloveniji takšnih bolnikov, ki to zdravilo lahko jemljejo, približno sto. Zdravilo je popolnoma humano monoklonsko protitelo, ki je usmerjeno proti limfocitom B. Registrirano je za bolnike z aktivno multiplo sklerozo z zagoni. To so bolniki, ki so imeli vsaj en zagon v zadnjem letu ali pa so izvidi magnetne resonance pokazali, da je bolezen aktivna.

Zbolevalo mlajši

Multipla skleroza je najpogostejše nevrološko obolenje med mlajšimi

Multipla skleroza je neozdravljiva kronična vnetna avtoimunska bolezen osrednjega živčnega sistema in posledica propadanja mielinskih ovojnica ter zaščitnega sloja okrog živčnih vlaken. Bolezen z vnetjem in s propadanjem tkiv onemogoči normalno delovanje možganov in hrbtenjače.

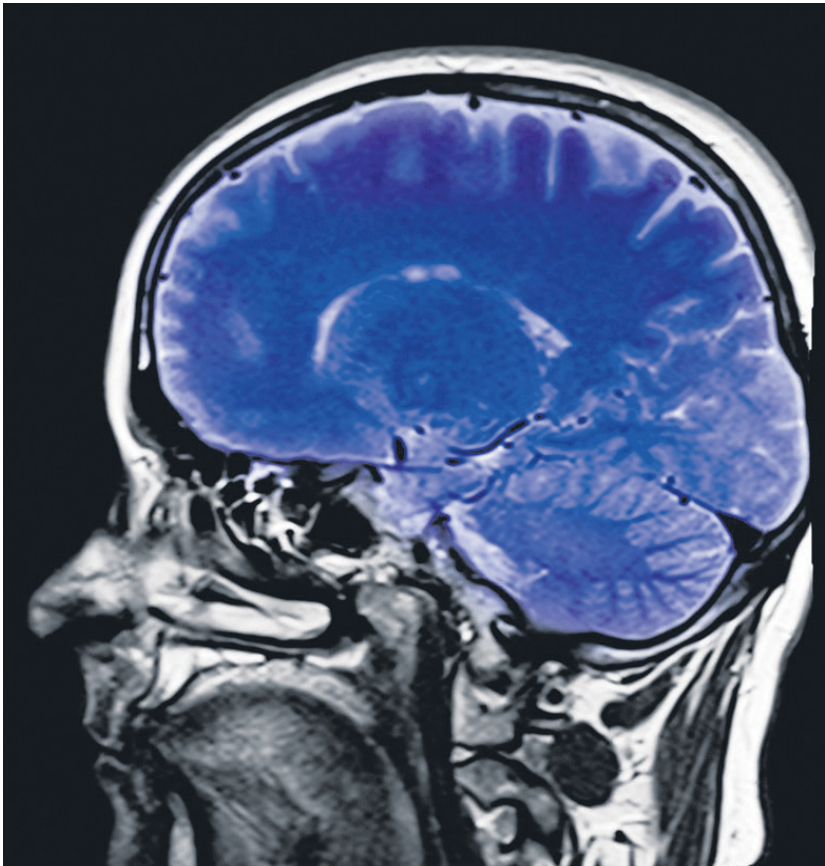
odraslimi osebami med dvajsetim in štiridesetim letom. »V Sloveniji živi po naši oceni več kot 3.500 oseb s tem obolenjem,« pravijo v Združenju multiple skleroze Slovenije, v katerega je včlanjenih več kot 2200 oseb s klinično potrjeno diagnozo. Diagnozo tega obolenja bolnikom največkrat postavijo med njihovim dvajsetim in štiridesetim letom. V Sloveniji je več bolnic kot bolnikov. Še vedno za to obolenje ni znan vzrok.

Prednost novega zdravila pred drugimi je tudi, da naj bi prineslo

Med približno 3500 bolniki z multiplo sklerozo v Sloveniji jih ima približno 60 odstotkov bolezen z zagoni.

manj preobčutljivostnih odzivov in blažji razvoj protiteles, ki bi zmanjšala učinkovitost zdravila. Prednost je tudi način zdravljenja, saj bolnikom, ki si vbrizgajo zdravilo, ni treba zaradi tega v dnevno bolnišnico. Novo zdravilo priporočajo tistim, ki zaradi multiple skleroze še niso bili zdravljeni in tistim, pri katerih terapija, ki jo prejemajo, ni učinkovita.

»Morebitna slabost omenjenega zdravila, kot velja tudi za drugo celično terapijo, usmerjeno proti limfocitom B, je povečana dovzetnost za okužbe. To je še posebej aktualno v covidni situaciji,« je opozoril predstojnik kliničnega oddelka za bolezni živčevja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana **Uroš Rot**. Raziskave pri bolnikih z multiplo sklerozo so namreč pokazale, da je tveganje za neugoden potek okužbe z novim koronavirusom večje pri bolnikih, ki prejemajo takšno celično zdravljenje.

Najpomembnejša preiskava pri multipli sklerozi je magnetna resonanca glave. (Foto: Pixabay)

Veliko zanimanje za cepljenje?

Zaradi velikega zanimanja za cepljenje proti covidu-19 so v Cepilnem centru ZD Celje v dvorani Zlatorog v Celju prilagodili urnik cepljenja, in sicer je zdaj delovni čas podaljšan do 18. ure. V tem tednu so začeli cepiti vsak delovni dan med 15. in 18. uro.

»Vsi cepljeni lahko pridejo po pozitivni odmerki brez naročanja. To je odmerek, ki ga oseba prejme po končani osnovni shemi cepljenja za pozitivitev in podaljšanje zaščite,« so sporočili iz ZD Celje. Pozitivni odmerek je priporočljiv za oskrbovance domov za starejše in drugih socialnovarstvenih zavodov, za osebe, stare petdeset let in več, ter posebej ranljive kronične bolnike ne glede na starost. Hkrati pozitivni odmerek zdravniki priporočajo tudi družinskim čla-

nom imunsko oslabljenih oseb, osebam z večjo poklicno izpostavljenostjo ter tistim, ki so osnovno cepljenje opravile z vektorskimi cepivi.

Ob sredah cepljenje otrok

Januarja bo ob sredah med 17. in 18. uro cepljenje otrok od petega do enajstega leta proti covidu-19. »Cepljenje bo danes, v četrtek, med 13. in 15. uro tudi v Zdravstveni postaji Vojnik ter naslednji torek med 14. in 17. uro v Zdravstveni postaji Štore. Na cepljenje s cepivom Pfizer lahko pridejo vsi občani brez naročanja. S seboj morajo imeti le kartico zdravstvenega zavarovanja in osebni dokument,« še dodajajo v ZD Celje.

SŠol

Ste zadovoljni s spolnostjo?

Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani je objavila anketni vprašalnik o spolnem zadovoljstvu prebivalstva. Gre za eno redkih tovrstnih anket z vprašanji, ki se nanašajo na spolno dejavnost v zadnjem letu. Anketni vprašalnik je anonimen, pridobljeni podatki bodo namenjeni izključno za izdelavo projektnega dela.

Fakulteta pri raziskavi sodeluje z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje in drugimi univerzami. »Cilj anketnega vprašalnika je ugotoviti spolno zadovoljstvo pri ženskah in moških ter pri parih. Spolno nezadovoljstvo ne vpliva samo na posameznika, ampak tudi na družbo in predstavlja vedno večji javnozdravstveni problem, negativno vpliva na spolno vedenje pri ženskah in moških, vodi do manjšega samospoštovanja in manjšega vzajemnega zadovoljstva partnerjev ter nestabilnosti v zvezi,« pravijo na NIJZ.

SŠol

Zmanjšano spolno zadovoljstvo je povezano z nastajanjem spolnih težav, npr. s težavami z orgazmom pri ženskah ter z zgodnjim izbrizgom semena in z erektilnimi motnjami pri moških. (Foto: Piyabay)

Dobro je vedeti

Od minulega ponedeljka velja, da karantena ob visoko tveganem stiku traja sedem in ne več deset dni, kot je to veljalo doslej. Takšna odločitev epidemiologov temelji na tem, da se okužbe v 94,6 odstotka primerih pojavijo znotraj sedmih dni.

Odločbo za karanteno posameznik pridobi tako, da svoje podatke vnese v sistem eUprava. Kdor podatkov ne vnese, je v posebnem seznamu, do katerega imata dostop ministrstvo za zdravje in zdravstvena inšpekcija. Zlorabe posameznikov, ki bi se karanteni želeli izogniti tako, da svojih podatkov ne bi vnesli v sistem, naj tako ne bi bile mogoče.

Na predlog Nacionalnega inštituta za javno zdravje je vlada pretekli četrtek izdala tudi spremembe Odloka o izjemah pri karantenah na domu po visoko tveganem stiku s povzročiteljem nalezljive bolezni covid-19. Odlok določa, da oseba, ki je bila v visoko tveganem stiku s povzročiteljem covid-19, ne gre v karanteno, če je prejela pozitivni odmerek pfizerja ali moderne, če je prebolela covid-19 in je od pozitivnega rezultata PCR-testa minilo manj kot 45 dni ali če je prebolela covid-19 ter bila cepljena z drugim odmerkom cepiva.

SŠol

Pozitivni odmerek je možen tudi za vse druge osebe, stare osemnajst let in več. Priporočen presledok med osnovnim cepljenjem, ki je bilo opravljeno s cepivi mRNA ali kot »mešana shema«, in pozitivnim odmerkom je šest mesecev, pri čemer je cepljenje možno že po treh mesecih. Glede na trenutno epidemiološko situacijo je pozitivni odmerek za osebe, ki so osnovno cepljenje opravile z vektorskimi cepivi, priporočljiv s presledkom vsaj dveh mesecev po osnovnem cepljenju. (Foto: SHERPA)

ZGODBE IZ DOMOZNANSKE KAMRE

Osrednji prostor druženja in srečevanja Šmarčanov je bila gostilna Habjan, ki je bila večkrat tudi motiv na Ciglencečevih fotografijah (1932).

Med nebom in zemljo fotografskega mojstra Slavka Ciglencečkega (2)

Ciglencečeve fotografije dvorca Jelšingrad, predvsem njegove notranjosti, ki je bila med drugo svetovno vojno izropana in uničena, predstavljajo neprecenljivo vrednost. Leta 1937 je takratni lastnik Jelšingrada Viktor Cais Ciglencečkega prosil, da bi fotografiral notranjost gradu, ki je bila ljudem nepoznana. Ponudba se mu je zdela nadvse zanimiva in jo je z veseljem sprejel. Natančno je fotografiral vse prostore v gradu in s tem ohranil pomembno pričevanje takratne notranje ureditve edinstvenega dvorca v Sloveniji.

Rubriko pripravlja
Osrednja knjižnica Celje.

Neprecenljivo vrednost predstavljajo fotografije dvorca Jelšingrad, predvsem njegove notranjosti, ki je bila med drugo svetovno vojno izropana in uničena. Leta 1937 je takratni lastnik Jelšingrada Viktor Cais Ciglencečkega prosil, da bi fotografiral notranjost gradu, ki je bila ljudem nepoznana. Ponudba se mu je zdela nadvse zanimiva in jo je z veseljem sprejel. Natančno je fotografiral vse prostore v gradu in s tem ohranil pomembno pričevanje takratne notranje ureditve edinstvenega dvorca v Sloveniji.

Za svoje fotografsko delo je Slavko Ciglencečki prejel številne diplome, med njimi leta 1986 Aškerčevo plaketo z listino občine Šmarje pri Jelšah za sodelovanje na kulturnem področju, leta 1992 pa mu je Društvo fotografskih delavcev Slovenije podelilo društveno

diplomo. Leta 2000 je za prispevek k ohranitvi kulturne dediščine Šmarja pri Jelšah prejel najvišje priznanje Občine Šmarje pri Jelšah, naziv častni občan.

Leta 1986 je v šmarskem kulturnem domu pripravil razstavo Šmarje, ki ga ni več.

Fotografije na razstavi so prikazovale nekdanjo podobo trga in izginule trške hiše, ki so jih po potresu morali porušiti. Leta 1994 je na pobudo Staneta Jagodiča v Ateljeju Jagodič na Brecljevem razstavil svoj fotografski opus, ki je nastajal med leti 1930 in 1970.

Zbirko teh fotografij danes hranimo v domoznanski zbirki Knjižnice Šmarje pri Jelšah.

Nadvse pri srcu mu je bil Lorigerjev ribnik, ki ga je spominjal na lepo, a žal minljivo preteklost. Njegova najljubša umetniška fotografija, za katero je bil tudi nagrajen, se imenuje »Med nebom in zemljo«, posneta leta 1948.

Otroštvo in družina

Slavko Ciglencečki se je rodil 28. junija 1910 v Šmarju

pri Jelšah kot drugi otrok Veronike in Ladislava Ciglencečkega. Mlada zakonca sta se v začetku 20. stoletja spoznala v Šmarju pri Jelšah, kamor sta se oba priselila zaradi dela. Ladislav je prišel iz hrvaškega Zagorja in tukaj odprl frizersko in fotografsko obrt, Veronika pa je prišla iz Roden pri Rogaški Slatini in v Šmarju imela svoje šiviljstvo s tremi pomočnicami. Pod cerkvijo sv. Barbare sta kupila posestvo s kmetijo, kjer sta si ustvarila dom in družino.

Slavko se je za fotografijo navdušil, ko je opazoval očeta med fotografiranjem. Oče je vztrajal, da se je izučil za frizerja, zato je nekaj časa delal kot vajenec v njegovem salonu. Ne preveč navdušen nad tem poklicem je kmalu po očetu prevzel fotografsko dejavnost in leta 1950 v Ljubljani opravil mojstrski izpit.

Se nadaljuje ...

Mateja Žagar
Knjižnica Šmarje pri Jelšah

ALBUM S CELJSKEGA

Pred Mozirsko koč v 70. letih prejšnjega stoletja

Za spominski posnetek po uspešno zaključenem smučarskem tekmovanju so se pred fotografski objektiv postavili:

v prvi vrsti z leve: Uroš Avbreht, Sašo Žagar, Uroš Štiglic, Vojko Štiglic in Sašo Štiglic;

v drugi vrsti z leve: Jože Skornšek st., Stane Štiglic, Janez Žagar, Vikica Avbreht, Ivan Pavlin, Urša Štiglic, Ivan Raztočnik (po domače Mežnarski Janez), Alojz Puncer, Franc Leskovšek in Mirko Kovačič.

Fotografijo, ki jo je podaril Martin Avbreht, hrani Domoznanska čitalnica Osrednje knjižnice Mozirje.

Matija Blagojevič

Na portalu www.kamra.si objavila
Osrednja knjižnica Mozirje
Rubriko pripravlja: Domoznanski oddenek
Osrednje knjižnice Celje
INFO: srecko.macek@knjiznica-celje.si
Medijski pokrovitelj: Novi tednik

Pozdrav iz doma

Z Ano sva postali prijateljici pred leti, ko sem se včlanila v Celjsko literarno društvo. Preprosto – začutili sva se. Obe literatki, ljubiteljici knjig in pisane besede, narave in vsega tistega, kar nam daje moč in pogum, da vztrajamo – da ostajamo na sončni strani svojega življenja. Njeni iskrenost in neposrednost sta bili tisto, kar jo je delalo zanimivo in zaradi česar mi je zlezla pod kožo. In dalje v srce.

Ko sem jo nekega večera po srečanju v Kulturnici peljala domov, me je povabila v svoj prijeten, topel, s knjigami in z vsem potrebnim opremljen dom. Hiša je stavba, dom pa je občutek, so se mi potrdile besede, ko sem po približno urici klepeta in toplim čajju odhajala od nje. Bilo je prijetno.

Kasneje mi je večkrat pototožila o svojem zdravju in težavah, v njenem glasu je bilo mogoče čutiti zaskrbljenost in strah, kako dolgo bo še zmogla sama skrbeti zase. Kljub naklonjenosti in pozornosti njene družine, kljub stikom s sosedi in prijatelji ter kljub tehnologiji, ki nam lajša življenje, je vedno težje prestajala obdobja samote in nemoči. Ko mi je zaupala, da je sprejela odločitev, da bo šla v dom, sem bila presenečena. A v

njenih besedah ni bilo žalosti ali razočaranja, bile so globoko premišljene in dale so mi vedeti, da je razčistila s seboj. »Kaj mi pa drugega preostane, tako ne gre več naprej. Ne zmorem sama, odvisna sem od tuje pomoči in to me obremenjuje. Ne želim biti v breme ne sebi ne drugim. In še blizu domačih bom, ne bodo imeli daleč, da me bodo obiskovali,« mi je pojasnila svoj prav. Iskala sem besede, da bi kaj dodala, a jih nisem našla.

In je odšla: od doma v dom. Domači so ji pomagali preseeliti, kar je lahko vzela s seboj. Poslovala se je od sosedov, s katerimi je dolga leta doživljala poletja in zime, se veselila pomladi in z vrta pobirala sadove jeseni. Ljudje smo kot letni časi ... Vsega je bilo, dobrega in manj dobrega, a kar je odnesla s seboj, je imelo posebno vrednost in s temi spomini si bo krajšala ure v novem domu. Vedno je znala ločiti zrnje od plev in presoditi pravilnost svojih odločitev, od malih nog je bila samostojna in je znala poskrbeti zase. Bolj morala kot znala, a težki časi so tisti, ki naredijo ljudi močne, odločne, neomajne ...

Pred dnevi sem jo končno uspela obiskati. S sestro sva šli in hkrati nameravali še k najini teti. In še h komu.

Kljub koronačasu in maskam na obrazu je bilo naše srečanje pristrčno, radostno in sproščeno. »Samo da sta prišli,« je bila iskreno vesela in že smo po vožnji z dvigalom z roko v roki stopale po dolgih zavitih hodnikih do njene sobe. Sicer se je v pogovorih vedno pohvalila, da je zadovoljna z njo, da je lepa in velika, zračna, z balkonom, da je v njej dovolj prostora, a bila sem nemalo presenečena, ko sem jo videla v živo. Res lepo.

Na lepo izvezenem prtičku je bil pogrinjek z dobrotami, ki jih je pripravila. Še sveža domača orehova potica iz rok (beri pečice) njene snah ni manjkala. »Vsa čast, res si naju presenetila,« sva ji s pogledi namenjali izraze navdušenja in spoštovanja. In ji čestitali za pravilno odločitev. Dobro so ji dele najine besede, z blagim izrazom na obrazu jih je vsrkavala za čas, ko bova odšli. Kot je nekoč zapisala v eni svojih pesmi: »... naključij ni, vse ima svoj namen, zato prepuščam se samoti z užitkom. Samota je namen, da se duša umiri.«

Slovo je bilo kratko in pristrčno, a z obljubo, da se bomo spet srečale. Še skupna fotografija v lepo okrašeni sprejemnici in Anine tople oči v zahvalo.

Ko sva se v zgodnji večerni uri vračali domov čez hrib na obrobju mesta, sva obe pogledali v smeri Anine hiše, ki sameva v nizu drugih v ulici.

Hiše, kjer so ostali prostori, stene in vse tisto, kar je nekdanj predstavljalo njen dom. A kot sem zapisala: »Hiša je le stavba, dom pa je občutek!« In tega je Ana odnesla s seboj v svoj novi dom. In to je najbolj pomembno. To šteje!

MARIJA DEŽELAK

Pravna mreža za varstvo demokracije

je skupnost posameznikov in organizacij, ki s svojim pravnim znanjem pomagajo braniti človekove pravice in demokracijo. Ni bil samo tisti rogljiček, niso bili le uporni mariborski dijaki – v preteklih mesecih je bilo izdanih na tisoče položnic in glob (za več kot dva milijona evrov), za katere ni zakonske podlage, pa so jih policisti kljub temu izdali. In bi to nedvomno še počeli, če ne bi skupaj stopilo šest žensk – Katarina Bervar Sternad, Maja Cimerman, Anuška Podvršič, Nataša Posel, Barbara Rajgelj in Jasna Zakonjšek. S svojo mrežo pravnikov brezplačno pomagajo posameznikom, da se učinkovito uprejo zlorabi prava. V desetih mesecih so obravnavali več kot 1100 zadev, vložili več kot sto pravnih sredstev, pripravili ustavno pobudo, novelo zakona, organizirali posvete in se odzivali na aktualno dogajanje. PMVD ni samo teh šest žensk – a nominirali smo jih kot srce te civilne iniciative, kot ženske, ki imajo to, kar je pri Slovenkah najlepše, najboljše, najdragocenejše: humanost, pogum, empatijo, zlahtno trmo in zelo pokončno hrbtnico.

Besedilo: Jelka Sežun, foto: Šimen Zupančič

SLOVENKA LETA

Sodelujemo v akciji revije Jana, ki izbira Slovenko leta, žensko, ki je na svojem področju zaznamovala leto, ki se poslavlja. Tokrat predstavljamo četrto dvojico kandidatk.

Andreja Slameršek

je biologinja, okoljevarstvenica, aktivistka in častna predsednica Društva za preučevanje rib Slovenije, ki se že leta neustrašno in predano bori za prostotekoče slovenske reke – da bodo koristile nam ter življu ob in v njih. Ker je prav zaradi njene neuklonljivosti in strokovnega dela Mura (za zdaj) rešena, se v zadnjem času posveča predvsem Savi in zaustavitvi gradnje hidroelektrarne Mokrice. Nedavno je kot prva aktivistka, ki ni iz Nemčije, prejela nemško okoljsko nagrado in postala še večji navdih za številne mlade, ki dvigajo glasove za podnebno pravičnost. Njen boj je tek na dolge proge na terenu sistema, ki je narejen za to, da naravovarstvenike izčrpava. Čeprav so ji že večkrat odkrito grozili, za naravo ne sklanja glave, ne omahuje, ne kalkulira in ne sklepa zavezništov. Za svobodne reke bo šla do konca.

Besedilo: Marija Šelek
foto: Mateja Jordovič Potočnik

novi tednik

radio celje

Glasujte!

GLASOVNICA

Ime in priimek

Naslov

Glasujem za Slovenko leta 2021:

(Vpišite ime in priimek kandidatke – samo eno!)

Vsi kuponi bodo ostali v uredništvu. Ne bomo jih uporabili za noben drug namen.

Kupon izpolnite, izrežite in nalepite na dopisnico ali nam ga pošljite v kuverti na naslov: Uredništvo revije Jana, Vevška cesta 52, 1260 Ljubljana Moste - Polje. Glasovanje bo omogočeno tudi na spletni strani www.slovenkaleta.si.

Dvajset let Folklornega društva Sveti Štefan

Prvi plesni koraki folkloristov Folklornega društva (FD) Sveti Štefan so se rodili julija 2001 pri cerkvi svete Ane na Babni Gori, ko je Konjeniško društvo Sveti Štefan ob tradicionalnem blagoslovu konj imelo veselico. Takrat so se na pobudo Milene Razpotnik na odru zavrteli prvi pari.

Prvi plesalci in ustanovni člani društva so bili Robert in Ljubica Samec, Martin Slatenšek, Marjana Bračko, Branko in Brigita Cesar, Zdenka in Jože Vitasovič, Frida in Vinko Čavž, Marjana Bevc, Mihael Koštomaj ter Slavica in Vinko Čavž. S harmoniko jih je spremljal Mirko Bevc. Od takrat se je skupina plesalcev tedensko sestajala in še isto leto nastopila z venčkom En hribček bom kupil na gasilski veselici na Svetem Štefanu. Z diatonično harmoniko jih je takrat spremljal Branko Vitasovič.

Ob 20. obletnici društva so se člani odločili, da bodo posneli videokoncert. »Smo društvo, v katerem plešemo starejši in mlajši. Trenutno je dejavnih deset parov, z diatonično harmoniko nas na vajah in nastopih spremlja Eva Šolinc. Namen društva je razvijati folklorno dejavnost in prikazati ljudsko izročilo čim več gledalcem. Družijo nas

vrednote, kot so prijateljstvo, družabnost in veselje do plesa, petja in druženja,« pravi Martin Slatenšek, predsednik društva.

V teh letih so izvedli številne nastope, tudi zunaj Slovenije. Vsako leto se udeležijo medobčinskega tekmovanja folklornih skupin v organizaciji Javnega zavoda za kulturno

dejavnost občine Šmarje pri Jelšah. Letno so izvedli 20 nastopov. Leta 2009 so bili v Makedoniji na mednarodnem folklornem festivalu v mestu Kičevo, na Hrvaškem leta 2011 na mednarodnem festivalu Zeljarijada v kraju Vidovec, leta 2013 pa so gostovali pri prijateljih Češka beseda Zagreb v Zagrebu.

Igro Ohcet po starem, katere besedilo je napisal Karel Artiček, so prvič zaigrali leta 2010 v prepolni domači dvorani, nato še v sosednjih krajih. Na harmoniko je igral Franček Žurej, ki je z Artičkom igral na več kot 300 porokah. Že čez štiri leta so na Svetem Štefanu prvič odigrali drugo igro Jaz pa k vojakom grem, katere

besedilo je tudi napisal Karel Artiček.

Folklorno društvo zadnjih nekaj let sodeluje tudi na koncertih, ki so po vsej Sloveniji in izven nje prirejajo Ansambel Klemna Rošerja, Ansambel Glas, Leopold Pungečar (nečak Lojzeta Slaka) in ostala društva plešejo in prikazujejo

domače običaje in kmečka opravila.

Na koncertu ob 20-letnici so folkloristi odplesali splet štajerskih plesov En hribček bom kupil avtorice Milene Razpotnik, to je njihov prvi naučen valček in z njim se še vedno radi z veseljem predstavijo. Zelo priljubljena spleta v društvu sta tudi Zvijanje kače in Dobro jutro, ljubca moja. Avtor je Branko Fuchs. Mentorja v društvu sta od leta 2007 Marjana Bračko in Srečko Krajncan.

»S ponosom, z veseljem in s hvaležnostjo se spominjamo vseh teh 20 skupnih let uspešnega sodelovanja in ustvarjanja. Želimo nadaljevati začrtano pot in upamo, da nas bodo še naprej spremljale vztrajnost, srčnost in dobra volja. Za pomoč pri izvedbi koncerta se zahvaljujem Občini Šmarje pri Jelšah, Krajevni skupnosti Sveti Štefan in Prostovoljnemu gasilskemu društvu Sveti Štefan,« je dejal Martin Slatenšek.

Za dvajset let delovanja sta društvu čestitala Matija Čakš, župan Občine Šmarje pri Jelšah, in Ivan Žaberl, predsednik Krajevne skupnosti Sveti Štefan, in zaželela, da bi se člani čim prej predstavili s svojimi plesi na domačem odru pred polno dvorano.

MILENKA BLAŽEVIĆ
Foto: Danijel Berden

Dragocena decembrska donacija

V DPMŽ Celje ne bi mogli biti bolj veseli konca leta, saj nas je ponovno obiskal človek z velikim srcem za ljudi in tudi za živali Aleksander Reberšek, sicer poslanec v državnem zboru.

Za nas je bil ponovno rešitelj pri premagovanju težav, kako pomagati manj srečnim živalim, saj je bilo lani donacij zelo malo in smo brez zalog. Prejeli smo njegov klic, da bo z veseljem ponovno pomagal.

Z nekaterimi člani društva se je srečal v Mercatorjevi trgovini v Štorah, kjer je nakupil hrano za živali v vrednosti 150 evrov. To še ni vse. Plačal bo tudi račun za veterinarsko oskrbo bolne ali poškodovane brezdomne mucke, ko bomo imeli tak primer in bo potrebna nujna veterinarska oskrba.

Del donacije je ostal v Štorah, ostalo bomo porazdelili med hranitelje muc v Šentjurju, Rogaški Slatini, Celju ... Brez takšnih in podobnih donacij bi se v društvu decembra soočili s težavo, kako pomagati, a tokrat je bil veseli december tudi za živali. Hvala Aleksandru Reberšku.

VERICA ŠTANTE,
podpredsednica DPMŽ Celje

Knapovski dnevi v vrtcu

Premogovnik Velenje z različnimi projekti vedno znova dokazuje, da dobro sodeluje z okoljem, katerega sestavni del je že več kot 146 let. Velenje je mesto, ki je zrastle na premo-gu, rudarska tradicija pa je močno zaznamovala razvoj mesta in življenja tamkajšnjih prebivalcev. Rudarjenje kot enega pomembnih dejavnikov razvoja mesta so spoznavali tudi v Vrtcu Velenje med t. i. Knapovskimi dnevi.

Temelji današnje podobne Šaleške doline so postavljeni na rudarstvu, saj je Premogovnik Velenje že od leta 1875 glavna gonilna sila razvoja celotne regije. Ker so v podjetju želeli okolju

povrniti vsaj delček tistega, kar so mu zaradi odkopavanja premoga vzeli, je druž-

beno odgovorno ravnanje že kar nekaj časa del strateške usmeritve podjetja.

Premogovništvo v Šaleški dolini je neločljivo povezano z zgodovino in razvojem Velenja, kar so med 29. novembrom in 3. decembrom 2021 spoznavali tudi otroci Vrtca Velenje. Med Knapovskimi dnevi so ugotavljali, kako je premogovništvo zaznamovalo kulturno in naravno okolje – praznik rudarjev, spomenike, nastanek jezer. Ukvarjali so se z vprašanji, kdo je rudar, kaj počne, kakšna je njegova oprema, zakaj potrebujemo premog ... Seznanjali so se s kulturnim izročilom, povezanim z rudarstvom – z običaji, kot so pozdrav »Srečno!«, skok čez kožo, rudarska budnica – ter z rudarskimi simboli. V vseh oddelkih vrtca so strokovni delavci v sodelovanju s premogovnikom pripravili pestre in zanimive

dejavnosti, kot so risanje s koščki lignita, dejavnosti s svetilkami v temi, plazenje po rovih, nalaganje »premog«, prevažanje v samokolnicah in različne didaktične igre. Otroci drugega starostnega obdobja so si ogledali virtualno predstavitev premogovnika in virtualno razstavo v Muzeju premogovništva Slovenije. S pomočjo slikanic Roka Polesa so na igriv način spoznavali hudomušnega spremljevalca rudarjev Berkmandeljca in sveto Barbaro, ki je po ljudskem izročilu zaščitnica rudarjev. Teden so končali s »knapovsko« malico, pri kateri seveda ni manjkala kranjska klobasa, ter z željo, da bi se tradicija mesta Velenje in spomini na preteklost prenašali na mlajše generacije.

LKK, foto: PV

Sledi KUD Stopinje tudi v letu 2021

Izvedba programskega načrta za leto 2021 je bila zaradi epidemioloških razmer v Kulturno-umetniškem društvu Stopinje bolj bogata na izobraževalnem področju in pri ustvarjanju.

Literarni natečaji so bili pripravljeni na Zoomu, tudi izobraževanja za področje folklorne in literature so bila vse leto v spletni izvedbi. Kljub težkim razmeram smo uspeli dokončati največji projekt za letos – izdajo našega tretjega zbornika Bele stopinje 3 – Modre stopinje. Med poletnimi meseci, ko je bilo manj omejevanja druženja, smo veliko hitreje napredovali. V veliko pomoč pri urejanju in lektoriranju sta bili naši članici Nevenka in Simona. Že konec avgusta nam je uspelo pripraviti predstavitev v okviru društva, čeprav je bil naš prvotni načrt, da to naredimo šele novembra. Tudi tri nastope s predstavitev društva in zgoščenke Kje s' pa ptička pesem čula je društvo avgusta uspešno izvedlo v Mozirju, Velenju in Rimskih Toplicah. Ob koncu leta smo tako nabrali približno 30 literarnih, pevskih in izobraževalnih projektov ter sodelovanj.

IVANA ŽVIPELJ, foto: M. Bastl

Že petdeset let skupaj kmetujeta

V Založah v občini Polzela sta 11. decembra praznovala petdeset let skupnega življenja 70-letna Zdenka in 83-letni Danijel Satler. Zakonca sta se odločila, da bosta jubilej praznovala v župnijski cerkvi na Polzeli z mašo in obredom, ki ga je opravil domači župnik Urban Lesjak. Zaradi znanih koronaukrepov sta slavlje pripravila v družinskem krogu in s sosedi.

Danijel Satler je doma na srednje veliki kmetiji, vrsto let je dejavnost usmerjena v proizvodnjo mleka. Na leto ga na kmetiji pridelajo malo več kot tristo tisoč litrov. Žena Zdenka, doma iz Dobriča, izhaja tudi iz kmečke družine. Po osnovni šoli je zaradi

mamine bolezni ostala doma. Ko je dopolnila dvajset let, se je po poroki preselila na kmetijo v Založe. V zakonu so se jima rodili štirje fantje: Sergej, Miran, Dani in Matej. Slednji je kmetijo od očeta Danija prevzel leta 2008 in delo nadaljuje z ženo, družina pa se je v teh letih povečala za tri hčerke, ki obiskujejo osnovno šolo na Polzeli. Skupaj imajo pri Satlerjevih že 11 vnukov.

Na jesen življenja Dani ni najbolj zadovoljen z zdravjem, medtem ko žena Zdenka opravlja še gospodinjstva in druga dela. Želja vseh ob zlatem jubileju je bila, da bi ostala zdrava še mnogo let.

TT

Božično-novoletna zabava v Pegazovem domu

Lani nam je v Pegazovem domu uspelo izvesti vsaj del dogodkov, ki smo jih načrtovali za december. V četrtek, 23. decembra, smo za stanovalce pričarali posebno praznično vzdušje. Organizirali smo božično-novoletno zabavo. Po slavnostnem kosilu so dočakali prvi nastop dneva – ples zaposlenih. Ob zvokih pesmi Pancertanc so se zavrteli Božičkove pomočnice in Božiček. Stanovalci so bili veseli, navdušeni in nasmejani ...

Popoldne je sledil raznovrsten program v vseh skupinah v Pegazovem domu. Ob upoštevanju vseh epidemioloških ukrepov in izpolnjevanju

pogoja PCT so stanovalce razveselili številni nastopajoči pevci in glasbeniki. Program je bil raznovrsten, z nami so bili Ansambel Stanka Fajsa, KD Tamburaši Rogatec, Majda in Marijan Petan, Anita Zore in Edi, humorista Domen in Gojko Jevšenak ter harmonikar Jan Ogrizek.

V nagovoru je direktorica Kristina Kampuš spomnila na dragocenost življenja, kako vredno je izkoristiti vsak dan in tudi koliko je od nas odvisno, kako bomo dan preživeli. Bomo videli predvsem težave ali bomo znali slišati prijazno besedo, videti in vzeti darila, ki jih dnevi prinašajo ...? Zahvalila se je vsem zaposlenim, ki

srčno opravljajo svoje delo. Vsem je zaželela vse dobro v letu 2022, da bi bilo več sproščenega življenja in da bi predvsem vsak po svojih močeh poskrbel za svoje zdravje in dobro počutje.

Ob koncu je povedala, da stanovalcem zadnjič izreka voščilo ob božično-novoletnih praznikih, kajti vodenje doma bo predala svoji namestnici Ireni Strašek, ki je bila do zdaj v Pegazovem domu vodja zdravstvene nege in oskrbe.

Hvala vsem nastopajočim, ki so kljub epidemiološkim ukrepom nastopili v Pegazovem domu. Ves dan je bilo mogoče čutiti srečo in veselje na obrazih vseh – tako zaposlenih kot stanovalcev. Stanovalci pravijo, da jim je ravno to manjkalo in da si letos želijo veliko zdravja in čim več takšnih lepih dogodkov.

VALENTINA JECL,
delovna terapevtka

Uredništvo objavlja pisma bralcev po svoji presoji v skladu z uredniško politiko, razen ko gre za odgovore in popravke v skladu z Zakonom o medijih. Dolžina naj ne presega 40 vrstic (pisava 14) oziroma približno 3 tisoč znakov. Daljše prispevke krajšamo v uredništvu oziroma jih avtomatično zavrnemo. Da bi se izognili nesporazumom, morajo biti pisma podpisana in opremljena s celotnim imenom, naslovom ter s telefonsko številko avtorja, na katero lahko preverimo njegovo identiteto. V časopisu pismo podpisemo z imenom in s priimkom avtorja ter krajem, od koder je doma. Pisma nam lahko pošljete na naslov Novi tednik, Prešernova ulica 19, Celje ali na elektronski naslov nt-rc.si ali ga oddate na spletni strani www.novitednik.com (Pisma bralcev).

UREDNIŠTVO

Zahvala

Javna zahvala dobrotnikom

Ob 3. decembru – mednarodnem dnevu invalidov – podelimo v Medobčinskem društvu invalidov Žalec vsako leto posebno pomoč v obliki skromnih gmotnih prispevkov invalidom z izredno nizkimi prihodki in v obliki prehrabnih paketov. Tudi letos je na delovanje društva močno vplival koronavirus. Zaradi ukrepov ni bilo mogoče izvesti tradicionalnih dobrotelnih akcij, kot sta koledar in dobrotelni koncert Človek človeku.

V začetku leta je sicer nekoliko skromnejša uspela akcija za ureditev dvigala za invalidko na vozičku. Ob koncu leta so nam ponovno pomagali številni dobrotniki s hu-

manitarnimi prispevki. Tako smo iz teh prispevkov, sredstev FIHO in občin dodelili 105 invalidom skromne denarne prispevke in podelili 290 skromnih prehrabnih paketov invalidom in požrtvovalnim prostovoljcem.

Vodstvo društva MDI Žalec in invalidi se vsem dobrotnikom srčno zahvaljujemo. Humanitarno pomoč so prispevali Sip Šempeter, HRC Žalec, Liko Liboje, Elmar Žalec, Kota Petrovče, Vafra company Griže, Zavarovalnica Triglav, Zagožen Žalec, Remont NG Velika Pirešica, GrafoLit Vrbje, Mlekar na Celeia, Kovinarstvo Rožič, Sico Arja vas, Gradbeništvo Kramer, Omco Žalec, Vlamat Žalec, Inn Celje, Avtohiša Kos Ločica ob Savinji, Juteks Ložnica, družina Rakun iz Matk ter poslanca DZ Aleksander Reberšek in Nik Prebil.

JANEZ MEGLIČ

Sveti trije kralji

Ste slišali kako dobro šalo?
Pošljite nam jo na Novi tednik,
Prešernova 19, 3000 Celje in če
se bo tudi nam zdela smešna,
jo bomo objavili.

Ko sem razlagal, da se virus prenaša s
teniško žogico, ste se smejali . . .

Draga moja, mislim, da bi morala
robčke vzeti iz škatle . . .

Danes smo dobile »penzijo«

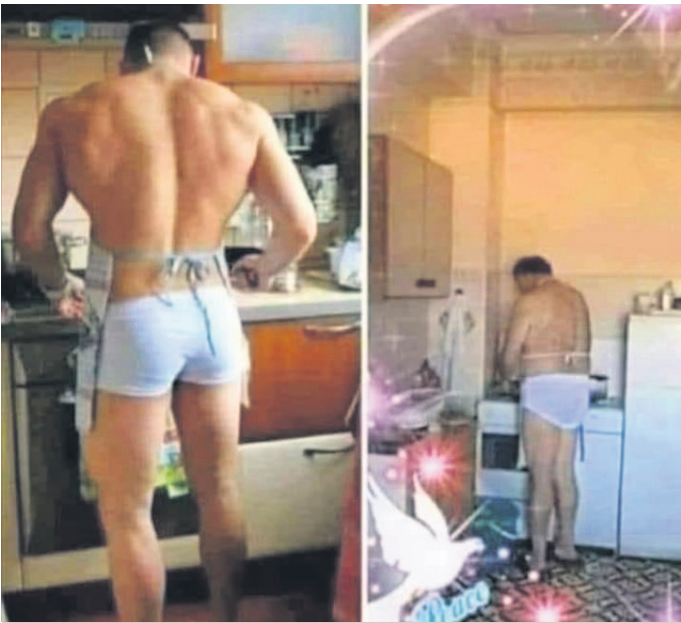
Soseda me povabi na kavo.
Pridem in ona je gola, kave nikjer.
Obrnem se in grem domov. Mene že ne bo
nihče zafrkaval!

Kupila sem čudežno krpo.
Vrgla sem jo na umazano posodo in rekla:
»Abrakadabra!«
Nič. Ne deluje.

Če ste hoteli študirati medicino, je zdaj
pravi čas.
Obstaja samo ena bolezen z nekaj simptomi.

Ko je golob na tleh, ti je iz roke. Ko poleti, se
ti podela na glavo.
Ljudje isto.

Kako dolgo moraš biti poročen, da bi imel
pogoje za borčevsko pokojnino?

Levo je to, kar si ženske želijo,
desno pa to, kar imajo doma.

Oven

Dnevi bodo nenavadni, zato se boste morali že kmalu odločiti, kakšne volje boste, kakšne korake boste naredili. Na poslovnem področju boste razreševali zapleteno situacijo in si s tem prihranili marsikatero tegobo. Naredili boste inventuro in si določili prednosti in slabosti. Zasebno življenje bo trenutno brez večjih sprememb, potrebujete umirjenost in občutek varnosti.

Bik

Nenavadno obarvana energija teh dni bo pravi balzam za vašo dušo in počutje. Pazite le, da zaradi trme ne zaidete v kakšne spore, saj mnogi iz vaše okolice ne poznajo nobene šale. Čaka vas prijetno srečanje, ki je vezano na preteklost, od vas pa je odvisno, kakšne odločitve boste sprejemali. Na delovnem področju se vam obetajo večje spremembe, ki jih težko čakate.

Dvojčka

V vašem življenju se bodo še naprej odvijale spremembe, kar vam povzroča nov val energije in dobre volje. Hiteli boste, vendar pazite, da ne naredite kakšne večje, usodnejše napake. Na poti je denar, ki je vezan na preteklost, zato bo še toliko bolj dobrodošel. Obnovila se vam bo življenjska energija, zato vas lahko čaka kakšno večje presenečenje tudi na ljubezenskem področju.

Rak

Zadeve iz preteklosti bodo ponovno oživele, zato se jih previdno lotevajte. Oseba, ki vam je zelo blizu, pričakuje veliko od vas, zato malce več pozornosti nikakor ne bi škodilo. Lahko se odločite ravno nasprotno od tega, poslušajte le glas svojega srca. Romantično razpoloženje vas lahko obide v začetku tedna, privlačni in šarmantni boste, vsak bo vesel vaše družbe.

Lev

Vpliv energije vam prinaša veliko sprememb, na katere niste računali. Tokrat vam lahko na pomoč priskoči retrogradna Venera, ki vrti preteklost in hkrati prinaša nove priložnosti in možnosti. Vaše življenje bo tudi tokrat prepleteno z drobnimi skrivnostmi in iskricami, najpomembnejše pa je, da se boste vi odlično počutili. Hitite počasi naj bo moto v naslednjih dneh.

Devica

Vpliv hitrih planetov vam sicer prinaša nekaj več nemira, vendar se boste tokrat raje skoncentrirali na delo in obveznosti. Včasih ste silno neučakani in mnogi se čudijo vašemu odzivu. To je posledica vpliva Venera. Zaradi tega vpliva boste imeli priložnost, da z razumom analizirate svojo trenutno situacijo in se po dobrem premisleku odločate za spremembe, ki so nujno potrebne.

Tehtnica

Zadeve se bodo aktivirale kar mimogrede, ne glede na to, da imate kar nekaj težav iz preteklosti, boste zelo zadovoljni. Čaka vas mnogo obveznosti, ki jih boste razrešili v obdobju, ki je pred vami. Naredili si boste novo postavitev, ki bo zasnovana na točno tistih načrtih, za katere vam srce hitreje bije. Poskrbite tudi za sprostitve, ne glede na to, da imate pred seboj kar veliko obveznosti.

Škorpion

V zadnjem času ste se ukvarjali s težavo, ki je vstopila v vaše življenje povsem nepričakovano. Vedite, da na silo ne morete razrešiti ničesar. Partnerju boste povedali vse, kar doživljate, mislite in načrtujete. Ob tem se boste dobro počutili, je pa vprašanje, kako bo na vse to reagirala vaša boljša polovica. Pomembno je, da se zavedate tudi svojih pomanjkljivosti.

Strelec

Ustavili se boste tudi na čustvenem področju in želeli razrešiti nastalo situacijo, ki je tako zapletena kot vaše življenje nasploh. S hrepenenjem se boste ozirali nazaj in obžalovali marsikatero zadevo, ki ste jo naredili, pa tudi marsikatero, ki je niste. Do konca meseca še imate čas, da popravite kaj iz preteklosti in hkrati naredite nov načrt, kako obrniti zadeve tako, da boste srečni.

Kozorog

Pritiski bodo toliko manjši, če se boste malce več ukvarjali tudi s svojo duševnostjo. Svojo energijo morate skoncentrirati, kajti pred vami je naporno obdobje. Pazljivo pri financah, saj imate včasih potrebe večje od zmoglosti. Vpliv Venera v vašem znamenju omogoča, da lahko začnete povsem na novo. Upoštevati morate, da starih napak ne smete več ponavljati.

Vodnar

Z zadovoljstvom boste ugotavljali, da ste privlačni za nasprotni spol. Zavedati se morate, da zunanji videz ni vse, najpomembnejše je tisto, kar izžarevate. Saturn zahteva, da naredite nekaj več na ljubezenskem in partnerskem področju. Čas je, da nehate pod preprogo pometati zadev, ki se vam zdijo pretežke, da bi jih razrešili. Naredite načrt, kako boste delovali naprej.

Ribi

Nestabilno stanje, v katerega ste zapadli, bo še kar nekaj časa v ospredju. Retrogradna Venera vas opozarja, da iz življenja črtate vse ljudi, ki vam jemljejo moč in energijo. Vzemite stvari v svoje roke, pri tem vam bo v odlično pomoč Jupiter, planet sreče, ki je že konec lanskega leta vstopil v vaše znamenje. V naslednjih mesecih bo prinašal blagostanje, lahko tudi ljubezen.

HOROSKOP JE PRIPRAVILA ASTROLOGINJA GORDANA.

Astrologinja **GORDANA** je dosegljiva na **041 404 935** in na Facebookovi strani **Astrologinja Gordana**.

Astrologinja **DOLORES** je dosegljiva na **041 519 265, 090 64 30** in na Facebookovi strani **Dolores Astro**.

[illegible]

				8	1			
2			7					6
4	9							2
		9		4			7	
			8	3	9			
		5					9	
	2			7	5	3		
	5					1		
6	1					4		

7				5			6	2
6								9
					1			
				6			3	1
		1		2	9			
	4	2		3				
			3			6	9	4
	3	4						
			2	7		3	5	

5	9	8	2	7	6	3	4	1
6	7	1	4	5	3	9	2	8
3	2	4	1	8	9	6	7	5
1	5	2	6	3	8	4	9	7
8	4	9	7	1	2	5	6	3
7	3	6	5	9	4	1	8	2
2	1	5	9	4	7	8	3	6
4	8	7	3	6	5	2	1	9
9	6	3	8	2	1	7	5	4

**DRUGAČNI.
BOLJŠI.**

www.trik.si

3K

V naše križanke smo pripeljali **lepe besede**,
ki so pri drugih še vedno brez razloga **prepovedane.**

Množičnega potopa tudi letos žal ni bilo. Potapljači upajo, da bo prihodnje leto drugače. Obljubljajo, da bo takrat dogajanje pestro tudi na obali. (Foto: DPD Jezero Velenje)

Nazdravila pod gladino

Na prvi dan novega leta sta na uspeh in srečo pod gladino Velenjskega jezera s penino nazdravila potapljača Društva za podvodne dejavnosti Jezero Velenje.

Letos je velenjsko društvo izvedlo že 27. novoletni potop, a žal tudi letos zaradi znanih razmer brez množičnega uradnega dogodka. Da tradicija, ki so jo dolga leta šaleški potapljači pisali s prijatelji iz vse Slovenije, ne bi utonila v pozabo, sta se tudi letos dva člana na novega leta dan spustila nekaj metrov pod gladino.

V Velenjskem društvu se z veseljem še vedno spominjajo prvega potopa, ki so ga pripravili leta 1996. Da je odločitev o organizaciji tovrstnega dogodka prava, se je dokazovalo iz leta v leto, saj so potapljači od blizu in daleč z veseljem prihajali v Velenje. V vseh teh letih so bili seveda pogoji na jezeru zelo različni. Od tega, da so morali pošteno zavrtati v ledeno ploskev, do skoraj pomladnih temperatur, ki so nas v novo leto pospremile tudi letos.

Kot pojasnjujejo velenjski potapljači, so potop organizirali, da bi v družbi prijateljev, ki delijo strast do podvodnega sveta, nazdravili, v upanju na dobro in varno sezono, brez nesreč, poškodb in drugih težav. Med željami se vedno najde tudi stavek: »Na čim več lepih potopov.«

Zaradi fizike

Pogosto vprašanje tistih, ki raje ostajajo na obali, je, kako je mogoče pod gladino odpreti peno in jo tudi poskusiti. Kot pojasnjujejo v društvu, gre za tehniko, pri kateri se je treba opreti na znanje fizike. Penina je v steklenici pod napetostjo od 2 do 2,5 bara. Ko se potapljači potopijo na globino od 5 do 6 metrov, steklenico penine, ki je obrnjena z vratom navzdol, odprejo. Zaradi pritiska, ki je v njej, voda ne vdre vanjo. To si nato prislonijo k ustom, pihnejo vanjo in ven dobijo požirek penine. A ob tem opozarjajo, da nikakor ne gre za opijanje, zgolj za simboliko.

LKK

Izbrali osebnost leta

Že drugo leto zapored so morali priljubljeno prireditev Pozdrav novemu letu, ki jo organizira Mladinski center Šmartno ob Paki, preseliti na splet. Čeprav brez druženja in osebnih voščil, so se držali tradicije in na novega leta dan razglasili tudi osebnost leta, posameznika, ki je po mnenju krajanov zaznamoval leto v občini.

Šmarški mladinski center, ki skrbi, da se v občini vedno kaj dogaja, je pred leti začel akcijo, ki so jo Šmarčani hitro posvojili. Že jeseni začnejo zbirati imena ljudi, ki v očeh sokrajanov v posameznem koledarskem letu izstopajo. Tisti trije, ki prejmejo največ glasov, se uvrstijo v finalni izbor, kjer krajanji z glasovanjem določijo zmagovalca.

Za naziv osebnost leta 2021 v Šmartnem ob Paki so se tako potegovali **Luka Povše**, zavzet tabornik, ki je dejaven tudi na drugih področjih v občini, **Tim Dolar**, uspešen atletski up, in **Darko Pergovnik**, zavzet humanitarni delavec, prostovoljni gasilec in član civilne zaščite. Slednjemu so Šmarčani namenili tudi največ glasov in ga tako okronali za osebnost leta v občini. S požrtvovalnim delom se je izkazal zlasti med epidemijo, a tudi sicer je skromen Pergovnik vedno pripravljen pomagati vsem, ki potrebujejo pomoč. Kot je zapisano v obrazložitvi priznanja, ima tudi izreden občutek za hortikulturno podobo svojega bivalnega okolja.

LKK

Naraščaja ne zmanjka

Tropska hiša v Celju se lahko pohvali s številnim naraščajem. Po tem ko sta prvega mladiča dočakala zlatoglava leviča, opici ogrožene vrste tamarink, sta pred prazniki starša postala še beloglavčka Frida in Pablo, in sicer so se v Tropski hiši razveselili dvojčkov.

Gre za predstavnike kritično ogroženih opic iz Kolumbije. V naravi naj bi bilo le še približno dva tisoč odraslih živali. »Prav od programov razmnoževanja v umetnem okolju in sodelovanja različnih sodobnih naravovarstvenih ustanov je odvisno preživetje te vrste opic tamarink,« pravi direktor Tropske hiše Celje **Simon Cirkulan**.

Naraščaj imajo tudi druge vrste živali v Tropski hiši, od kameleonov, ogrožene vrste ščinkavcev, malih madagaskarskih tenrekov do progaste monguste in divjih morski prašičkov ter drugih živali.

Foto: arhiv Tropske hiše

Beloglavček z mladičem

11 ⇒ 12

Enajst mesecev plačaš, dvanaest mesecev bereš!

Podarite sebi in svojim najdražjim Novi tednik in s tem čudovite trenutke z vedno aktualnimi vsebinami iz regije.

Naročite Novi tednik do 31. januarja.

Zadnji mesec boste brali **BREZPLAČNO!**

Vsi naročniki prejmete:

- ✓ **vsak teden brezplačno prilogo Stop spored**
- ✓ **vse posebne priloge Novega tednika**
- ✓ **4 brezplačne male oglase v Novem tedniku (do 10 besed)**
- ✓ **2 čestitki s 50-odstotnim popustom na Radiu Celje**
- ✓ **15-odstotni popust pri objavi osmrtnic in zahval v Novem tedniku**
- ✓ **druge ugodnosti ...**

Pogoji in spletna prijava:

<https://www.novitednik.si/postanite-narocnik>,
e-pošta: narocnine@nt-rc.si, telefon: 03-42-25-171

Akcija traja od 2. decembra 2021 do 31. januarja 2022.

Med vsemi naročniki bomo 1. februarja izžrebali 10 prejemnikov predpasnikov Novega tednika in Radia Celje

**Darilo
za nove naročnike
MESEC
BREZPLAČNEGA
BRANJA
IN PREDPASNIK**

NAROČILNICA ZA novi tednik

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____ Telefon: _____

E-naslov: _____

Datum naročila: _____ Podpis: _____

Naročnino bom plačeval/-a (označi):

- ☐ mesečno
☐ na tri mesece
☐ na šest mesecev
☐ letno

Sem upokojenec/
upokojenka

- ☐ da
☐ ne

☐ Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail) _____

S podpisom potrjujem naročilo Novega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev.

NT&RC, d. o. o.

Prešernova ulica 19

3000 Celje